

TÝNECKÉ LISTY

Měsíčník obce Velký Týnec • XXXIV. ročník • Číslo 8/2024 • Cena 10,- Kč

VELKÝ
TÝNEC

- 6-7 Co nového na stavbě dálnice Olomouc-Kokory 5501
- 12-15 140 let od založení Sboru dobrovolných hasičů Velký Týnec
- 16-18 Ve Velkém Týnci se opět vařily guláše a pilo pivo
- 30 Den otevřených dveří v Daimler Truck ČR ve Vsisku
- Přesahy 55 minut s Hanou a Janem Lazarowitz

EDITORIAL

Milé čtenářky, milí čtenáři, prázdniny se přehouply do druhé poloviny a my vám přinášíme druhé letní číslo Týneckých listů. Jedním z aktuálních témat, která rezonují v naší obci je čipování popelnic. Jako každá nová věc s sebou přináší spoustu otázek. Na ně, obzvláště na tu nejčastější „K čemu je to dobré“, vám na straně čtyři přináší odpovědi místostarosta Snanislav Denk.

I přes to, že o letních prázdninách plyne čas jaksi pomaleji, v Týnci se pořád něco děje. Připravuje se Hodové odpoledne na Zámecké zahradě nebo krásná akce pro děti Pohádkový les. Co všechno si pro vás organizátoři chystají, zjistíte na stránkách našich listů v přiložených plakátech. Ve velké fotogalerii se podívejte, jak proběhl již 16. ročník tradiční velké letní akce Týneckých pivních a gulášových slavností. Hasiči jsou důležitou součástí vesnického života. Ti naši pomáhají již 140 let. Jak oslavy jejich výročí probíhaly, si prohlédněte ve velkém fotopříběhu z této akce.

Na našich stránkách nabízíme také zajímavé rozhovory, s českou spisovatelkou Lucíí Hlavinkovou, jejíž knížky si můžete půjčit v Týnecké knihovně, s koordinátorkou Dobrovolnického centra Marijou Aleksičovou o tom, jak toto centrum pomáhá pacientům ve Fakultní nemocnici v Olomouci překonat dobu, kterou zde musí strávit nebo v Přesazích s manželským párem Hanou a Janem Lazarowitz, kteří zachránili barokní zámek u Klatov.

K létu patří také výlety a my vám tentokrát přinášíme hned dva zajímavé typy, kam se vydat. Naše redaktorka Vladka Hacsiková doporučuje výlet s dětmi do nedalekého Přerova do Ornitologické stanice Muzea Komenského s výstavou, zahradou i voliériami. Pěkný výlet pro celou rodinu jistě bude do nově zrekonstruovaného areálu Vodoléčebného ústavu v Luhačovicích od známého architekta Dušana Jurkoviče, který nabízí například procházku parkem, brouzdaliště či prohlídku fotografické expozice, a to vše zdarma.

Příjemné letní čtení a pohodové letní dny za celou redakci přeje

Vendula Vránová

SRPNOVÝ ÚVODNÍK

Sedím u své oblíbené řeky Jihlavy, poslouchám, jak si zpívá a pozoruji vlnky, ve kterých se blýská slunce. Od hladiny odskakují ostré bílé záblesky, až z nich oči bolí. Závru je a pomalu se propadám do žlutooranžové záře schované za věčky. Obrazy a myšlenky v ní volně plují. Nahodím pomyslný myšlenkový prut a na první zátaž ulovím vzpomínku, jak jsem popojížděl s koňským potahem po poli od jedné hromádky balíků slámy ke druhé. Strýc jde vedle vozu a podává je panu Opálkovi, který je tam skládá. Já jsem držel oprať a cítil se jak božský vozataj. Při druhém náhozu je idyla pryč. Jedeme s rodiči 22. srpna v autě, kterým nás odvázejí z prázdnin od babičky. To, kdyby se něco stalo, aby byla rodina raději pohromadě. Maminka má strach, že nás Rusové někde nabourají nějakým obrněncem. Když vidíme kolonu nákladních aut, tatínek sjíždí raději na krajnici a zastavuje. Regulovčící postávají na křižovatkách, tváří se lhostejně a pohrávají si s automatem. Na třetí nahození jsem vytáhl perseidy. Slzy svatého Vavřínce. Coby skoro čerství novomanželé ležíme u chalupy na Vysočině v sadu. Vynesli jsme si tam peřiny a hvězdy kolem nás doslova přšely, ani jsme si nestíhali něco přát. Byli jsme šťastnou součástí vesmíru.

Nechci vás svým vzpomínkovým sně-

ním uondat. Máte určitě své srpnové vzpomínky a teď je nejvhodnější čas si je přehrát, než se to zlomí do podzimka. Srpen je totiž hodně rychlý měsíc. Rozdíl mezi délkou dne na jeho začátku a konci je asi jedna hodina a čtyřicet minut. Tak na téhle vlně teď jedeme. Nedalo mi to a trochu jsem tomuto měsíci nahlédl pod pokličku. Co nám ještě dobrého nebo zvláštního navařil? Nad některými významnými dny jsem nevěřičně kroutil hlavou, a tak se o ně s vámi podělím.

2. srpna - **Den suchého zipu** - V roce 1941 šel pan George de Mestral se svým pejskem na procházku. Byl to zvědavý pejsek, a tak prolezl kdejaké křoví a do srsti se mu nacytalo kdec. Pan George byl také zvědavý, a když se mu nedařilo psa očistit, prohlédl si některé zbytky rostlin pod mikroskopem a zjistil, že mají malé pružné háčky, kterými se v srsti drží. A suchý zip byl na světě.

3. srpna - **Den vodního melounu** - Kdo by neměl rád meloun... A možná jste teď znejistili, zda ten váš oblíbený meloun je meloun „vodní“ nebo jiný. Tak vězte, že existují dva hlavní druhy melounů. Meloun vodní a meloun cukrový. Červený meloun, který si tak rádi kupujeme, je tedy meloun vodní. Ne, že by rostl ve vodě, ale obsahuje v průměru 91 % vody. Teď v létě báječně osvěžení.

7. srpna - **Den odpuštění** - Proč odpou-

štět se bez nějaké duchovní autority jen obtížně vysvětluje. Ale proč s sebou nosit nějaké zkažené energie. Odložme je a svět bude rázem lepší.

8. srpna - **Mezinárodní den ženského orgasmu** - jsem přece jen trochu konzervativní, a tak bych řešení některých témat nechal tak zvané na doma. Jen mě napadá, že když se teď všechno řeší genderově vyváženě, tak kde jsou muži?

13. srpna - **Den leváků** - Ti si určitě připomínku zaslouží. Většinová společnost praváků je totiž bezohledně diskriminuje. Zkuste tento den dělat všechno podstatné levou rukou a uvidíte, že to není tak jednoduché.

15. srpna - **Den relaxace** - Dejte si v tento den trochu oraz! Škoda, že to tentokrát vychází na čtvrtek.

28.-29. srpna - **Evropská noc pro netopýry** - Jen jestli to ti tiší společníci našich večerů vědí?! Prý jich valem ubývá, jak se zateplují půdy, přestávají stodoly a bourají stará stavení. Jejich život je stejně pozoruhodný jako oni sami, tak by bylo dobré pro ně někde nechat škvírku.

Když držíte v rukou čerstvé Týnecké listy, tak je vlastně polovina léta před vámi. Tak ať je to ta hezcí a příjemnější.

Stanislav Denk

Sadová ulice má nový chodník a komunikaci

© Petr Hanuška

Foto na titulní straně:
Soutěž v požárním útoku
Foto: Martin Studený

GDPR - „Tímto upozorňujeme čtenáře, že na akcích pořádaných obcí mohou být pořizovány fotografie. Mělo by se tak dít vždy zřetelně označenou osobou. Fotografie slouží jedinému účelu - jako materiál ke zveřejnění, zda daná konkrétní fotografie bude či nebude použita k prezentaci v obecním periodiku, zejména s přihlédnutím k její vypovídací schopnosti ve vztahu k akci, jež byla obcí pořádána. Fotografie takto nepoužité jsou následně skartovány. Pakliže si jako účastník takto dokumentované akce kdokoli z vás nepřeje být objektem fotografování a následného zveřejnění v obecním periodiku, sdělte toto prosím nejlépe osobě fotografa nebo případně zavčas na podatelně obecního úřadu.“

Vendula Vránová,
šéfredaktorka

Petr Hanuška,
redaktor

Stanislav Denk,
redaktor

Vladimíra Hacsiková,
redaktorka

Kamila Grmolenská,
redaktorka

Pavel Peňaška,
grafik

TÝNECKÉ LISTY - Periodický tisk územního samosprávného celku - měsíčník Obce Velký Týnec.
Vydává Obec Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, IČO 00299669. Ev. číslo MK ČR: E 12522. Ročník XXXIV, číslo 8. Vyšlo 8. srpna 2024.
Cena výtisku 10,- Kč. Adresa redakce: Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, e-mail: velkytynec@velkytynec.cz. Šéfredaktorka Mgr. Vendula Vránová Ph.D.
Redakční rada: PhDr. Petr Hanuška Ph.D., e-mail: starosta@velkytynec.cz, Mgr. Stanislav Denk, e-mail: mistostarosta@velkytynec.cz.
Grafická úprava: Pavel Peňaška, e-mail: penaska.pavel@centrum.cz. Tisk: PROFITISK, Chválkovická 5, 779 00, Olomouc.
Poznámka redakce: Uveřejněné příspěvky nemusejí být totožné se stanoviskem redakce.

Kalendárium

13. července

Oslava 140. výročí založení SDH Velký Týnec

+ soutěž v požárním útoku O pohár starosty obce

- SDH Velký Týnec - hasičská zbrojnice - od 10:00 hodin

17. července

15. zasedání Zastupitelstva obce Velký Týnec

- obřadní síň - 16:30 hodin

20. července

XVI. Pivní a gulášové slavnosti

- Obec Velký Týnec - zámecká zahrada - od 11:00 hodin

26. července

Týnecké letní kino

- Obec Velký Týnec - zámecká zahrada - 21:00 hodin

Další události

Dne 10. července proběhlo jednání vedení obce se zástupci několika organizací ve věci velké vody ve Velkém Týnci. Jednání se zúčastnila paní ředitelka SZIF Ing. Mračková, vedoucí odboru Státního pozemkového úřadu Ivan Polách a ředitel závodu Horní Morava Ing. Zdeněk Děřda. Přítomní se shodli, že k řešení povode komplex opatření, na němž se musí podílet více subjektů. Povodí Moravy zahájilo vyčištění toků Beroňky a Týnecky. Státní pozemkový úřad eviduje lokality zasažené erozí půdy vinou stoku dešťových vod a způsobu hospodaření na dotčeném pozemku. Tato evidence, „kritických“ míst ovlivní přípravu osevních plánů v příštím kalendářním roce. Zemědělci musí přizpůsobit hospodaření konkrétním podmínkám krajinného profilu výsevem vhodných plodin po vrstevnici, jejich střídáním. Obec ve spolupráci s vedením Povodí Moravy oživí projekt výstavby suchého poldru

v sousedství podniku VEPASPOL a. s. ležícím směrem na Velkou Bystřici. Vstupí také do jednání s majitelem pozemku dotčeného výstavbou, resp. potenciálně zaplavením nahromaděnou dešťovou vodou.

Na týneckém hřbitově praskl vodovodní řad. A jak to bývá, stalo se to v neděli odpoledne. Díky zásahu pánů Hadaše a Běháka se únik podařilo zastavit, a díky šikovnosti pana Plevy i opravit. Nicméně ten třetí konstatoval, že takový „kolaps“ potrubí ještě neviděl. Prasklo nikoliv ve spoji, ale v rovném úseku. Na konci měsíce byla dokončena výstavba komunikace a chodníku v Sadové ulici. Stavbu provedla firma Strabag, a. s. Ke svému konci se také chýlí rekonstrukce zámeckých interiérů. Po několika měsících bylo zprovozněno sociální zařízení. Nyní nás čeká odstranění rozvodny u zámeckých schodů a instalace křížové cesty.

Nové zámecké toalety

Počasí

Červnové deštivé týdny vystřídalo červencové parno. Teploty přeskakovaly třicítku, v noci zůstávaly i nad dvacítkou. Milovníci horkého léta se radovali, my „jarníci“ jsme úpěli. Díky dešťovým srážkám z předchozích týdnů zůstávalo „zeleno“. Sečení trávy nám dávalo zabrat.

První dekáda. Noc: 18, 14, 14, 11, 13, 13, 18, 16, 16, 20. Den: 24, 22, 21, 23, 25, 29, 24, 27, 32, 33. Druhá dekáda. Noc: 18, 18, 18, 19, 18, 19, 20, 13, 17, 15. Den: 31, 30, 29, 31, 32, 31, 25, 29, 29, 27. Třetí dekáda. Noc: 15, 15, 19, 16, 13, 12, 16, 15, 11, 11, 13. Den: 31, 32, 28, 25, 25, 28, 32, 26, 26, 28, 31.

Kroniku připravuje Petr Hanuška

KRONIKA

ZE STAROSTOVA DENÍKU

s jednou místostarostenskou vložkou

Povodeň 26. června

27/6 Včerejší povodeň, která zasáhla naši obec, byla mimořádně silná. Během několika desítek minut spadlo 57 mm vody. Pro porovnání: stejné množství vody napršelo v Jeseníkách v roce 1997 a způsobilo katastrofické povodně

na celé Moravě. Pro pomoc s odčerpáváním vody nebo čištěním studny volejte velitele JPO Velký Týnec pana Libora Venclíka 739 312 067. Na Bystřické ulici jsou připraveny kontejnery na znehodnocené věci.

Poděkování dobrovolným hasičům za odstraňování následků povodní

2/7 Na tomto místě chci poděkovat všem dobrovolným hasičům z naší JPO Velký Týnec i z okolních obcí, kteří se podíleli na odstraňování následků povodní v Bystřické ulici i na jiných místech naší obce, za vysoce profesionální i lidské nasazení! Zvláště naši hoši to neměli jednoduché, protože v těchto dnech probíhá vnitřní reorganizací. A jak se ří-

ká, spadli do toho rovnýma nohama! A zvládli to skvěle! Děkuji zvláště novému veliteli JPO Liboru Venclíkovi za bezchybnou komunikaci mezi JPO a krizovým štábem obce. A všem lidem, kterým velká voda napáchala opakovaně škody na jejich majetku, za trpělivost a nasazení při likvidaci škod!!!

Jak postupovat při využívání vody z vlastní studny kontaminované při bleskové povodni

Obec Velký Týnec kontaktovala Zdravotní ústav Ostrava, resp. Krajskou hygienickou stanicí v Olomouci z důvodu kontaminace studní s pitnou vodou ve vlastnictví občanů. Jak postupovat po prvotním vyčerpání studny? Nejprve je nutné studnu dezinfikovat příslušnými prostředky, které obsahují chlornan sodný.

Poté musí být studna opět vyčerpána. Teprve po dalších 14 dnech lze odebrat vzorek k odborné analýze do nádob, které budou dodány odbornou laboratoří. Podrobný postup bude uveřejněn na webových stránkách obce v rubrice DŮLEŽITÉ ZPRÁVY. Nyní lze používat vodu ze studny výhradně jako užitkovou!!!

Monitorování eroze půdy

4/7 Výzkumný ústav meliorací a ochrany zemědělské půdy, v. v. i. provádí monitoring eroze zemědělské půdy. Jak je na tom Velký Týnec, můžete sledovat na <https://me.vumop.cz> Prokliknete Vstup do aplikace. V hledáčku zadejte název naší obce. Vyskočí vám mapka s erozními událostmi. V případě, že kliknete

na některý zářez, dostanete se do reportu o konkrétním splachu zemědělské půdy. Můžete si přečíst celý Protokol o erozní události, vč. fotografického materiálu a plodinách, které jsou na tomto konkrétním místě pěstovány. Případů z Velké Týnce není málo!

Mnohostranná jednání o povodňové situaci v naší obci

10/7 Ve středu 10. července proběhla na obecním úřadě pracovní schůzka mj. za účasti paní ředitelky RO SZIF Ing. Kateřiny Mračkové, ved. odboru Státního pozemkového úřadu Ivana Polácha a ředitele závodu Horní Morava Ing. Zdeňka Děřdy. Byly konzultovány možnosti opatření, jež by zabránily opakování průniku velké vody do intravilánu obce. Navazovat budou jednání s vedením podniku Agra a. s. za účasti paní ředitelky Mračkové a paní Ing. Moniky Hradilové, poradkyně pro vlastníky půdy a zemědělce. Opakují: problém musí řešit komplex opatření. Přispět musejí zemědělci (způsob hospodaření), Povodí Moravy (vyčištění Beroňky a Týnecky) i obec (opakovaným iniciováním zbudování suchého poldru).

archiv SDH Velký Týnec

Nový záhon v zámecké zahradě

Petr Hanuška

...připravili Petr a Zdenka Kuchařovi

Čipování popelnic

18/7 Vážení občané, děkujeme za spolupráci při čipování popelnic. Máme označeno přibližně 90% všech popelnic. Některé se před námi schovaly, jiné neměly kapsičku anebo byly poničené. Při příštím svozu to vyřešíme. Náš software nezvládl extrémní teploty a sesypal se,

takže máme nečteno jen 70% načipovaných popelnic. Budeme v tom průběžně pokračovat. Berte to jako seriál. Do konce roku to s vaší pomocí vychytáme.

Příjemné léto přeje
Mgr. Stanislav Denk

Čipování popelnic

Tak už to máme zdárně za sebou, i když ono to tak úplně není. Je to otevřený systém, protože lidé se stěhují a popelnice dosluhují a jsou nahrazovány. Bude potřeba provádět průběžnou korekci, ale to už bude jednodušší. Teď máme označeno a načteno cca 95% všech popelnic a vychytáváme jednotlivosti.

Řada z vás se ptala, proč to děláme? Na to existuje jednoduchá odpověď: Jdeme prostě s dobou. Dnes je na každém výrobku čárový nebo QR kód a nikdo se tomu už nevidíme. Námí distribuovaný čip je vlastně identifikátor, tak jak ho znáte z prodejny s oděvy nebo dražším alkoholem. Nejsou v něm žádné jiné informace než pořadové číslo. Teprve ve spojení s příslušným programem získáváme nějaké informace o pohybu zboží, v našem případě odpadu. Kolik popelnic s odpadem váží a kolikrát byla vysypána.

K čemu nám taková data budou?

V dohledné době neuvažujeme, že bychom stanovili poplatek na základě váhového množství. V případě mobilního zařízení nelze docílit přesné váhy. Svozový vůz stojí šikmo z kopce nebo do kopce a jedna a ta samá popelnice může vzhledem ke gravitaci vážit jinak. Rozdílnou toleranci mívají i váhy na skládkách. Takže v systému se pak většinou objeví nějaké váhové množství, které nikomu nepatří. Co s ním? Uhradit ze společných obecních prostředků, nebo rozpočítat mezi občany? Tomu se může někdo bránit, protože on si svoji popelnici váží a nebude platit za odpad někoho jiného. Je to systém, který by se zdál nejspřavedlivější, ale není tomu tak. My přesto budeme váhu popelnic při jednotlivém svozu znát. Může to pomoci při tom, aby někdo kolektivní systém likvidace komunálních odpadů nezneužíval. Kladu důraz na kolektivní. Pokud někdo hází do popelnic cihly, pro-

tože je líný je odvést do sběrného dvora, tak tím poškozuje nás všechny. Likvidace komunálního odpadu je v podstatě dvakrát tak dražší než stavební sutí. Nehledě k tomu, že cihelný nebo betonový recyklát má v pozemním stavitelství své další využití.

Četnost a množství výsypů je údaj, se kterým se dá už bez problémů pracovat, aniž by se to muselo dotknout způsobu nakládání s odpady v obci. V ceně za likvidaci je zahrnuta doprava, likvidace a manipulace. V současné době hradíme svozové firmě za manipulaci s jednou popelnicí 20,- Kč a je stanoven paušál dle nasmouvaného počtu. Takže, když se někdo rozhodne, že popelnici nevystaví, protože v ní má málo odpadu, tak my v rámci paušálu stejně zaplatíme manipulaci, protože neznáme skutečný počet přistavených nádob. Teď už to bude lepší. Budeme přesně vědět, kolik nádob se vysypalo a zaplatíme jen ten daný počet. V budoucnu bychom také mohli nastavit systém minimálního počtu výsypů, a kdo by vysypával popelnici častěji, tak by si připlatil.

Ale prosazují heslo „Náš plán je nedělat žádné plány“. Počkejme na výsledky a pak se rozhodneme. Slibovat si v této chvíli nějaké zlevnění likvidace odpadů by bylo neuvážené. Každým rokem totiž vzrůstá poplatek za skládkování, inflace i ceny pohonných hmot. Na podzim bychom se mohli sejít na 3. konferenci o obecních odpadech, vyložit si data, plusy i minusy na stůl a rozhodnout se jak dál. Počítám s vaší hojnou účastí. Do konce roku se se žádnou změnou v kolektivním systému odpadového hospodářství nepočítá.

Přeji klidný prázdninový měsíc.

Stanislav Denk,
místostarosta obce

Soupis usnesení ze 15. zasedání Zastupitelstva Obce Velký Týnec

konaného dne 17. července 2024 od 16.30 hodin v Obřadní síni Obecního úřadu Velký Týnec

Usnesení č. 1/15/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje program jednání 15. zasedání Zastupitelstva obce v této podobě:

1. Výběr firem na realizaci akcí (Rekonstrukce jídelny a doprovodné opatření, Výměna obrub a zámkové dlažby na chodníku v ulici Ke Vsisku, Oprava příčného prahu na Grygovské ulici
2. Změnové listy č. 1-7 na stavbě Komunitního centra čp. 19
3. Přijetí dotace Olomouckého kraje na akci ČOV Velký Týnec - výměna technologie strojního odvodnění ve výši 1.020.000,- Kč
4. Různé, diskuse
- 4.1 Schválení Dodatku č. 1 k akci „Velký Týnec, ul. Ke Vsisku - Oprava stoky XII“ - vícepráce a změna adresy sídla dodavatele

Usnesení č. 2/15/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje výběr firmy Stavby Koblíha s. r. o., Sokolská 15, 783 72 Velký Týnec za cenu 2.791.181,- Kč bez DPH

Usnesení č. 3/15/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje na základě cenové nabídky výběr firmy STAVEKOGEO s.r.o., Jakoubka ze Stříbra 781/44, 779 00 Olomouc na akci Velký Týnec - oprava chodníků, obrub a žlabů a Doplnění žlabů v ulici Grygovská za cenu 515.145,21 Kč bez DPH + 126.435,90 bez DPH

Usnesení č. 4/15/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje vícepráce na stavbě Komunitního centra čp. 19 dle předložených změnových listů 1-7

Usnesení č. 5/15/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Přijetí dotace Olomouckého kraje na akci ČOV Velký Týnec - výměna technologie strojního odvodnění ve výši 1.020.000,- Kč

Usnesení č. 6/15/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Dodatek č. 1 k akci „Velký Týnec, ul. Ke Vsisku - Oprava stoky XII“ a pověřuje starostu obce jeho podpisem

NAPSALI NÁM

Vážený pane starosto, dnes šla naše dcera Tereška naposledy do předškoláků. A těšila se tam, jako každý všední den. Našla si ve školce nové kamarády, naučila se spoustu nových věcí, některé i takové, na které jako rodiče zapomínáme. Rádi bychom vyjádřili poděkování všem zaměstnancům za velmi profesionální a lidský přístup, který se dnes téměř nevidí. Tereška se již těší do první třídy a je zcela

zřejmé, že si díky tomuto opravdu nadstandardnímu přístupu ukotvuje základní etické hodnoty, vztah k lidem v obci, ve které žije. Když k tomu přidáme genius loci, kterým školka disponuje, těžko si lze představit lépe prožitý poslední „dětský“ rok. Moc děkujeme.

Marek Malý a Hana Malá Gálová
z Komárova

I Týnečáci měli svého zástupce na Olympiádě dětí a mládeže

Více jak dvě stě sad medailí bylo rozdáno na Olympiádě dětí a mládeže v Jihočeském kraji. Od 23. do 27. června 2024 na ní soutěžilo téměř 3500 mladých nadějí ve 20 sportech a 78 disciplínách. Celkové hodnocení suverénně ovládli sportovci z Hlavního města Prahy. To se jim podařilo podruhé za 21. ročníků největší multisportovní akce v České republice.

Sportovci z Olomouckého kraje skončili v celkovém hodnocení kraje na sedmém místě se ziskem 11 zlatých, 11 stříbrných a 14 bronzových medailí.

I Velký Týnec měl na olympiádě svého zástupce. Byl jím Štěpán Závíral (14 let), se kterým jsme si o této sportovní akci povídali.

ZAVÍRAL
ŠTĚPÁN

Olomoucký kraj

Fotbal

Štěpáne, jak ses na olympiádu dostal a v jaké disciplíně jsi soutěžil?

Na Olympiádu dětí a mládeže mě nominoval Olomoucký krajský fotbalový svaz, a to na základě mých sportovních výsledků a výkonů. Mojí disciplínou byl fotbal.

Bylo náročné se na tuto prestižní

Připravila Vladimíra Hacsiková

© 3x archiv Štěpána Závírala

VŠECHNO NEJLEPŠÍ

V měsíci srpnu blahopřejeme k významným životním milníkům těmto našim spoluobčanům

84 let Marie Michlová z Velkého Týnce	75 let Ing. Václava Majerová z Velkého Týnce
82 let Jan Vágnér z Velkého Týnce	65 let Marie Janečková z Velkého Týnce
81 let Jaroslav Rod ze Vsiska Petr Navrátil ze Vsiska	60 let Bohumil Horký z Velkého Týnce Ivana Serbová z Velkého Týnce
80 let Miroslava Pazderová z Velkého Týnce	Připravuje Radka Tomečková, matrikářka obce

CHCETE JISTOU PRÁCI S VYHLÍDKAMI DO BUDOUCNOSTI?

Do Honeywell Olomouc právě hledáme:

- Ruční kompletáře
- Svářeče
- CNC operátory
- Operátory klasického soustruhu

Honeywell

VÍCE INFORMACÍ NAJDETE NA TADYJEBUDOUCNOST.CZ

Obec Velký Týnec pořádá

VELKÝ TÝNEC Letní kino 2024 Zámecká zahrada Velký Týnec

PRÁZDNINY S BROUČKEM
12. 7. - 21:00 - pátek

Kdo by někdy nechtěl vyrazit na rodinnou dovolenou krásným červeným karavanem po dědovi? Bára Poláková coby dobrodružná máma dvou dětí a nadšená food blogerka, řekne této výzvě ano.

ALIBI NA KLÍČ: DEN D
9. 8. - 21:00 - pátek

Greg zpanikaří, rychle najme falešnou nevěstu a uspořádá druhou svatbu v sousedově domě. Pavučina lži, do které se postupně zamotává strhne lavinu šílených událostí, malérů a zvrátů.

ARISTOKRATKA VE VARU
26. 7. - 21:00 - pátek

Hrabě Kostka s rodinou žijí na svém zámku Kostka. Žije tam též hospodyně, údržbář a komorník. Zájem návštěvníků zámku už netáhne jako dřív, není dost peněz ani na výplaty, ani na nutné opravy.

Sladký život
23. 8. - 21:00 - pátek

Mistr světa v hokeji, který miluje krásné ženy a rychlá auta, musí projít nečekanou životní zkouškou, aby nezklamal své nové přátele a rodinu, o jejich existenci neměl tušení.

Hledáme dobrovolníky, kteří pomohou rodině Jonáše nabrat síly

Představte si, že jste součástí rodiny, kde máte dítě s mentálním postižením. Každý den přináší nové výzvy, žádný odpočinek a bezesné noci, ale také spoustu jedinečných okamžiků. Pro tyto rodiny je tu nový způsob podpory, který jim nabízí aspoň chvíli odpočinku. Zapojení do homesharingu znamená pro takového dobrovolníka cestu, na které nebude sám.

Dvanáctiletý Jonáš žije se svými rodiči a sestrou. Je společenský a má rád dobrodružství. Příliš verbálně nekomunikuje, má horší motoriku, a proto vyžaduje velkou míru pozornosti a neustálý dohled. „Pro nás je to náročné hlavně v tom, že musíme být neustále ve střehu, jedním okem pořád sledovat, kde Jonáš je, a co dělá,“ říkají rodiče.

Když se stanete hostitelem dítěte s postižením, pomáháte konkrétní rodině. Takový hostitel projde pečlivou přípravou – dozví se něco o sobě, o světě lidí s postižením, o tom, jak s takovými dětmi objevovat svět a nakonec zjistí, že stát se kamarádem dítěte s mentálním znevýhodněním, za podpory organizace Zet-My, není zase tak těžké.

Jonáš se rád dívá z okna a pozoruje měnící se svět, má rád hudbu, tanec a taky často vyráží s rodinou na výlety. „Jonášovi přináší radost nové zážitky a my už na to někdy prostě nemáme kapacitu a energii. Rádi bychom pro něj našli parťáka, který nám pomůže Jonášovi tyto chvíle dát, a my bychom tak mohli trochu „vypustit“ a věnovat se více mladší dceři,“ přibližují důvody, proč se rozhodli přihlásit do projektu homesharingu.

Více než 35 dětí na své nové kamarády stále čeká. I ve vašem okolí může být rodina s dítětem, které vás potřebuje. Poznejte svět z nové perspektivy za pár hodin týdně nebo jedno odpoledne v měsíci. I malá pomoc může mít velký smysl. Více na www.zet-my.cz nebo na nezávazném setkání s homesharingem 16. 9. od 17h v Zet-My (Kyselovská 41/2, Olomouc).

O organizaci Zet-My, z. s.

Spolek Zet-My byl založen v lednu 2020 lidmi z řad sociálních pracovníků a speciálních pedagogů se záměrem smyslu-

plně doplnit síť olomouckých sociálních služeb a umožnit klientům individuální přístup a zohlednit jejich specifické potřeby. Účelem organizace je zkvalitnění života pečujících osob a podpora osob se zdravotním postižením takovým způsobem, kterým posílí své kompetence s využitím vlastních zdrojů pro běžný život ve společnosti. Vizí organizace je, aby díky propojenému systému podpory i lidé s těžkým zdravotním postižením žili ve vlastním přirozeném prostředí. Spolek klientům poskytuje terénní a ambulantní odlehčovací sociální službu, kterou v efektivní kombinaci doplňuje od června 2021 zaváděním metody homesharing. Pro zajištění služby využíváme pomoc dobrovolníků, neboť někteří naši klienti vyžadují podporu dvou asistentů současně.

O homesharingu

Homesharing je sdílená péče o dítě nebo dospělého se zdravotním postižením, kdy si hostitel po pečlivé přípravě bere dítě k sobě domů, a tím pomáhá odlehčit pečující rodině od náročné a často nepřetržité péče.

Proškolený hostitel (rodina či jednotlivec) si bere dítě či dospělého pravidelně do péče na domluvenou dobu. Společně si užijí obohacující chvíle, chodí na procházky nebo na hřiště, zatímco jeho rodina si může vydechnout, vyřídit si běžné záležitosti anebo se věnovat ostatním dětem. Rodiče mají čas nabrat nové síly. Děti získají nové zkušenosti a další možnosti trávení času. Hostitelům homesharing přináší radost a dobrý pocit, nový pohled na svět a příležitost učit se novým věcem.

© archiv Ze-Tmy

Začátek promítání je pouze orientační. Záleží na světelných podmínkách.

Občerstvení: alko i nealko nápoje - sladké i slané!

Co nového na stavbě dálnice D55 Olomouc-Kokory?

SO 101 - km 0,000 - 1,300 probíhají sanační práce, doplnění násypového tělesa

SO 763 - zahájeny práce na protihlukových opatřeních - vrtání pilot a jejich betonáž, 30. týden se osazují železobetonové sloupy

SO 340 - druhá polovina kolektoru pro přeložku vodovodu byla dokončena a zasypana, proběhne vytažení štetovnic, 24. 7. proběhlo propojení vodovodu

SO 120 - komunikace Velký Týnec - Grygov. Pravý konsolidační násyp je zkonolidován, proběhlo odtěžení na pilotážní plošinu pro založení mostu SO 220, levá polovina ještě konsoliduje, probíhá částečné ohumusování svahů

SO 110 a SO 121 - komunikace okolo benzínové stanice PRIM, na kterou bude na konci léta převeden provoz stávající I/55 - byla dokončena aktivní zóna, štěrková vrstva, probíhá pokládka příkopových žlabů a ohumusování svahů

SO 124 - napojení na čerpací stanici PRIM - dokončena aktivní zóna a štěrková vrstva, probíhá pokládka příkopových žlabů

SO 202 - probíhají zemní práce pro gabionová křídla mostu - práce započaly na konci července

SO 152.2 + 152.3 - polní cesty, provedeny sanační práce, aktivní zóna a štěrková vrstva

SO 101 - probíhá násyp zemního tělesa

v km 2,500 - 3,300

- km 3,300 - 3,600 - nasypána aktivní zóna a štěrková vrstva

- zářez - těžba zářezu v km 3,900 - 4,500 probíhá kontinuálně

- probíhá násyp zemního tělesa v km 4,500 - 4,750, výkopové práce na příkopech a ohumusování svahů

SO 302 - v úseku km 3,300 - 3,600 uložena hlavní stoka kanalizace, pokračování v úseku km 3,600 - 3,900

SO 203 - proběhla betonáž první části nosné konstrukce

SO 101 - probíhá násyp zemního tělesa v km 4,900 - 5,100

- zahájeno odtěžení konsolidačního nadnáspy v km 5,100 - 5,600

SO 363 - probíhají zemní a sanační práce pro osazení ORL (odlučiště ropných látek)

SO 155.2 - polní cesta - zrealizována aktivní zóna a štěrkové vrstvy

SO 101 - proběhl násyp zemního tělesa v km 5,800 - 6,100 - dokončeno nasypání konsolidačního nadnáspy

SO 205 - vybetonovány všechny mostní opěry, započnou práce na realizaci skruže pro nosnou konstrukci

SO 101 - proběhl násyp zemního tělesa v km 6,200 - 7,100

SO 206 - provedeno založení mostu pomocí pilot, probíhá vazba a bednění základů mostních opěr

SO 171 - provedena štěrková vrstva a zprovozněn stavební výjezd na I/55

SO 130 - dálniční odpočívky na konci úseku - sanační práce ukončeny, probíhá násyp zemního tělesa

(např. opěrné či zárubní zdi), dále také jako opevnění při stabilizaci břehů upravovaných vodních toků, nebo např. na čela mostních objektů a propustků. Využívá se také v zahradní architektuře, nebo jako zeď místo oplocení.

Vysvětlivky:

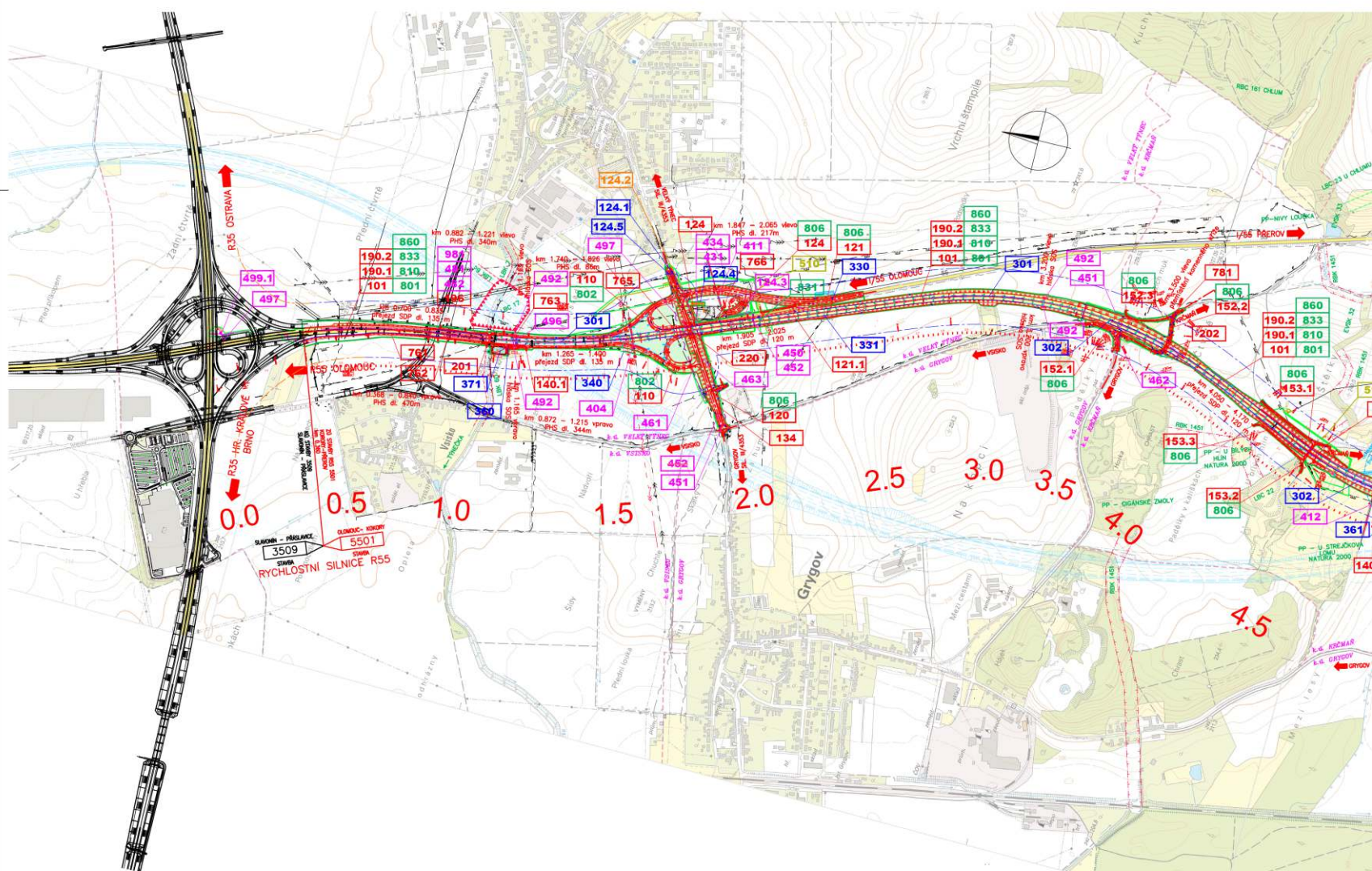
Gabion je drátokamenný (drátošterkový) prvek, sloužící k přenášení zemních tlaků

Ing. Jiří ŠKRABAL
Hlavní stavbyvedoucí

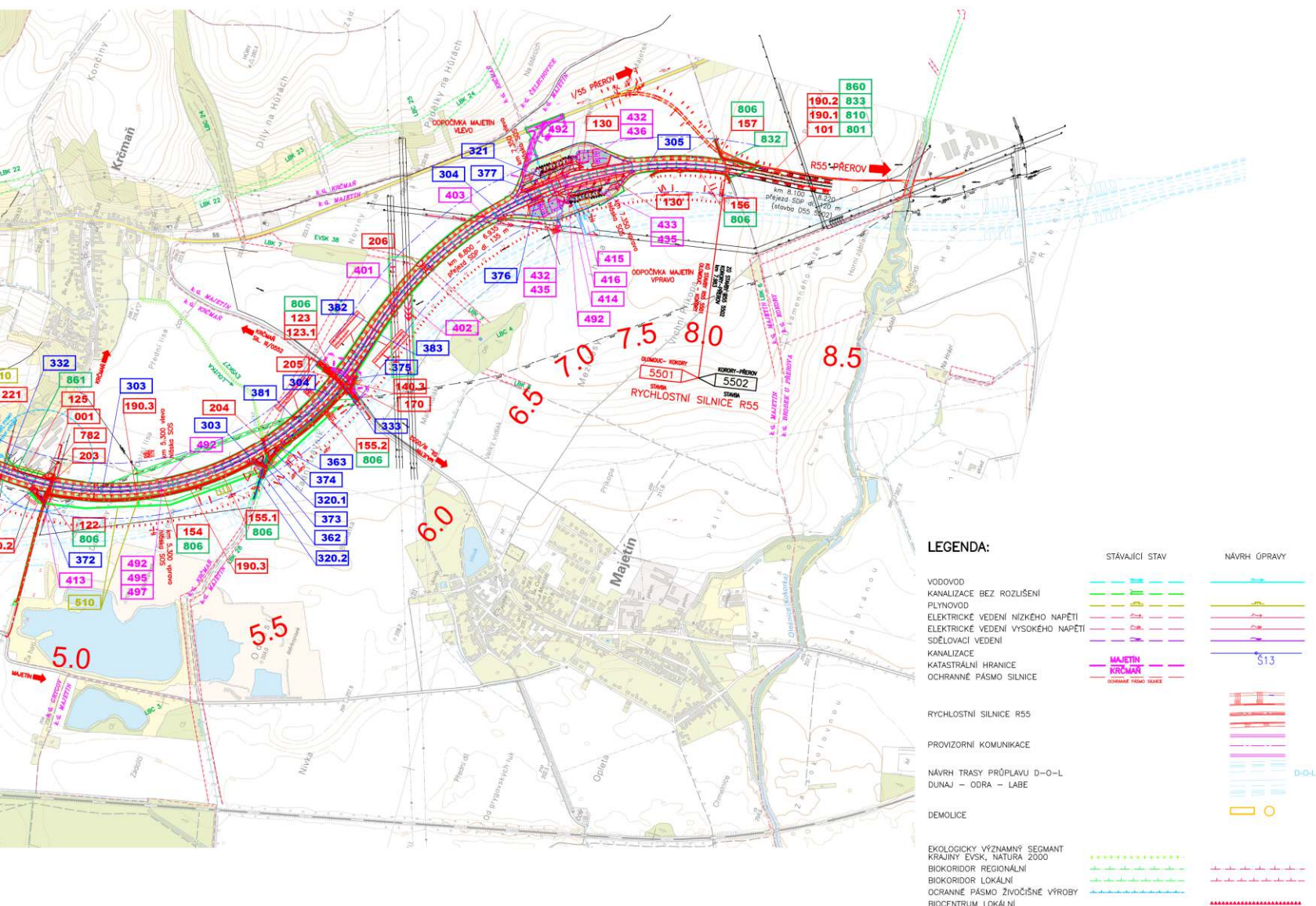
SITUAČNÍ VÝKRES ŠIRŠÍCH VZTAHŮ km 0.360 - 7.983

M 1 : 10 000

© 5x archiv EUROVIA a.s.

Kniha Čarovná Haná

Pomocí elektronického listovače se můžete seznámit s unikátní knihou Čarovná Haná - partner na míru Sdružení obcí mikroregionu Království. V tištěné podobě je k zakoupení na všech OÚ obcí mikroregionu Království. Přejeme krásné zážitky!

<https://www.mrkralovstvi.cz/aktuality/kniha-carovna-hana>

STAVEBNÍ POZEMKY VELKÝ TÝNEC NA PRODEJ

POSLEDNÍ VOLNÉ PARCELY

VÍCE INFO NA TEL. Č.

+ 420 607 808 622

Komise pro školství a kulturu ZO Velký Týnec
a Církev římskokatolická ve Velkém Týnci vás zvou na

VELKÝ
TÝNEC

Hodlové odpoledne

17. - 18.
srpna 2024

lunapark Olomouc

po celou sobotu a neděli -
spodní část zámecké zahrady

Sobota 17. srpna

14:00 - 19:00 **MINI JARMARK**

Vstup ZDARMA

O občerstvení se postará **RESTAURACE NA ZÁMKU**

Altánek u Zámecké restaurace

14:10 - 15:10 **Jiří HELÁN a Moravská cimbállovka**

16:00 - 17:00 **Dechová hudba Věrovanka**

17:20 - 17:40 **Národopisný soubor Týnečáci - Sedmikrásky Velký Týnec**

18:00 - 19:30 **Miro Žbirka Revival**

Podium u Zámecké stodoly

15:15 - 17:15 **Zábavný program pro děti**

19:30 - 24:00 **Hodová zábava kapela GEORGO**

**Jiří HELÁN
a Moravská cimbállovka**

**Dechová hudba
Věrovanka**

Neděle 18. Srpna

10:00 - 11:00 **hodová mše svatá v kostele Nanebevzetí panny Marie**

14:00 - 19:00 **seniorské odpoledne**

**Miro Žbirka
Revival**

GEORGO

Lunapark

agentura
GONG

WMachovský
2024

**JSEM Z
OLOMOUCE.cz**

Komise pro volnočasové aktivity ZO Velký Týnec, knihovna Velký Týnec, SRPS Velký Týnec, SDH Velký Týnec, MŠ Velký Týnec, RC Čmelda a Andromeda Velký Týnec pořádají:

Konání akce umožnila Metropolitní kapitula u Sv. Václava v Olomouci.

VELKÝ
TÝNEC

POHÁDKOVÝ LES

31. SRPNA 2024

start od: 12:00 – 17:00

Vstupné: 100,-Kč/dítě

Kde: Velký Týnec

Komárov

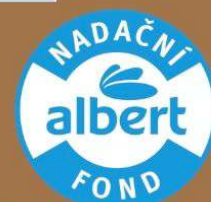
Můžete se těšit na 10 pohádkových stanovišť s úkoly, pohádkové odměny, malování na obličej, dílničky, stánek BESIP, animační program, gastro speciality a příjemné posezení. Každé dítě, které přijde v masce získá malou odměnu.

SEKNE

wanzl

STAVES

MEGA
KNIHY

ProfiTisk

Odtahová služba Robert Bata

Týnecké listy vyhláší soutěž O FOTKU MĚSÍCE

Nejoriginálnější fotka bude oceněna
každý měsíc poukázkou* na nákup
v Olympii Olomouc v hodnotě 300,- Kč

* po zveřejnění k vyzvednutí na sekretariátu OÚ ve Velkém Týnci

Soutěží se ve dvou kategoriích

Život v naší obci

Do kategorie patří snímky zachycující člověka
při práci, odpočinku, zábavě, ale i portréty či akty.

Svět kolem nás

Do kategorie zařazujeme snímky zvířat, rostlin,
krajiny, ale i architektury a uměleckých děl.

**Do jaké kategorie má být fotka zařazena,
rozhoduje autor.**

**Fotku je třeba zaslat na email:
místostarosta@velkytynec.cz**

Nezapomeňte uvést jméno a příjmení autora,
adresu, věk a kategorii, ve které chcete soutěžit.

Svět kolem nás - Tesařík pížmový se vyhřívá na slunci - Jiří Dvořák - Velký Týnec

Svět kolem nás - Nespoutaná obloha - Barbora Pospíšilová - Vsisko

140 let od založení sboru dobrovolných hasičů aneb hasičský víkend

Pátek 12. července v ranních hodinách zazní siréna a 10 hasičských jednotek, včetně naší týnecké, zasahuje u požáru rodinného domu v obci Křelov.

Pátek 12. července v 15:30 hodin začínají přípravy na oslavu založení sboru spojenou s pohárovou soutěží v požárním sportu O putovní pohár starosty obce.

Sobota 13. července v 6:00 hod se scházíme na zbrojnici, abychom vše připravili na dnešní významný den. A takhle vše pokračovalo:

Kontrola, jestli je vše připraveno

Historická vozidla jsou naleštěna a připravena

Rozesmáté hasičky před průvodem potvrzují, že můžeme začít

Slavnostní průvod za doprovodu Hasičské hudby vychází od zbrojnice...

...a pokračuje ulicí Sokolskou

© 37x archiv SDH Velký Týnec a Martin Studeny

Pokládáme věnec k soše sv. Floriána, patrona hasičů

...a za tónů národní hymny vzpomeneme památky všech hasičů

Vracíme se na zbrojnici ulicí Zábraní

V průvodu jdou samozřejmě i naši malí hasiči

Po návratu krajská starostka hasičů Vlastimila Švubová a místostarosta obce Jakub Vrána předávají vyznamenání

I při odměňování hasičů za jejich práci je veselo

Máma starostka předává vyznamenání, táta vlajkonoš hlídá

Vystoupení nejmenších hasičů má velký úspěch

O budoucnost sboru se nemusíme bát

...naše další generace už dorůstá!

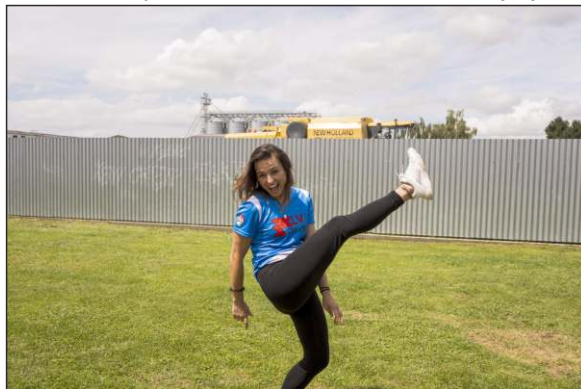
A už se sjíždí družstva na soutěž. Celkem bojovalo 24 družstev, z toho 4 domácí týmy.

A jak probíhá hasičská soutěž? Nejprve je porada před startem, všichni se seznámí s podmínkami a pravidly soutěže.

Před závodem je nutná rozvíčka...

...a protažení a zahřátí svalů

Po zaznění signálu musí družstvo přemístit mašinu na základnu a má 3 minuty na nachystání hadic

Každá pomoc se cení... i od těch nejmenších

Start!

Musí se zacvaknout spoje na hadicích a co nejrychleji s hadicemi utíkat k terčům

Mezitím „zadek“ za běhu montuje koš...

Do savic nabrat co nejvíc vody...

...a savice s namontovaným košem musí do vody.

Všechno co nejrychleji! V sobotním horku byla voda příjemné osvěžení!

Hadice se tlakem vody roztancují

„Předek“ běží s hadicemi k terčům

...a savice na zemi spojit.

Proudačky v akci!

Občas se nestačí včas doběhnout

Zapojování proudnic v běhu je ošemetná věc...

...někdy se to nestihne a pak stříká voda všude!

A takhle je to správně!

Rozhodčí hlásí, že pokus byl platný!

Mezi muži vyhráli putovní pohár Přáslavice, u žen pak družstvo z Kožušan-Tážal

Sobota 13. července kolem 20:00 hodin – všechna družstva i fandové jsou pryč, nastává úklid všeho.

Neděle 14. července poledne – zazní siréna a týneckí hasiči jedou k autohodě na dálnici.

Poděkování patří všem hasičům, rodinným příslušníkům, sponzorům, Obci Velký Týnec a všem našim příznivcům. Díky vám všem to byl nezapomenutelný víkend!

Eva Šišková

TÝNEČTÍ HASIČI OSLAVILI 140. VÝROČÍ ZALOŽENÍ SBORU

Proslov jednatelky sboru na oslavách založení sboru

Vážené sestry a bratři hasiči, milí hosté a spoluobčané, srdečně Vás vítám na naší oslavě. V minulých dnech po těžké nemoci zemřel náš dlouholetý člen Roman Mácha. Nyní vás prosím uctít nejen jeho památku, ale také všech zesnulých hasičů minutou ticha. Děkuji!

Nemilých událostí minulých dní bylo hodně. Rozloučili jsme se s Romanem a v červnu naše obec několikrát bojovala s velkou vodou. Blesková povodeň z 26. června způsobila obrovský rozsah škod, několik dní jsme odstraňovali její následky. Poděkování si zaslouží naše výjezdová jednotka, která neúnavně pomáhala našim občanům společně s okolními sbory. Dále velký dík patří všem našim členům, kamarádům a rodičům za pomoc při úklidu zaplavené hasičské zbrojnice. A i přes to vše tu dnes stojíme a slavíme 140 let od vzniku Sboru dobrovolných hasičů Velký Týnec. Sbor dobrovolných hasičů Velký Týnec byl založen roku 1884, k 1. 1. 1885 byly vypracovány a vytisknuty stanovy, které se dochovaly. A od toho data se začala psát historie našeho sboru.

Všichni dnes chceme společně především slavit, ne pronášet dlouhé projevy, přesto však je důležité ohlédnout se zpět a zhodnotit i nedávnou minulost, která určuje náš dnešní život. A stejně důležitý je také pohled kupředu.

Mohla bych vám teď předčítat z kroniky našeho sboru, vyjmenovávat všechny velké akce, které jsme v posledních letech podnikli, vyslovit ocenění osobnostem, které se o náš sbor nějak zasloužili atd. Ale to všechno, vážení přátelé, najdete v našem sborníku, který jsme pro tuto příležitost vytiskli u příležitosti oslav 135. výročí našeho sboru.

Nyní mi dovoluňte shrnout posledních pět let našeho sboru. Během těchto let jsme postupně obnovili náš vozový park. Ke konci roku 2021 byla pořízena cisternová automobilová stříkačka Scania CAS 20 od firmy Wiss. S financováním nám pomohla Obec Velký Týnec, Česká kancelář pojistitelů z Fondu zábrany škod a Olomoucký kraj. Minulý rok jsme dostali převodem od police ČR velitelské vozidlo Hyundai, které je hlavně využíváno na AED, a také Volkswagen Transporter pro přepravu osob převážně na sportovní soutěže.

Pozadu nezůstaly ani naše sportovní kolektivy. Úspěchy našeho ženského družstva jsou velmi solidní. Dovoluňte mi jich pár vyjmenovat. Naše děvčata se stala vicemistryněmi Hanácké extraligy. Dvakrát se účastnily Frýdl Cup Široký

důl, což je neoficiální mistrovství České a Slovenské republiky v požárním sportu. Účastní se pravidelně Olomoucké noční ligy, kde dosáhly v celkovém umístění na 6. místo v konkurenci zhruba 40 družstev! Za posledních pět let obnovily kompletní sportovní vybavení. Díky pořízení nového transportéru je pro naše kolektivy snadnější se dopravovat na soutěže.

Kolektiv mladých hasičů se pravidelně zúčastňuje Olomoucké ligy mladých hasičů, pohárových soutěží, podzimních vícedenních soustředění v Jánkových Koupelích a každoročně absolvuje branný závod. Největší úspěch starších žáků bylo umístění do 10. místa v konkurenci 30 družstev. Letos začali získávat odznaky odbornosti a specializací. Tři z mladých hasičů získali odznak odbornosti zdravotník a tři děti specializaci preventista junior. V roce 2023 mladí hasiči získali dotaci z nadace ČEZ, za kterou jsme jim pořídili kompletní nové vybavení na požární sport.

Na konci roku 2023 dostaly všechny sportovní kolektivy vánoční dárek v podobě nových hasičských dresů od našeho hlavního sponzora LV stavby Libor Venclík. Za pravidelnou finanční podporu děkujeme.

Náš sbor si prošel i spoustou proměn. Hlavně generační obměnou. Mladí hasiči a hasičky dospěli, začali se více podílet na chodu hasičské zbrojnice po všech stránkách. Musím konstatovat, že se nám nerozrostl jen vozový park, ale také do naší hasičské rodiny přibylo mnoho miminek, a to skoro samí kluci – naše budoucí výjezdová jednotka. V letošním roce byla obnovena staronová zásahová jednotka a díky této změně celý sbor začíná opět fungovat a spolupracovat jako jeden celek – jako týneckí hasiči. A věřím, že v tomto duchu bude pokračovat i dalších několik let.

Myslím, že můžeme být pyšní na výsledky naší společné práce, na to vše, čeho jsme již dosáhli, na svůj sbor i na sebe samé.

Ráda bych poděkovala všem bratrům a sestram hasičům za jejich práci, čas a lásku k hasičině jako takové. Dále všem kamarádům a příznivcům, kteří nás finančně podporují. Dík patří hlavně Obci Velký Týnec za finanční zabezpečení, Okresnímu sdružení hasičů v čele se starostkou Vlastimilou Švubovou, všem spřáteleným organizacím, které s námi spolupracují, a konečně i sborům ze sousedních obcí, s nimiž máme skvělou spolupráci.

Zcela zvláštní díky patří i našim partnerům a rodinám, kteří mají pro naši někdy náročnou práci pochopení a zbytečně se na nás nemračí pro nějaký ten pozdní příchod domů nebo pokažený víkend. Za celý náš sbor a výjezdovou jednotku jsem pověřena prohlásit, že my i nadále budeme co nejlépe vykonávat své povinnosti a že budeme kdykoliv připraveni nasadit i život při záchraně života a majetku našich spoluobčanů.

Děkuji za pozornost!

Michaela Dvořáková,
jednatelka sboru

PIVNÍ A GULÁŠOVÉ SLAVNOSTI 2024 V OBRAZECH

© 35x archiv Ivo Stejskala

VELKÝ TÝNEC

PIVNÍ A GULÁŠOVÉ SLAVNOSTI

VELKÝ TÝNEC - ZÁMEČKÁ ZAHŘADA
SOBOTA 20. ČERVENCE 2024

PROGRAM

- 10:30 Zahájení soutěže ve vaření guláše
- 13:30 Zahájení slavnosti
- 13:45-14:30 MAXICI - 1. část, hudební podium
- 14:00-19:00 VIRTUÁLNÍ REALITA - sálček pro malé i velké
- 15:00-16:00 Dou NaBoso - divoké foliové trio
- 16:00-16:30 MAXICI - 2. část, divoké podium
- 16:30-21:00 CM ZDENKA ZMEŠKALA
- 16:30-17:00 Soutěž v píli piva
- 17:00-17:40 Vyhášení výsledků soutěže ve vaření guláše
- 17:45-19:00 3.Schellinger revival Ostrava & LTB.
- 19:30-20:30 AtriButy
- 20:30-01:00 K tanci i poslechu hraje NEGATIV

BOHATÉ OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO!!!

NEODPOVÍDĚJTE V ŽADNÉM OBČERSTVENÍ VELKÝ TÝNEC 20. 7. ČERVENCE 2024

vstupní příděl: 100 Kč
 vstupní příděl: 200 Kč
 vstupní příděl: 100 Kč
 vstupní příděl: 200 Kč

Sladká odměna za vysvědčení

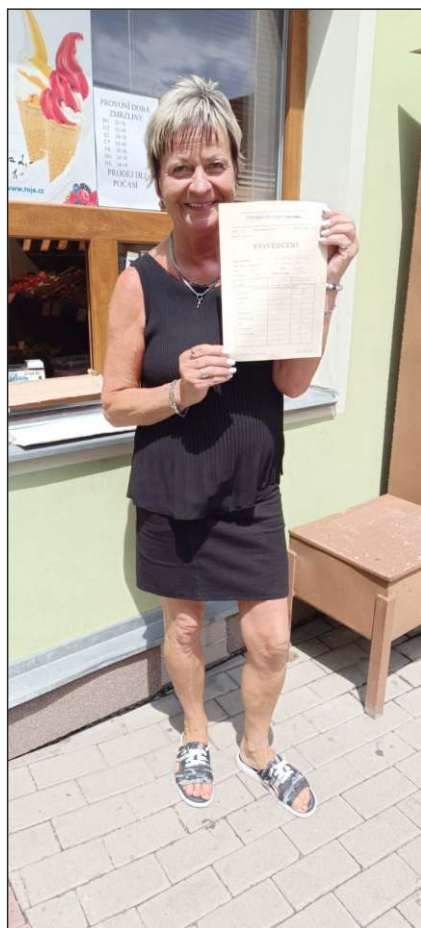
Obec Velký Týnec a Komise pro volnočasové aktivity ZO Velký Týnec odměnila v den vysvědčení všechny děti za pilnou práci ve školním roce. Největší odměnou jsou jistě začínající letní prázdniny, ale skutečně sladkou tečku za školním rokem udělala i osvěžující zmrzlina. Pro ni si ke Smíšenému zboží pana Nováka přišlo již během dopoledních hodin desítky dětí, které se právem pyšnily výborným vysvědčením. Zkrátka nepřišly ani ty nejmenší děti, které ještě do školy nechodí. Pokud nakreslily krásný obrázek, přinesly ho s sebou do zmrzlinárie, odevzdaly paní zmrzlinářce, i ony odcházely s poctivou porcí studené dobroty. Taková odměna za kreativitu přece stojí, ne?!

A něco ze statistických údajů: celkem bylo odměněno 399 dětí! Děkujeme za spolupráci Smíšenému zboží pana Nováka a dětem přejeme pohodový zbytek prázdnin!

*Veronika Batová,
zastupitelka a členka Komise
pro volnočasové aktivity ZO Velký Týnec*

© 9x Veronika Batová

ROZHOVOR

se spisovatelkou Lucií Hlavinkovou

Zjistila jsem o vás, že jste svoji první knihu napsala už v 6 letech. Byla o pejskovi Bobíkovi a měla několik pokračování. Jak jste se k jejímu psaní dostala?

Už od dětství jsem byla velká čtenářka, takže asi proto mě napadlo napsat si knížku vlastní, o prázdninách mezi první a druhou třídou.

Byla to spíše knížka pro vás, nebo jste ji dávala někomu přečíst? Jaká byla reakce čtenářů?

Dala jsem ji přečíst rodičům, babičkám a dědečkům a všichni byli samozřejmě nadšenými čtenáři, což mě povzbudilo a sepsala jsem asi čtyři nebo pět sešitů.

Nenapadlo vás ten příběh opráší, upravit a vydat?

Jedině jako veliké retro.

Řekla jste si, že „až budete velká, budete spisovatelka“. To se začala plnit v roce 2015, kdy jste vyhrála soutěž nakladatelství Fragment s názvem Hledá se bestseller. Psala jste něco už předtím (např. na různých spisovatelských platformách, na blogu)?

Zkusila jsem zveřejnit na blogu tři malé povídky, pamatuji si, jak mi bušilo srdce, když jsem otevřela komentáře a k mému překvapení se texty lidem líbily. Tak jsem získala odvahu přihlašovat se do soutěží, do té doby jsem nevěřila, že by moje psaní vůbec někdo četl.

Tehdejší téma bylo „Od Harryho Pottera k Eragonovi, sci-fi a fantasy příběhy“. Čím Vás téma zaujalo? Jsem veliký fanoušek sci-fi a fantasy a zrovna k tomuto tématu mě napadl text z alternativní historie.

Za jak dlouho jste povídku napsala?

Už je to opravdu dávno, to si bohužel vůbec nepamatuji.

Čím Vás upoutal právě žánr sci-fi a fantasy? Přijde mi, že vaše knížky jsou spíše laděny do románů a fikcí.

Knihy pro dospělé jsou výhradně historické romány, ale pro děti už jsem do těchto žánrů zabrousila - série Sesterstvo má v sobě prvky fantasy i sci-fi a série Mnohokluk je vyloženě dobrodružně laděná sci-fi.

O rok později jste vyhrála literární soutěž nakladatelství Albatros s příběhem „Projekt pes - ten můj“,

kteří je určen dětem. Pomohlo vám to při dalším publikování? Nebo jste začala sama oslovovat nakladatelství?

Výhra v soutěži byla zcela zásadní, protože díky ní jsem přeskočila fázi oslovování nakladatelství a rovnou jsem mohla začít publikovat.

Za ni jste obdržela dokonce ocenění. Pomohlo vám to ve vašem psaní nebo v následné sféře spisovatelky?

Toto ocenění mi osobně pomohlo určitě v získání většího sebevědomí. Pořád zápasím s nevěřícným úžasem nad tím, že moje knihy lidé opravdu čtou. Literární cena je takovým ubezpečením, že moje snaha není úplně marná.

Byl vám inspirací něčí domácí mazlíček?

Ano, můj vlastní! Fena československého vlčáka Mia. Všechny humorné historky v Projektu pes jsme s ní jako rodina skutečně zažili. Ony tedy jsou legrační až teď, při zpětném pohledu, Mia jako štěně byla docela dračice.

Kromě toho píšete i oblíbenou sérii pro dívky Sesterstvo. Byla jste v takovém sesterstvu, když jste byla dítě?

Ano, měla jsem takové kamarádky a mám dodnes, i moje dcera měla dvě nejlepší kamarádky na základní škole, proto mě napadlo napsat příběh holčičí party, která zažívá různá dobrodružství.

Zatím je dílů 5. Rostou v průběhu celé série hlavní hrdinky? Dočkáme se dalších dílů?

Dílů je skutečně pět, další neplánuji (i když nikdy neříkejte nikdy). Děvčata během té doby trochu poporostou, ale nijak zásadně, pořád jsou to holky, nikoliv

slechny a řeší dětské problémy, vztahy mezi sebou i s ostatními lidmi a občas mají nějaký kouzelný zážitek.

Kromě toho máte na kontě knižní (zatím?) duologii Mnohokluk. Dočkáme se tady pokračování?

Mnohokluk má zatím díly dva, ale třetí už je téměř hotový a vyjde na podzim. Tím se celá série uzavře.

Vaše nejnovější dětská knížka je Bylinková babička - čím se liší od ostatních dětských knížek?

Bylinková babička vznikla pro Český rozhlas, pořad Hajaja, jako pohádky před spaním a nyní se dočkala knižní podoby s krásnými ilustracemi Alžběty Göbelové. Je to moje kniha pro nejmenší čtenáře, určená pro předčítání v postýlce.

Píší se vám lépe knížky pro holky, nebo pro kluky?

Úplně stejně! Nevidím v tom velký rozdíl.

Pro jak staré děti píšete? Myslíte si, že vaše knížky si může přečíst každý?

Moje největší dětská čtenářská skupina jsou děti z prvního stupně ZŠ, ale vím, že například Sesterstvo čtou i dospělí milovnice koček a Bylinkovou babičku zase všichni, co se zajímají o bylinky. Mnoho dospělých má rádo dětské knihy, myslím, že v dnešním uspěchaném světě v nich hledají klid, jistoty a trošku i návrat do vlastního dětství.

Je těžké napsat knížku tak, aby děti bavila? Přece jen v dnešní době je zajímavější především moderní technologie a někdy je poměrně těžké je zaujmout.

Moji dětské hrdinové jsou stejní jako děti dnešní doby, nikoliv děti z mého vlastního dětství. Používají telefony a počítače úplně běžně, i když jejich pomocí řeší třeba nějakou magickou záhadu. Pro děti v každé době je, myslím, velmi důležité, aby se mohly s hlavními postavami ztotožnit, viděly, že prožívají podobné situace jako ony. Doufám, že se mi to daří a čtenáři se v hrdinech najdou.

I když jste teď slavná spisovatelka, vystudovala jste obor, který ne úplně se psaním souvisí, a to obor historie-religionistika. V rámci toho jste napsala spoustu odborných knih. Využíváte vaše znalosti z historie nebo religionistiky ke psaní beletrie?

To slovo slavná bych asi spíš dala do uvozovek, ale myslím, že naopak moje obory se psaním hodně souvisí, zejména proto, že píšu historické romány a mám díky svým studiím solidní badatelské zázemí. Bez těchto znalostí by se mi psalo mnohem hůře, možná bych s tím ani nezačala. Snažím se čtenářům vždycky co nejlépe vykreslit hlavně atmosféru dané doby, obyčejný život, jaký tenkrát lidé žili, a který se velmi liší od toho našeho - i když lidé samotní se zase tak moc nezměnili.

Děláte si sama před psaním knih nějaké rešerše, nebo vycházíte ze svých znalostí?

Bez rešerší bych se vůbec neobešla, ty jsou základem mé práce, na to moje znalosti určitě nestačí.

Objevila jste někdy při svém bádání nějaký příběh, který byste chtěla zpracovat?

Všechny moje knihy pro dospělé jsou nějak založené na skutečnosti, alespoň zčásti. Historie obsahuje mnoho nezpracovaných příběhů, to je skutečně nevyčerpatelný zdroj. A zejména historie naší země, kdy se o některých věcech dlouhou dobu vůbec psát nesmělo nebo jen velice zkráceně.

Vycházíte ni z nějakých skutečných historických událostí nebo z povídání pamětníků?

Z obojího - kombinace těchto dvou zdrojů je vždycky nejlepší. Pamětníci vidí historické události svými očima, ze své perspektivy, a to je vždy velmi zajímavé. Na druhou stranu musí být vzpomínky jednotlivce zasazené v širším rámci, aby si čtenář odnesl nejen zážitek z četby, ale i nějaké nové informace. Víím, že moji čtenáři o to vždy stojí.

Jak vybíráte téma dané knihy? Vybíráte si ho „pocitově“ sama, nebo vám třeba někdo „napoví“, že o tomto a tomto byste měla napsat knihu?

To je velmi různé, zatím hrála roli spíše náhoda. Teď se na mě začínají obracet lidé, že mají nějaký zajímavý příběh, ale je nutné říct, že ne všechny příběhy, byť by byly sebezajímavější, jsou vhodné k literárnímu zpracování.

Jaké je vaše nejoblíbenější historické období a o kterém období nejraději píšete?

Nejoblíbenější je pro mě konec 19. a začátek 20. století, v tomto období se odehrává zatím jen Apatykář, uvidíme, jestli se k němu ještě vrátím.

Vaše disertační práce se věnuje identitě věřícího v době socialismu. Odráželo se to nějak v tom, do kterého období své příběhy zasazujete?

Ne přímo, ale spíše trochu odvozeně se moje poznatky odrážejí v knize Pravda nebyla k dostání, odehrávající se v 80. letech, v období normalizace. Vííc ale nemůžu prozradit, kniha má v sobě tajemství, ke kterému se čtenář teprve dopracuje.

A díky tomuto oslímu můstku se dostávám k vašim knihám pro dospělé. Do 50. let je zasazena kniha Kdo šije u Podolské?, která je o slavné návrhářce Haně Podolské. Je vystavěna na skutečných postavách, nebo na základě skutečného příběhu?

Dvě hlavní hrdinky, švadleny ve znárodněném salonu, jsou vymyšlené, ale podle skutečnosti je psaná paní Hana Podolská, její syn a manželka prezidenta Gottwalda Marta. Příběh jako takový se skutečně nestal, ale veškeré jeho kulisy - tzn. doba, okolnosti znárodnění, vztah paní Podolské a Marty Gottwaldové, ty jsou založeny na skutečnosti.

Je to beletrie, nebo spíše literatura faktu? Viděla jsem dokonce, že je často citována, mimo jiného i v bakalářských a diplomových pracích týkající se paní Podolské.

Je to jednoznačně beletrie, ale vychází z reálných podkladů. Vzádu v knize vždy uvádím použitou literaturu a prameny, čtenáři si mohou vyhledat další podrobnosti, pokud je něco zaujme a také odlišit fikci od reality.

Další kniha z období socialismu je Pravda nebyla k dostání. Tam je naopak hlavní postavou patnáctiletá Jana. Bylo těžké vystihnout myšleni a mluvu tehdejších teenagerů tak, aby byla autentická?

Musela jsem zavzpomínat na svoje vlastní mládí, i když hlavní hrdinka je starší než já. Z té doby jsem si psala něco jako deník, některé vzpomínky jsem přímo použila.

Do jakého žánru by se dala tato knížka zařadit?

Je to historický román, přestože hlavní hrdinka má teprve patnáct, není to zrovna kniha pro děti. Ale těší mě, pokud se dozvím, že ji čtou dospívající a oceňují, že se o osmdesátých letech něco dozvěděli, ve škole se bohužel toto období vůbec neučí.

Když se vrátím k vaší úplně první vydané knize, přijde mi, že se žánrem a zasazením století liší. Je o sestřích Foxových, které provozovaly spiritismus na začátku 19. století. Proč zrovna o nich? Poprvé jsem o nich slyšela, až z Databáze knih v rámci popisu vaší knihy...

Byla to moje první kniha pro dospělé a příběh sester Foxových mi připadal velmi zajímavý. Proslavily se jako puberťačky, prožily celý život ve lži a veškeré vydělané peníze (a že jich nebylo málo) stihly utratit a zemřely v bídě. Byly to zakladatelky spiritismu, který se pak rozšířil po celém světě a ve své době to byly skutečné celebrity, o kterých téměř denně psaly bulvární noviny.

Je děj spojen i s Rakouskem-Uherskem, respektive pozdějším Česko-

slovenskem? Tuším, že spiritistické seance byly oblíbené a vyhledávané v době první republiky.

Ne, děj se odehrává v tehdejších Spojených státech a v Anglii. K nám se spiritismus dostal s určitým zpožděním, ale byl velmi oblíbený zejména v Podkrkonoší.

U Apatakáře se naopak přeneseme zpět k nám do 20. století. Jde o historickou detektivku?

Spíš bych řekla, že se jedná opět o historický román s lehkou detektivní zápletkou. Ale opravdu jen lehce.

Proč je příběh zasazen zrovna do oblasti Štramberka?

Štramberk je velmi půvabné městečko, jako z pohádky. Je zde lom, který jsem potřebovala do příběhu, je tak akorát velký - děj se odehrává na malém městě, kde se všichni znají. Celý kraj mám moc ráda, část rodiny odsud pochází a v Beskydech máme chalupu.

Vaše nejnovější knížka nese název Svátek hada. Proč zrovna takový na první pohled podivný název?

To se čtenář dozví hned na začátku, motiv hada se celou knihou prolíná v různých metaforách a náznamech. A ten název se mi moc líbil, hned od začátku mi bylo jasné, že takhle se kniha musí jmenovat.

Příběh o trojici dětí, které se musely stát dospělými, kdy se postupně přesouváme z Moskvy, do gulagu, přes bojiště války, až do poválečné Prahy. Vše je inspirováno skutečnými událostmi. Jak dlouho Vám ho trvalo ho zpracovat?

Pracovala jsem na něm více než rok.

Jak jsem už řekla, je inspirován skutečnými událostmi - jedná se o život Heleny Frischerové?

Hlavním impulsem bylo vyprávění pana Jiřího Hečky o životě jeho otce, partyzána a bojovníka ve 2. světové válce, ten inspiroval dějovou linku postavy jménem Michal. Další dvě postavy, Roman a Helena jsou sice také inspirovány skutečnými lidmi (mimo jiné právě Helenou Frischerovou), ale už se jedná o kompilaci více životních osudů a také fikce (i když postavené opět na reálných základech). Bohužel, československých občanů, kteří se ocitli v gulazích bylo poměrně dost a jejich společným rysem bylo to, že o svých zážitcích absolutně nemluvili, dost často o tom nic netušili ani jejich nejbližší. Až ke konci života se někteří z nich rozhodli svoje zážitky

publikovat. Jejich jména jsou v knize uvedena a v závěru knihy jsou pak opět prameny a literatura, ze kterých jsem při psaní vycházela.

Nedá mi to se nezeptat - čtete ráda? Jaký žánr je váš oblíbený?

Slovo ráda je slabé! Já čtení miluji, čtu naprosto pořád a nemám oblíbený žánr, čtu prostě všechno možné.

Kterou knihu byste našim čtenářům doporučila?

V poslední době se mi velmi líbila kniha Rusko pohledem z kuchyně. Je fascinující, co všechno ví a vidí kuchaři, kterých si nikdo nevšímá.

Čím jiným trávíte volný čas, když zrovna nepíšete knihy?

Nejraději v lese se psem a samozřejmě čtením!

Na závěr bych se ráda zeptala, jestli v současné době na něčem pracujete a na co se v nejbližší době můžeme těšit.

Píšu teď knihu pro děti, takovou „novodobou foglarovku“ a přerušila jsem zatím práce na knize pro dospělé, odehrávající se v 50. letech v Mauzoleu, kde byla uložena mumie Klementa Gottwalda. Brzy se k ní vrátím, je to opravdu bizarní prostředí a práce na ní mě velmi baví.

Mockrát děkujeme za rozhovor. Knížky Lucie Hlavinkové si budete moci vypůjčit v Knihovně Velký Týnec po dokončení rekonstrukce.

Ptala se Eliška Tomečková

Prvňáčci prošli pasováním na čtenáře

© 2x Eliška Tomečková

V úterý 25. června proběhlo v knihovně pasování prvňáčků na čtenáře. Pro děti byla připravena bojovka! Knihovnu s paní knihovnicí totiž zaklel černokněžník Kaňka. Děti musely najít 7 schovaných klíčů a uhádnout záladné hádanky, které si pro ně černokněžník připravil. V knihovně pak byly děti pasovány na čtenáře. Za splnění všech úkolů a nalezení 7 klíčů obdržely jako odměnu diplom, speciální čtenářskou placku a čtenářský deník.

Tvořivé dopoledne s knihovnou

© Eliška Tomečková

V rámci květnového Tvořivého dopoledne s knihovnou darovali účastníci na 80 náramků, které jsme předali Dobrovolnickému centru Fakultní nemocnice Olomouc. Náramky potěší pacienty na různých odděleních napříč nemocnicí. Všem, kteří vyrobili náramek a darovali jej, moc děkujeme!

Když se řekne dobrovolnické centrum...

Pobyt v nemocnici nepatří k těm, které bychom rádi vyhledávali. Někdo ho snáší lépe, někdo hůře. Zvláště ti druzí potřebují slyšet vlídné slovo, přijmout úsměv, podanou ruku. Právě o tom jsem si povídala s **Mgr. Marijou Aleksičovou**, koordinátorkou Dobrovolnického centra působícího ve Fakultní nemocnici Olomouc.

ce Šance nebo Spolek Amélie. Spolupracujete spolu?

Dobrovolnické centrum FNOL spolupracuje hned s několika nadacemi a neziskovými organizacemi. V rámci podpory dětských pacientů spolupracujeme s Nadací Šance, spolkem Berlička, dobročinnou organizací Zdravotní klaun a spolkem Loutky v nemocnici. Na onko-

vybraná oddělení. Druhá část jsou pak dobrovolníci, kteří se zapojují do jednorázových akcí a vypomáhají narázově v průběhu celého roku.

Kdyby se někdo chtěl stát dobrovolníkem, jaké musí splnit podmínky? Jaká je věková hranice?

Má-li někdo zájem se stát dobrovolníkem v nemocnici, základní podmínkou je věková hranice 15 let, kdy je zapotřebí souhlas zákonného zástupce. Důležitý je pak zejména dostatek volného času, který je pro tuto činnost stěžejní. Jedná se přibližně o 1-2 hodiny týdně, které pro tuto činnost vyžadujeme.

Naopak pokud by někomu nevyhovovala návštěva mezi pacienty, ale i tak by chtěl pomoci, může se nějak zapojit?

Zájemci o dobrovolnictví ve Fakultní nemocnici Olomouc se mohou zapojit do jednorázových akcí, jejichž přehled máme uveden na našem webu: www.dobrovolnici.fnol.cz. Vypomoci mohou každoročně také v rámci vánoční sbírky dárků pro pacienty - Ježíškovy výzvy, mohou přinést například drobné dárky a oceníme taky pomoc v rámci jejich zabalení. Ceníme si také iniciativy každého jedince, který by se chtěl, jakkoliv individuálně zapojit či pomoci. Kreativitě se zkrátka meze nekladou.

Čeho v současné době máte nedostatek?

Pokud by nám chtěli zájemci z řad veřejnosti pomoci, přijímáme v průběhu roku drobné dárky pro pacienty jako například blahopřání s přáním brzkého uzdravení, talismany, záložky do knih či jiné rukodělné výtvarné díla, které rozdávají dobrovolníci v rámci návštěv a vždy udělají pacientům obrovskou radost. Uvítáme také výtvarné potřeby jako třeba barvy na textil, korálky a podobně. Ostatní potřeby jako například hračky a plyšáky, cvičební pomůcky či knihy přijímáme na základě individuální domluvy.

Přijímáte i peněžní dary? Na co prostředky využijete?

Pokud by chtěli zájemci stran veřejnosti přispět na naše aktivity finančně, mohou využít náš účet konta darů. Stačí na webu Fakultní nemocnice vybrat z možných oddělení Dobrovolnické centrum a zvolit libovolnou částku. Více na: www.fnol.cz/darovat Přispívky následně využijeme na aktivity nad rámec běžné zdravotní péče, které nehrají zdravotní pojistovny. Zejména tyto finance použijeme na úhradu nákladů spojených s realizací zooterapií a výtvarných dílen.

V rámci Tvořivého dopoledne s naší knihovnou jsme vytvořili a darovali náramky. Kam putují?

Velice si vážíme zapojení občanů Velkého Týnce a ze-

jména iniciativy paní knihovnice Elišky Tomečkové, která nás oslovila s nápadem tyto vyrobené náramky darovat právě pacientům nemocnice. Získali jsme na 80 kusů ručně vyráběných originálních náramků, které plánujeme postupně rozdat na oddělení dlouhodobé ošetrovatelské péče, pacientkám neurologické kliniky a na onkologické klinice.

Chystáte teď nějakou akci, kam by se mohla zapojit veřejnost?

Určitě bych ráda všechny zájemce o zdravý životní styl pozvala na preventivní akci Blesk ambulance, která se bude konat 10. září na Horním náměstí v Olomouci. Každý účastník si může zdarma projít sérií preventivních vyšetření, dozvědět se, jak na tom skutečně je a zda mu v těle netiká časovaná bomba. Dne 27. září se nemocnice tradičně plánuje zapojit do osvětové akce Noc vědců, v jejímž rámci budou vybraná pracoviště přístupná pro veřejnost.

A naopak, kde vás a vaše dobrovolníky uvidíme v prostorách fakultní nemocnice na akci?

Pokud by si chtěl někdo dobrovolnictví zkusit na vlastní kůži nebo nás vidět přímo v akci, má možnost se zapojit v rámci Dne dobrovolnictví, který pořádáme společně s Dobrovolnickým centrem Univerzity Palackého, Magistrátem města Olomouce a Olomouckým krajem. Tato akce se uskuteční 8. října přímo v areálu nemocnice a zájemci se budou moci zapojit do zkrášlení jednotlivých oddělení, pomocných činností jako je úprava zeleně či úklid v areálu nemocnice.

Ptala se Eliška Tomečková

QR platba Dobrovolnickému centru FN Olomouc nastavená na příspěvek 50,- Kč

© 2x archiv Elišky Tomečkové

Když se řekne dobrovolnické centrum, netuším, co všechno si pod tím mám představit, jelikož samotné dobrovolnictví je pro mě široký pojem. Můžete nám přiblížit, co vše je vaší činností?

Dobrovolnické centrum Fakultní nemocnice Olomouc bylo zřízeno v roce 2014 a cílem programu je zpříjemnit pacientům pobyt v nemocnici a pomoci jim tak lépe překonat dobu, kterou musí strávit na lůžku. Dobrovolník funguje jako společník během doby léčby, za pacienty si chodí povídat, předčítat jim z knih nebo jim dělat doprovod na procházce po areálu nemocnice. Mezi další aktivity centra patří organizace canisterapií a hipoterapií, kdy za pacienty dochází terapeutky se speciálně cvičenými psy a poníky. Navštěvujeme zejména dlouhodobě hospitalizované pacienty a díky pozitivnímu působení zvířete na člověka se nám daří dosahovat efektivnějšího průběhu léčby.

Pořádáme pro pacienty také tvořivé dílničky, koncerty nebo Mikulášskou a vánoční nadílku. Vypomáháme v rámci organizace jednorázových akcí na podporu zdraví jako například Pohybrady, Noc vědců, PersoFest nebo Blesk ordinace. Také doplňujeme nemocniční knihovny, které Dobrovolnické centrum zřídilo na lůžkových částech klinik.

Napadá mě, že v rámci FNOL jsou činné další organizace, např. Nada-

logické klinice působí spolek Amélie, který poskytuje pacientům podporu v rámci náročných léčeb.

Na kterých klinikách a oddělení vaši dobrovolníci působí?

Navštěvují pravidelně zejména ta oddělení nemocnice, kde jsou pacienti hospitalizováni po delší dobu. Uplatnění tak nacházejí jako společníci na oddělení dlouhodobé ošetrovatelské péče, oddělení geriatricke či oddělení následné intenzivní a dlouhodobé péče. Dále pak docházejí na dětskou kliniku, na oddělení rehabilitace nebo na oční, neurologickou a l. chirurgickou kliniku.

Na kterých naopak ne a proč?

Na řadě dalších klinik jsou díky moderním medicínským postupům hospitalizace dosti krátké. Lékaři se snaží propouštět pacienty co nejrychleji do domácího prostředí. Řada lékařských úkonů se provádí dnes navíc jen ambulantně. Uplatnění dobrovolníků v tomto směru je tedy jen okrajové. Omezení jsme i hygienickým režimem, přičemž je třeba dbát bezpodmínečně na to, aby byl dobrovolník zdravotně způsobilý a bezinfekční.

Kolik máte v současné době dobrovolníků?

V současné době máme okolo třiceti aktivních dobrovolníků, z nichž asi polovina dochází za pacienty přímo na

Týden malých detektivů

Od 8. do 12. července se konal v Rodinném centru Čmelda příměstský tábor pro školovně děti. Zúčastnilo se ho 12 dětí, což je vzhledem k našim prostorovým možnostem číslo přímo ideální. Šlo o skupinu nadšených mladých detektivů, kteří se zapáleně vrhli do práce od prvního dne. Hned na úvod je totiž čekala sada úkolů, u kterých jsme si ověřili, že mají správné předpoklady stát se detektivy. Oběd si musely děti zasloužit pochodem do Čechovic, ovšem palačinky za to stály. Cesta zpět chmelnicí rychle utekla, protože jsme si ji krátili hádankami a úkoly. Druhý den jsme vyrazili autobusem a tramvají do Olomouce a šly jsme po stopách kočičky Oly. Prošli jsme se od katedrály svatého Václava kolem Arcibiskupského paláce do parku, kde byla první svačinka (někteří už zvládli i řízek), a poté jsme se vrátili po schodech zpět a dorazili jsme do Vlastivědného muzea Olomouc. Pro některé děti byla hodina a půl v muzeu krátká a opravdu doporučujeme návštěvu výstavy, protože to bylo moc zajímavé a úžasné interaktivní. Pokračovali jsme k orloji a pak přes Dolní náměstí a kolem kostela svatého Michala zase na chvíli do parku a pak už jen tramvají a autobusem zpátky do Velkého Týnce. Třetí den nás dohnalo úporné vedro, strávili jsme ho vodními hrátkami a rébusy a hrami a odpoledne děti čekal vytožený nanuk. Čtvrtek byl plný sportovních úkolů a ověřování zdatnosti, rychlosti a všeobecné zručnosti. V pátek opět následovala procházka. Tentokrát k hřišti v lese, kde jsme opět nejprve prověřili sportovní zdatnost, ale děti nejvíce bavilo stavět domečky a cestičky. Cestou zpět jsme málem zmokli, ale těch pár kapek nás spíše osvěžilo. Celý týden uběhl jako voda a myslím, jsme toho opravdu hodně zažili a pochodili.

Petra Andrášková,
Rodinné centrum Čmelda

© 10x Petra Andrášková

Němčické hody 2024

V Němčicích nad Hanou se i letos konaly ve dnech 19. až 21. července známé Němčické Hody.

Veškerá vystoupení a celá akce se odehrávala v přírodním areálu ZUŠ, kde také samozřejmě nechyběly stánky s občerstvením.

Náš národopisný soubor Týnečáci byl požádán o vystoupení na nedělní hodové odpoledne. Také se k nám přidal taneční skupina Poupata, a tak jsme v pravé nedělní poledne vyjžděli všichni společně i s našimi příznivci autobusem směr Němčice nad Hanou. Tentokrát musím dodat, že tento zájezd byl jen pro odvážné. Horko bylo nesnesitelné, sluníčko hrálo a hrálo.

Ani jsme nedoufali, že vše vydržíme a zvládneme. Zpěváci se pod vedením

našeho kapelníka Jana Malíčka představili s pěkným pásmem hanáckých písní a musím říci, že se vystoupení opravdu povedlo. Poupata pod vedením Přemka Teimra rozveselila přítomné a holky v tom úporném horku dokázaly, že jsou šikulky. Po krátkém vydechnutí a občerstvení jsme se společně zaposlouchali do koncertu Standy Hložka. Některé písně jsme si zanotovali s ním a připomněli si naše mladá léta.

© 3x archiv NS Týnečáci

Za sebe bych chtěla moc poděkovat všem vystupujícím! Všichni si zaslouží velký obdiv, protože to vydrželi, ve zdraví přežili a vzorně reprezentovali obec Velký Týnec. Jsme prostě prima parta,

senzační kamarádi, a proto se dá vše zvládnout.

Věra Fialová, Národopisný soubor Týnečáci

Velmi pěkný seniorský zájezd

Ve čtvrtek 27. června jsme se my, týnečtí a okolní senioři, zúčastnili vydařeného autobusového zájezdu. Navštívili jsme poutní místo Panny Marie Pomocné u Zlatých Hor, kde jsme byli na mši svaté a poslechli jsme si informace o historii

totoho kostela v podání zdejšího duchovního pocházejícího z Polska. Dále jsme byli na dobrém společném obědě v restauraci Na Paloučku na Rejvízu. Projížděli jsme kouzelnou krajinou Červenohorského sedla do Velkých Losin.

Tam jsme ukončili náš úspěšný zájezd posezením a občerstvením ve zdejší pralínkárně.

Velký dík patří paní Maruše Lovčinské a panu Přemkovi Teimerovi z Čechovic, kteří zájezd organizovali. A poděkování

také letí za Obcí Velký Týnec a Knihovnou Velký Týnec za finanční podporu a organizační pomoc!

Josefa Kopečková,
Klub seniorů Velký Týnec

© 4x archiv Klubu seniorů Velký Týnec

O zmrzlinové chaloupce

Jednou, bylo to takhle o prázdninách, seděla ježibaba s ježidědkem na zápraží perníkové chaloupky. Bylo jim horko a nudili se. Děti totiž už dávno znaly tu jejich povedenou chaloupku ze všech možných knížek, a tak se jí zdaleka vyhýbaly. Najednou ježibaba ukázala zuby a skoro to vypadalo, jako když se směje.

„Čemu se chechtáš, bábo?“ zajímal se dědek. „Ale dědku, už to mám, už jsem na to přišla, co my uděláme!“ šveholila babka a vesele se plácala do čela. „Postavíme si na léto letní sídlo!“

„Co to povídáš? Že tě píchlo sídlo?“ ptal se ježidědek, který byl už pořádně na-

hluchý. „Žádné sídlo, povídám. Sídlo!“ křičela mu ježibaba přímo do ucha. „To je teďka taková móda, víš, každý si bude nějakou tu rekreační chalupu.“

„Ale my máme chalupu,“ zahučel dědek. „No jo, ale perníkovou. A sem nám už žádné dítě nepřijde!“ „A divíš se?“ poznamenal dědek. „Tomu se teda opravdu nevíím,“ povzddechla si bába. „Jeníček s Mařenkou všude vykládali, co jsme jim chtěli udělat, a teď jsou toho plné pohádky. Dej na mě dědku! Postavíme si novou chaloupku, a když už, tak zmrzlinovou! Uvidíš, jak se do ní děti pohrnou!“

A tak si ježibaba s ježidědkem postavili

nedaleko od perníkové, v úplně jiném lese letní zmrzlinovou chaloupku. A skutečně, děti se hrnuly.

„Dneska se možná ztratím,“ uklidňoval Tomáš předem maminku, když se ráno chystal do lesa na houby. „Opovaž se, já mám jenom jedny nervy,“ varovala ho maminka. „Ale mami, jednou za prázdniny se člověk trošičku ztratit může, jako třeba Petr. Ten včera zabloudil v lese a najedl se tam hrozně dobré zmrzliny.“ „A nevymýšlíš si náhodou?“ divila se maminka. „Ne, nevymýšlím. Je tam prý taková chaloupka.“

A taky byla. Její stěny voněly vanilkovou zmrzlinou. Dveře, okenní rámy a okennice se zelenaly pistáciovou. Před vchodem lákala k posezení veranda s lavičkou, pro změnu z banánové zmrzliny lehce posypané kokosovou drtí. Ozdobné sloupky byly ze samých nanuků obalených v čokoládě. V pistáciových oknech stály květináče z oplatkových komoutů a z nich vyhlížely kopečky jahodové, citronové a malinové zmrzliny s čepičkou čerstvé šlehačky. Ježidědek s ježibabou se vlídně usmívali a spokojeně přihlíželi, jak dětem chutná. Chtěli nejprve získat jejich důvěru, a tak si děti klidně pochutnávaly na zmrzlině. A když už nemohly, vydaly se na cestu domů a nikdo je nezdržoval. Teprve třetí den si ježibaba vybrala jednu holčičku, která právě olizovala jeden z jahodových kornoutů. Usmála se na ni medovým úsměvem a zeptala se jí: „Hele, nejmenuješ se ty náhodou Mařenka?“ „Ne, to ne, jmenuji se Barbora,“ odpověděla holčička a pochutnávala si dál na kornoutu. „Hele, dědku, je tady taková pěkná buclatá, ale není to Mařenka. Bereme i Barbory?“ „Co? Jaký brambory?“ ptal se ježiděda. „Takže ji berem,“ rozhodla se ježibaba a zahučela dědkovi do ucha: „Tedy si vezmi Barboru, zamkni ji do nanukového chlívku a já se zatím poohlédnu po nějakém Jeníčkovi.“

Dědek zamkl Barboru do nanukového chlívku a kupodivu mu to nedalo žádnou

práci. Šla tam sama, a ráda. Jahodové zmrzky už byla přejedená, ale dostala právě chuť na nanuky v čokoládě. Viděla je na střeše, ale tam se jí pro ně šplhat nechtělo. Tady ve chlívku je měla pěkně po ruce. A tak vesele užíbovala.

Z nanukového chlívku dědek vrazil do chaloupky a pořádně roztopil zmrzlinovou pec. Jenomže to asi neměl dělat, však vy už asi tušíte proč. Ale nepředbíhejme. Děda totiž právě zaslechl volání ježibaby. „Dědku, dědku, co bys říkal tomuhle Jeníčkovi...?“ A tak vyběhl z chaloupky, aby se podíval. Kluk, pěkně kulaťoučký skoro jako Barbora, se blížil k lesní cestě a už se předem olizoval. Nebyl to Jeníček, ale Tomáš. Najednou strnul. Ježibaba a ježidědek se otočili k chaloupce. Už tam nebyla. Samým leknutím si nepovšimli ani velikánské loužičky mnoha barev, která se rychle vpíjela do zeleného mechu. Uprostřed té loužičky stála Barbora a pilně olizovala posledního nanuka.

Ježidědek a ježibaba na sebe pohlédli očima vypoulenýma hrůzou. „To není holka, to je Bumbříček,“ vykřikla ježibaba, „utíkejme, dědku, když tak rychle vymlaskla celou chalupu, tak klidně zbaští i nás dva!“ A tak oba vzali nohy na ramena a utíkali zpátky ke své staré opuštěné perníkové chaloupce. Tomáš se za nimi překvapeně díval, dokud nezdisolovali v záhybu lesní cesty. Pak udělal několik kroků směrem k Barboře. „Ahoj,“ oslovil ji, „hele, tady prý je nějaká zmrzlinová chaloupka...“ „Byla,“ odpověděla Barbora a on si vzpomněl, že něco takového snad dokonce před chvílí na vlastní oči viděl.

„To víš, Tomáši, nemůžeš hned tak všemu věřit, a hlavně ne pohádkám,“ řekl tatínek, když kluk doma večer vyprávěl, jak se mu chaloupka rozplynula před očima.

Připravila Vladimíra Hacsiková

Zdroj: VODŇANSKÝ, Jan. O slonovi, který utekl z každého obrázku. (redakčně kráceno)

© leonardo.ai

Jakou máte nejraději?

Nejlepší domácí zmrzlina pro děti

Z historie výroby zmrzliny

Opravdu, je to tak. Výroba domácí zmrzliny bez zmrzlinovače nezabere mnoho času a o čerstvost a kvalitu použitých surovin se postaráte sami. Víte tak, co jíte a nemusíte se obávat „zpestření“ letních dnů trávicími obtížemi. Než se pustíme do procesu zvaného výroba domácí zmrzliny, můžeme se podívat trochu do historie. Na zmrzlině si pochutnávali už ve starověkém Řecku a Egyptě. Měla podobu sněhu a ledu ochuceného medem anebo ovocnou šťávou. A jak vznikla první skutečná zmrzlina? Existují dvě teorie. První mluví o Mongolech, kterým zmrzly díky chladnému horskému klimatu ochucené nápoje z kozího, velbloudího anebo jačího mléka. Marco Polo pak prý tyto recepty přivezl ve třináctém století do Evropy. Druhá verze vzniku a rozšíření zmrzliny přepisuje prvotní zásluhu Číňanům. Od těch měli recepty převzít Peršané a Arabové a od nich se zmrzlinu naučili vyrábět Italové. Od nich se toto umění měl naučit zbytek Evropy. Zmrzlina ale nebyla pro každého. V počátcích její výroby byla určena jen pro příslušníky nejvyšších společenských kruhů. V roce 1903 byl patentován zmrzlinový kornout a o osmnáct let později byl vyroben první nanuk, tedy zmrzlina s dřívkem.

ši. Tu vlijeme do forem nebo misek a v mrazničce necháme zmrazit. Pro ty, kteří rádi zkouší nové recepty a výroba domácí zmrzliny je pro něj zábalou, může zkusit připravit letní osvěžení podle následujících návodů.

Zmrzliny s mlékem a smetanou

Představíme si několik receptů na tzv. klasické zmrzliny, které zahrnují mléko a smetanu. Výsledná konzistence zmrzliny je spíše krémová.

ČOKOLÁDOVÁ ZMRZLINA

- 3 dcl smetany ke šlehání
- 30g kakaa
- 100g krupicového cukru
- 1 tabulka hořké čokolády s min. 70% kakaa
- 1,5 dcl plnotučného mléka
- 2 žloutky

Do hrnce vlijeme mléko a smetanu, přivedeme za stálého míchání k varu. Sundáme z plotny, přidáme 75g cukru, kakao a dobře promícháme. Rozlámeme čokoládu do horké směsi a mícháme, dokud se zcela nerozpuští. Žloutky a zbytek cukru rozšleháme. Pak dáme směs v hrnci opět vařit a znovu za stálého míchání přivedeme k varu. Těsně před tím, než se začne směs vařit, vli-

JAHODOVÁ ZMRZLINA

- 500g jahod
- velký kelímek bílého jogurtu (240/250g)
- 4 kávové lžičky vanilkového cukru
- 2 polévkové lžíce citronové šťávy

Omyté jahody rozmixujeme a po částech vmícháme jogurt. Přidáme vanilkový cukr a citronovou šťávu, opět dobře promícháme. Zmrzlinu vložíme do vhodné nádoby a vložíme na tři hodiny do mrazničky.

Ovocné sorbety

Sorbet je typ lehké, ovocné zmrzliny bez smetany, jogurtu, mléka nebo tvarohu. Základem je ovoce nebo ovocná šťáva, cukr a voda.

MALINOVÁ ZMRZLINA

- 700g malin
- 100g cukru moučka
- lžička čerstvě nastrohané pomerančové kůry
- 0,4 dl pomerančové šťávy
- 3 bílky

Maliny rozmixujeme, přidáme pomerančovou šťávu a kůru. Přisypeme moučkový cukr. Z bílků ušleháme sníh a zapracujeme ho do připravené směsi. Dáme zamrazit. Každých 30 minut vytáhneme nádobu, směs našleháme a vrátíme zpět. Takto postupujeme opakovaně zhruba 3 hodiny.

MELOUNOVÝ SORBET

- 0,5 kg vodního melounu
- polévková lžíce nastrohané limetkové kůry
- 3 lžíce čerstvé limetkové šťávy
- 5 polévkových lžic cukru krupice
- podle chuti bílý rum anebo jiný alkohol (anebo potravinářské aroma)
- 1,5 dcl vody

Cukr smísíme s nastrohanou citronovou kůrou a zalijeme ho vodou. Přivedeme směs k varu a vaříme, dokud se cukr nerozpuští. Než se směs vychladí, meloun zbavíme pecek, nakrájíme na kousky a rozmixujeme. Uvařený sirup smícháme s rozmixovaným melounem a limetkovou šťávou, můžeme přidat bílý rum anebo jiný alkohol, případně pár kapek potravinářského aroma s příchutí rumu či jiného alkoholu. Směs dáme do vhodné nádoby a přikrytou mikrotérovou fólií uložíme na hodinu do ledničky. Potom dáme směs mrazit. Každých třicet minut prošleháme. Mrazíme přibližně 4 hodiny.

SORBET S MANGEM A LIMETKOU

- 5 šálek nakrájeného manga (zhruba 5 ks manga)
- půl šálku vody
- čtvrt šálku limetkové šťávy
- čtvrt šálku třtinového cukru
- polévková lžíce limetkové kůry

Mango rozmixujeme na hladkou kaši. Vodu, kůru a šťávu z limetky a cukr mícháme na mírném ohni tak dlouho, dokud se cukr zcela nerozpuští. Smícháme s rozmixovaným mangem. Vychladlou směs uložíme na hodinu do chladničky, potom na 4 hodiny do mrazničky. Průběžně po půl hodině promícháváme.

Domácí nanuky

Stejně, jako je jednoduchá výroba domácí zmrzliny bez přístroje, je stejně snadné vyrobit domácí nanuky. Kromě surovin budete potřebovat tvořítka, ve kterých se nanuky zamrazují. Na trhu najdete pestrou paletu různých tvarů i velikostí.

POMERANČOVÝ DOMÁCÍ NANUK S ANANASEM A KOKOSEM

- 2 dcl čerstvé pomerančové šťávy
- kávová lžička nastrohané pomerančové kůry
- 100g ananasu (čerstvého nebo konzervovaného)
- 0,5 dcl kokosového mléka
- podle chuti umělé sladidlo nebo stévie či třtinový cukr

Vše rozmixuje na řídké pyré, nalijeme do tvořítek na nanuky a necháme cca 2 hodiny vychladnout. Potom zapichneme do směsi tyčičky a vložíme do mrazničky. Nanuk můžeme po zmrazení ještě namočit do rozpuštěné čokolády a obalit v nastrohaném kokosu.

DOMÁCÍ NANUKY Á LA „MÍŠA“

- 1 kelímek šlehačky
- 1 kelímek zakysané smetany
- 1 kelímek polotučného tvarohu
- cukr moučka, čokoláda na vaření

Do ušlehané šlehačky přidáme ostatní ingredience a pořádně zamícháme pomocí tyčového mixéru. Ve tvořítkách necháme zamrazit přes noc. Zmrzlé nanuky namočíme do čokolády.

DOMÁCÍ NANUKY MNOHA CHUTÍ

- 2 kelímky ovocného jogurtu
- smetana ke šlehání
- čerstvé jahody, borůvky a maliny
- trocha kandované pomerančové kůry
- bílá čokoláda
- čokoláda na vaření

Ušleháme šlehačku, přimícháme ovocné jogurty. Směs vléváme do formiček, postupně přidáváme přísady a zaléváme další vrstvou krému. Můžeme vše také promíchat dohromady například špejlí. Po zamrazení namáčme do čokolády dle chuti, můžeme také čokolády kombinovat.

Dobrou chuť!

Připravila Vladimíra Hacsiková

Výroba domácí zmrzliny

A jak se vlastně taková zmrzlina vyrábí? Výroba domácí zmrzliny bez zmrzlinovače je poměrně snadná. To, co k ní potřebujete, je mraznička, potřebné suroviny a trocha šikovnosti. Recepty na domácí zmrzlinu nabízejí jednoduché i složitější postupy. My začneme u toho nejjednoduššího.

JEDNODUCHÝ ZÁKLADNÍ RECEPT NA DOMÁCÍ ZMRZLINU

Omyté a na drobné kousky pokrájené ovoce, promíchané s vanilkovým cukrem a trochou vody rozmixujeme na ka-

jeme žloutky s cukrem a mícháme. Hrncem se směsí sundáme ze zdroje tepla a rozmixujeme tyčovým mixérem. Přelijeme do nádoby. Dáme mrazit.

VANILKOVÁ ZMRZLINA

- 2,5 dcl plnotučného mléka
- 2,5 dcl smetany ke šlehání
- 4 žloutky
- 100g cukru krupice
- vanilkový lusks nebo vanilkové aroma

V nerezovém hrnci přivedeme k varu mléko, smetanu, dřev z vanilkového lusu i lusks. Krátce povaříme a odstavíme, necháme vychladnout asi 10 minut. Mezitím vyšleháme žloutky a cukr do pěny. Vmícháme do směsi v hrnci. Pak vše přelijeme do větší, čisté nádoby a přibližně 20 minut za stálého míchání vaříme na nejnižší teplotě. Že je směs připravená k použití pro výrobu zmrzliny poznáme tak, že se udrží na vařečce a nestéká dolů. Ve vhodné nádobě překryté mikrotérovou fólií necháme vychladnout (mikrotén zabrání vytvoření škraloupky) nejméně půl hodiny a poté vložíme na dvě až tři hodiny do chladničky. Pak přemístíme nádobu do mrazničky a zhruba po pěti hodinách směs našleháme. Potom ji opět dáme mrazit, tentokrát zhruba na čtyři až pět hodin.

SKAUTSKÉ OKÉNKO

Posílám zprávu přímo z dějiště...

Milí čtenáři, píšu vám přímo z dějiště – ze skautského letního tábora. Letos jsme se opět vydali na střediskové tábořiště u vodní nádrže Slezská Harta, která nám při horkých dnech (a že jich je!) skýtá možnost osvěžit se, projet se na lodích nebo na padleboardu.

6x Marie Zdráhalová

Hned první den se děti dozvěděly téma etapové hry: Avatar, legenda o Aangovi. Teď ale více k dennímu režimu. Každý den začínáme budíčkem v sedm hodin. Děti si pak mohou uklízet ve stanu a provádět ranní hygienu. Následuje snídaně a ranní nástup. Na nástupu si předáváme táborovou poštu a ztráty a nálezy zapomnětlivým dětem i vedoucím a všichni se zde mohou dozvědět, co nás ten daný den čeká. Téměř každý den je prvním programem dne nějaký sport. Děti si mohou vybrat mezi jógou, běháním, plaváním, kruhovým tréninkem, ringem, baseballem nebo třeba cubbem. Kromě etapy, v jejímž rámci například luští šifry a trénují spolupráci, se děti učí stavět podsadové stany, řídit lodě, pracovat s nářadím, spravovat kolo nebo si vyrábějí papír, náramky z paracordu, filcují nebo píšou slam poetry. Dozvídají se o problematice menšin, ekosystému, demokracie a totality a o historii českého skautingu.

V poledne se společně (letos v počtu 52, z toho 29 dětí) sejdeme k obědu, po kterém vždy následuje odpolední klid. Od půl třetí do půl sedmé probíhá program v půlce narušený svačinou. Po večeri máme večerní nástup, kde se vyhodnocují programy, hlásí se ke službě noční hlídky a je prostor opět na poštu a ztráty a nálezy. Na nástup navazují rituály, kde si po malých skupinkách hodnotíme den. Povídáme si o tom, co nám udělalo radost a na co se třeba těšíme. Večer pak máme buď oheň, který si nachystaly děti, nebo jiný večerní program. V půl desáté mají děti večerku, a když je nálada, zůstáváme se staršími u ohně a zpíváme si. Pár vedoucích se jde ještě večer osvěžit do Harty. Jeden den jsme děti vypravili po etapových týmech na výlet s přespáním. Poučili jsme je o vaření na ohni, rozdělávání ohně, stavění přístřešků, zdravotvědě a bezpečí a orientaci na mapě. Děti se k našemu překvapení utábořily jen pár

desítek metrů od tábora, takže jsme plánovanou kontrolu a dovoz vody mohli provést bez auta. Děti zvládly rozdělávat oheň a uvařit si na něm jídlo, ale se stavbou přístřešků jsme jim museli pomoci. Druhý den ráno se vrátily živé a zdravé. Vše je proloženo malými momenty, kdy si povídáme, smějeme se, čteme si a jsme tu prostě spolu.

Tábor se už blíží ke konci. Na dětech je poznat únava, ale jsou také opálení a jsou už prostě nalaďené na život v přírodě. Máme před sebou ještě spoustu zážitků, ale všichni se už těšíme na pohodlí domova, určitě více než na návrat do civilizace.

Marie „Mery“ Zdráhalová,
skautská vedoucí

TIP NA VÝLET

Rekonstrukce Vodoléčebného ústavu Luhačovice byla dokončena

Jak všeobecně známo, do lázeňského městečka Luhačovice jezdím již řadu let. Stejnou dobu jsem při cestě k Luhačovické přehradě míjel zchátralý areál Vodoléčebného ústavu Luhačovice. Bylo mi ho nesmírně líto, protože to byla jedna z nejdůležitějších staveb vynikajícího

architekta Dušana Jurkoviče. V době covidové byla naštěstí zahájena jeho rekonstrukce, která skončila na prahu letošního léta. Dílo za 150 miliónů stojí za to! Vstup do areálu je zdarma. Můžete se procházet mezi bývalými ozdravnými budovami a v horkých dnech se

ochladit ve zdejších brouzdališti, které kdysi sloužilo coby plovárna. Pokud se chcete o areálu dozvědět více, vstupte do muzea. Nabídne vám prohlídku fotografické expozice dřívější podoby areálu, autenticky zrekonstruované sály, zdravotnického vybavení i relaxačních

částí. Součástí expozice jsou také vzpomínky na pobyty hudebního skladatele Leoše Janáčka, resp. vysvětlení jeho přátelského vztahu s architektem Jurkovičem. Pobaví vás i dokumenty o tzv. Luhačovické vzduchoplavbě, což byla léčebná kúra hodně připomínající dnešní wellness. S drobnou odchylkou: cvičenci provozovali své sportování v plavkách, a to nejen v samotném areálu, ale i v přílehlé luhačovické přírodě, takže mezi puritány vzbuzovali nemalé pohoršení.

Petr Hanuška

7x Petr Hanuška

PŘÍRODA KOLEM NÁS

Rok motýlů

Český svaz ochránců přírody vyhláší každoročně téma, které má upozornit na nutnost ochrany určité skupiny rostlin nebo živočichů a jemuž je pak věnována řada popularizačních akcí. Rok 2024 byl vyhlášen Rokem motýlů. Motýli jsou citlivým indikátorem stavu prostředí a jejich dlouhodobý úbytek napovídá, že s naší krajinou není úplně vše v pořádku. A právě lučním motýlům v našem nejbližším okolí a možnosti, jak je podpořit, se budeme věnovat na vrcholu léta v srpnové Přírodě okolo nás.

škozovat. Známy je tím například bělásek zelný nebo některé můry, ale větší na druhů se živí na planých rostlinách, kde si okousaných listů ani nevšimneme. Po vykrmení se do konečné velikosti se housenky za-kuklí a z kulel se po určité době vylíhnou dospělí motýli, kteří pak sají nektar na svých oblíbených rostlinách a těší nás nádherou svých křídel. Většina dospělých motýlů však nežije dlouho, obvykle několik málo týdnů, a jejich jediným cílem je zplodit další generaci. Bělásek zelný žije jako

Babočka paví oko na motýlím keři

Motýli jsou velmi zajímavou a početnou skupinou hmyzu. Na první pohled je můžeme rozdělit na „typické“ denní motýly, kteří skládají svá křídla kolmo nad tělo (takže si můžeme prohlédnout i rubovou stranu křídel), a noční motýly, často zjednodušeně nazývané můry, skládající křídla střechovitě přes sebe. V životním cyklu motýlů na sebe navazují stádia vajíčka, larvy, kukly a dospělého jedince. Dospělí motýli kladou na živnou rostlinu vajíčka, ze kterých se po čase líhnou larvy - housenky.

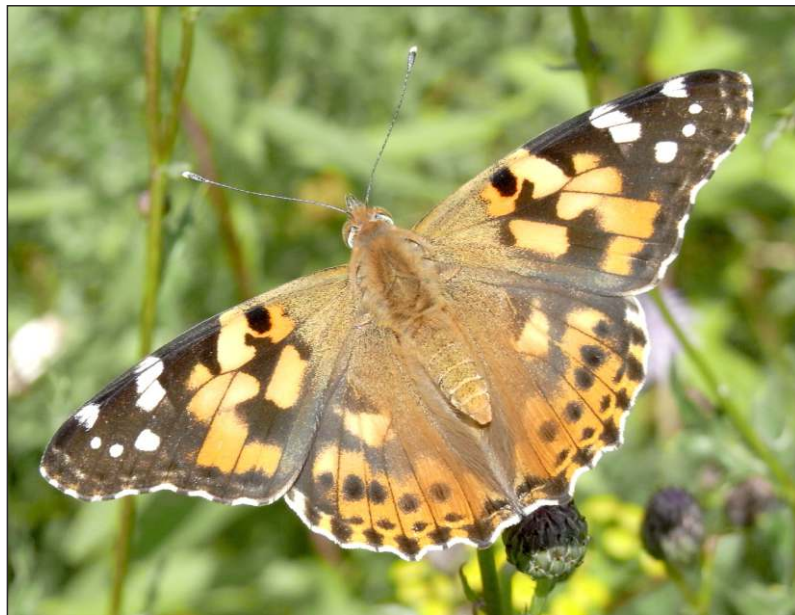
motýl například jen 2-12 dnů a naším rekordmanem v délce života dospělé je jeden z prvních jarních motýlů žlutásek řešetlákový, který se dožívá 11 až 12 měsíců. Zimu přečkává většina našich druhů ve stádiu kukly, u některých druhů jsou to naopak dospělí jedinci, kteří vyhledávají chráněné úkryty (třeba na půdách nebo v dřevnicích) nebo se po vzoru ptáků stěhují do teplých krajín jižní Evropy a severní Afriky.

I když můžeme motýly pozorovat na zahradě od jara do podzimu, v létě jich bývá nejvíce nejen co do počtu jedinců, ale i druhů. V této době se již vylíhla první generace dospělců a přiletěli k nám tažní motýli, především některé babočky a noční lišajové. Právě v červenci a srpnu také vidáme jedny z našich nejkrásnějších motýlů - otakárky - s výraznou ostruhou na dolním páru křídel. O něco častější je otakárek fenyklový, jehož pestře zbarvené housenky se živí na několika druzích mrkvovitých rostlin a při ohrožení ukazují na hlavě umístěný oranžový výběžek ve tvaru písmena Y. Housenky vzácnějšího otakárka ovocného se pasou na trnkách, střemchách nebo třešních. Dalším nápadným motýlem je menší lišaj s oranžovými křídly zvaný dlouhozobka svízelová. Oproti jiným lišajům je dlouhozobka aktivní i ve dne. Neúnavně přelétá mezi rostlinami a saje nektar přímo v letu, kdy může připomínat

Sameček modráška jehlicového

Někteří motýli nejsou co do živných rostlin příliš vybíraví, ale většina druhů je vázána na několik málo rostlin, které často najdeme v druhovém jmeně motýla, takže se v atlasech setkáme například s modráskem jetelovým, krušino-
vým, vičencovým, hořcovým atd. Housenky se krmí na živné rostlině a při větším množství housenek ji mohou po-

Babočka bodláková přilétá ze Středo-
zemí

nat kolibřika, za kterého je někdy zaměňována. Jedná se o tažného motýla, který z velké části přezimuje v jižní Evropě a k nám přilétá obvykle v květnu. Na příhodných místech s dostatkem svízelů kladou dlouhozobky vajíčka a vytvoří jednu až dvě letní generace, na podzim dospělí motýli opět odlétají. Dalším krásným motýlem, kterého u nás vidáme na zahradě, je drobný modrásek jehlicový. Samečci jsou blankytně modří a samičky modro-hnědé. Je to náš nejčastější modrásek a oproti svému duhovému jménu kladou samičky vajíčka hlavně na štirovník růžkatý. Jako u dalších modrásků také housenky modráska

nice. V mraveništi se také zakuklí, a nakonec se v něm líhne i dospělý motýl, který však musí upalovat ven, protože jej již nechrání pachová maska. Dalšími poměrně častými druhy na našich zahradkách jsou babočky paví oko, osiková a kopřivová (jarní druhy), admirál a bodláková (tažné druhy ze Středo-
zemí), bělásek zelný nebo okáč bojín-
kový. Určit přesný druh motýla je někdy dost obtížné. Kromě specializovaných klíčů lze vyhledat stránky o našich motýlích druzích na internetu (například <https://motyli.kolas.cz/>).

Jak tedy motýlům na zahradě pomoci? Podobně jako mnoha jiným rostlinám

6x wikipedia

Dlouhozobka svízelová je zaměňována s kolibříkem

jehlicového vypouštějí chemické látky, pomocí kterých se vydávají za mravenčí larvy, nechají se odnést do blízkého mraveniště a tam je krmí mravenčí děl-

a živočichům. Pokud to jde, nechte kousek zahrady trochu zdivočet. Nesekejte jej tak často, ideálně jednou až dvakrát za sezónu, aby se měly kde vyvíjet housenky. Dokonce se doporučuje mít takovéto kousky dva a sekat je střídavě s odstupem několika týdnů. Poděkují vám nejen motýli, ale i další hmyz, ještěrky, ptáci a ježci. Motýlům můžete pomoci také výsadbou některých původních rostlin v záhonech, tím podpoříte housenky mimo sekanou plochu. A dospělci uvítají místa k pastvě, kterou jim zajistí pestrost květů na louce nebo v záhonech. Populární je také v létě kvetoucí motýlí keř komule davidova (latinsky *Buddleja davidii*), který se nabízí v řadě variant s květy různé barvy. Krásné prázdniny a parádní pozorování (nejen) motýlů přejí

Otakárek fenyklový

Housenka otakárka na mrkvi

eActros 600 European Testing Tour ve Velkém Týnci

Mercedes-Benz Trucks zahájil v úterý 11.6.2024 ve Frankfurtu nad Mohanem nejrozsáhlejší testovací jízdu v historii společnosti. V rámci „eActros 600 European Testing Tour 2024“ dva téměř sériové prototypy nové elektrické vlaj-

kové lodi Mercedes-Benz eActros 600 projely více než 20 evropskými zeměmi s plným nákladem, tedy každý v soupravě s celkovou hmotností 40 tun. Mezi hlavní body cesty bateriových elektrických dálkových kamionů patří nejsevernější a nejižnější body v kontinentální Evropě: Nordkapp v Norsku a Tarifa ve Španělsku. Po cestě na sever z Německa přes Dánsko a Skandinávii dosáhla obě testovací vozidla nejsevernějšího bodu Evropy po 4436 km a 12 dnech jízdy.

Následovala cesta do Finska a návštěva u Santa Clause, který cestovatelům a jejich vozům popřál šťastnou cestu. Ta pokračovala dál směrem na jih přes pobaltské země a Polsko, aby se v úterý 2. července večer obě vozidla zastavila na noc ve Velkém Týnci v areálu naší společnosti. To už za sebou měla téměř 7000 km. Každodenní režim spočívá v denních etapách, dlouhých 300 – 500 km a následném dobíjení. Jízda s plným nákladem ve velmi rozličných podmínkách, počasí i topografii dokonale prověří schopnosti vozidel i posádek. Cíl výrobce, aby bateriové vozidlo ujelo aspoň 500 km na jedno nabití s plným nákladem se potvrdil jako zcela reálný a s eActrosem 600 jako splněný. Jedním z hlavních cílů akce je ukázat, že dálková doprava elektrickým nákladním vozidlem je možná, a pokud bude existovat vhodná dobíjecí infra-

struktura, není důvod se jí obávat. Prozatím vozidla využívají dostupné veřejné nabíjecí stanice, které jsou určeny pro nabíjení osobních vozidel, ale řada projektů na budování infrastruktury pro dobíjení nákladních vozů je již v běhu. Přes Rakousko, Slovensko a přes jižní Evropu dojela obě vozidla po 32 dnech do nejižnějšího bodu – do Tarify u Gibraltaru. Zatímco vzniká tento text, expedice již přes Portugalsko, Španělsko, Francii a země Beneluxu míří zpět do Německa, kam dorazí koncem července s více než 15000 km na tachometru. Bohatě praktické zkušenosti z dálkové jízdy budou sloužit především jako podklad pro další vývoj elektrických nákladních vozů a hledání vhodných řešení pro bezemisní dálkovou dopravu.

Připravil David Chleboun
Daimler Truck ČR

DAIMLER TRUCK Česká republika

Vážení a milí spoluobčané,

naše servisní a prodejní centrum nákladních vozů ve Vsisku je již v provozu více než rok. Věříme, že jsme pro vás dobrým sousedem, a proto bychom vám chtěli nabídnout možnost prohlédnout si naše prostory a dozvědět se více o tom, co zde máme a co můžeme nabídnout. Rádi bychom vás proto pozvali na

Den otevřených dveří

v areálu společnosti Daimler Truck Česká republika

na adrese Olomoucká 144, Velký Týnec – Vsisko

dne 8. 9. 2024 od 11 do 16 hodin.

Součástí akce bude prohlídka našich prostor s odborným výkladem, výstavka našich vozidel a možnost svezení, drobné občerstvení, zábavné atrakce pro děti a mládež a malý dárek pro každého návštěvníka. Pokud přijedete autem, můžete zaparkovat v našem areálu na vyznačeném parkovišti. Prosíme, rezervujte si čas, rádi vás u nás přivítáme! Těšíme se na vaši návštěvu!

-Tým Daimler Truck ČR

Podzimní část fotbalové sezóny 2024-25 klepe na dveře

Po krátké letní přestávce a dnech vyplněných sportem (ME ve fotbale, olympiáda) se nám v měsíci srpnu rozjedou i krajské soutěže našich družstev. První do podzimních bojů vstoupí muži, a to již 11. 8. v domácím zápase proti Lutínu. V soutěži jsou 4 nová mužstva a níže je rozlosování podzimní části.

Další z mužstev, které začne svou soutěž v měsíci srpnu, je mužstvo dorostu. V této kategorii došlo k výrazné obměně mužstva, a to nejen na hráčském poli, ale zároveň i u trenérů, kdy svou činnost ukončili trenéři Pavel Kovařík a Radek Mutina. Oběma trenérům patří obrovské poděkování za celých deset let a gratulace k mnoha úspěchům v mládežnických kategoriích!!!

Ve stejném víkendu odstartují své soutěže mužstva starších a mladších žáků,

Muži 1. B třída sk. B - 7. liga

2. kolo	11. 8.	17:00	Velký Týnec - TJ Sigma Lutín
3. kolo	17. 8.	16:30	FC Lužice - Velký Týnec
4. kolo	25. 8.	16:30	Velký Týnec - Sokol Přovice
5. kolo	31. 8.	16:30	Chomoutov - Velký Týnec
6. kolo	8. 9.	16:00	Velký Týnec - Mostkovice
7. kolo	14. 9.	13:30	Sokol Příkazy - Velký Týnec
8. kolo	22. 9.	15:30	Doloplazy - Velký Týnec
9. kolo	29. 9.	15:30	Velký Týnec - SK Protivanov
10. kolo	6. 10.	15:00	Sokol Vícov - Velký Týnec
11. kolo	13. 10.	15:00	Velký Týnec - SK Haňovice
12. kolo	19. 10.	14:30	SK Slatinice - Velký Týnec
13. kolo	27. 10.	14:30	Velký Týnec - Olšany u PV
1. kolo	3. 11.	10:00	Slovan Černovír - Velký Týnec

Krajský přebor starších žáků

4. kolo	24. 8.	10:00	Chválk./Dolany - V. Týnec/Doloplazy
5. kolo	1. 9.	10:00	V. Týnec/Doloplazy - Slovan Černovír
6. kolo	8. 9.	11:45	FK Šternberk - V. Týnec/Doloplazy
7. kolo	14. 9.	10:00	V. Týnec/Dolopl. - Konice/Jesenec/Dzob.
8. kolo	21. 9.	10:00	FK Slavonín - V. Týnec/Doloplazy
9. kolo	29. 9.	10:00	V. Týnec/Doloplazy - FK Mohelnice
10. kolo	5. 10.	14:30	FK Kozlovice - V. Týnec/Doloplazy
2. kolo	9. 10.	16:30	Nezam./Němčice - V. Týnec/Dolopl.
11. kolo	12. 10.	10:00	V. Týnec/Doloplazy - FK Nové Sady
12. kolo	19. 10.	10:00	Sokol Čechovice - V. Týnec/Doloplazy
13. kolo	27. 10.	10:00	Velký Týnec/Dolopl. - Sulko Zábřeh
3. kolo	3. 11.	10:00	Velký Týnec/Doloplazy - Sokol Olšany

kteří již třetím rokem působí v nejvyšší soutěži ze všech mužstev týneckého fotbalu.

Všem týmům v krajských soutěžích přeji

Dorost - Krajská soutěž dorostu sk. A

4. kolo	25. 8.	14:30	SK Haňovice - Velký Týnec
5. kolo	31. 8.	10:00	Velký Týnec - SK Slatinice
6. kolo	8. 9.	10:00	Sokol Olšany/Lutín - Velký Týnec
7. kolo	15. 9.	10:00	Velký Týnec - Sokol Velké Losiny
8. kolo	21. 9.	10:00	Velký Týnec - SK Řetězárna
9. kolo	29. 9.	10:00	FK Velká Bystrice - Velký Týnec
11. kolo	12. 10.	10:00	Nezamyslice/Němčice - Velký Týnec
2. kolo	19. 10.	10:00	Sokol Vrahovice - Velký Týnec
3. kolo	26. 10.	10:00	Velký Týnec - TJ Sokol Určice
1. kolo	2. 11.	10:00	Velký Týnec - FK Slavonín B

Krajský přebor mladších žáků

4. kolo	24. 8.	11:45	Chválkovice - Velký Týnec
5. kolo	1. 9.	11:45	Velký Týnec - Slovan Černovír
6. kolo	8. 9.	10:00	FK Šternberk - Velký Týnec
7. kolo	14. 9.	11:45	Velký Týnec - FKM Konice
8. kolo	21. 9.	11:45	FK Slavonín - Velký Týnec
9. kolo	29. 9.	11:45	Velký Týnec - FK Mohelnice
10. kolo	5. 10.	13:00	FK Kozlovice - Velký Týnec
2. kolo	9. 10.	16:30	Nezamyslice/Němčice - Velký Týnec
11. kolo	12. 10.	11:45	Velký Týnec - FK Nové Sady
12. kolo	19. 10.	11:45	Sokol Čechovice - Velký Týnec
13. kolo	27. 10.	11:45	Velký Týnec - Sulko Zábřeh
3. kolo	3. 11.	11:45	Velký Týnec - Sokol Olšany

Těším se na výraznější podporu fanoušků v sezóně 2024/2025!

Robert Prečan,
předseda TJ Sokol Velký Týnec

Podlesácká desítka 2024

Zažijte běh malebnou krajinou!

Ať už jste zkušený běžec nebo teprve začínáte, Podlesácká desítka je ideální závod pro všechny. Trať vede po zpevněné asfaltové cestě a polních pěšínách a nabízí krásné výhledy do okolí.

8. ročník Podlesácké desítky se koná 1. září 2024 v Grygově

Těšit se můžete na 5km a 10km trať, časomíru s čipovou technologií, ocenění pro vítěze ve všech kategoriích a bohaté občerstvení.

Přihlaste se včas a užijte si den plný běhu, zábavy a přátelské atmosféry.

Více informací a registrace na www.podlesackadesitka.cz

Těší se na vás pořadatelé.

P5- 1x okruh
P10- 2x okruh

LADERMON TRAIL

BĚŽECKÝ ZÁVOD

KRAJINOU NÍZKÉHO JESENÍKU

12. 10. 2024

TRASY 15KM / 30KM

VYDEJ SE I TY PO STOPÁCH LEGENDY MÍSTNÍ KRAJINY - BÁJNÉHO LADERMONA

WWW.LADERMONTRAIL.CZ

SUDOKU

9	5	4		8				6
		1		3				9
2				6				1
	6		8					
7				1				4
					9		2	
8			5					2
3				9			5	
1				2	3	6	8	

VELKÝ TÝNEC	Římsky 2500	MPZ Laosu	Tajenka 2	Lihovina z rýže	VELKÝ TÝNEC	Hudební zn. pro mezzoforte	Cukroví	Tajenka 4	Domácky Aloisie	Zřasení látky
Opar					Římsky 3055					
Poly-nésan					Prvek značky F					
					Tesknota					
Doda-tečně pozna-menat						Průhledné materiály				
						Hala				
VELKÝ TÝNEC	Had	Švéd. nábytek					Výběžek kamen. nástrojů			
		Zhovove-ná jehlou					Části chodidel			
Výzva k tichu				Patřící supovi					Svatební květina	Automat. systém evidence publikací
Národ				Jednodu-chý stroj						
				Měsíc v konjukci se sluncem						
Staro-egyptský bůh slunce					Soubor map					
					Angl. ne-kvalitní věc					
Průsvitná pokrývka hlavy ženy						Americká univerzita				
						Seminář				
VELKÝ TÝNEC	Letecký oddíl	Hluk					Národní akční plán			
		Austral-ský pštros					Vojáckova odměna			

Autorem výroku v tajence srpnové křížovky je Christian Friedrich Habel (1813-1863) - německý básník a dramatik.

Tajenka z červencového čísla zní: Odvykání činnosti plodí lenost. Lenost pak ochablost. Správnou odpověď zaslala a výherkyní se stává paní Zdena Zdařilová ze Vsiska. Gratulujeme.

Správné znění tajenky zašlete poštou, e-mailem nebo ho zatelefonujte na Obecní úřad Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72, Velký Týnec, telefon.: 585 151 111, e-mail: sekretariat@velkytynec.cz a to do konce aktuálního měsíce.

VELKÝ TÝNEC	VELKÝ TÝNEC	Patřící lvě	Tajenka 1	Název hlásky R	VELKÝ TÝNEC	Všechno	Zmrzlá voda			Teda				Vtištěná stopa	Týkající se soli
							Čajový alkaloid								
VELKÝ TÝNEC	Eisenho-werova přezdvíka									Diův otec					
	Úmrtí									Nabíjecí baterie					
Rozepře					Franc. šlechtický přídomek		Součásti hrnce					Aurum			
					Hudební značky		Na nějaké místo					Doktor politic. věd			
Jméno jedné z Kardashianek				Německy ne				MPZ Ukrajiny					Cepování		
				Slovensky jména				Domácky Tomáš					Domácky Dagmar		
Ochořet									Zkr. am. dolaru				Organiz. spojených národů		
									Tajenka 3				Sloubat		
Devíti-členný soubor hudebníků							Folková skupina			Pocházející ze severského státu					
							Voj. histor. ústav								
VELKÝ TÝNEC	Vydlabá-ný otvor	Suroviny ke tkání látek				Démonic-ká žena				Červenat se				Iniciály spis. Steven-sona	Autor naší hymny
	Nevyříze-ný spis					Domácky Otakar				Značka výtahů					
Prosto-řeká						Jednotka el. odporu			Řezná ocel			Povel pro psa			
						Pozdrav			Opak lesku			Matka Romula a Rema			
Jižanský generál				Čes. tele-kom. úřad			Jednotka délky					Promoční místnosti			
				Zn. nano-sekundy			Požární ochrana					Značka nitu			
Zkr. ampér-sekundy				Inic. as-tronauta Arm-stronga			Marod							Sněmov-na lidu	
Zkr. bez-drátové techno-logie				Pohyb nohou na parketu			Osekati								Pomůcka Asep, Aton, Emu, Ike, Junk, Kim, Koa, Kronos, Lee, Maor, Otis, Rea, RLS,

ZA PLOTEM

CO SE DĚJE ZA HRANICEMI NAŠÍ OBCE

Donald Churchill

Natěrač

středa 21. srpna v 19 hod.
amfiteátr Velká Bystřice

Vstupné 350 / 450 Kč

Předprodej Kulturní a informační centrum Velká Bystřice,
Zámecké nám. 775, tel.: 734 236 502
a smsticket

BRATŘI EBENOVÉ

facebook.com/bratriebenove

pátek 6. 9. 2024

od 20 hod.

amfiteátr Velká Bystřice

vstupné 450 a 600 Kč | předprodej KIC Velká Bystřice a smsticket

Velká Bystřice

výběr z kulturních a sportovních akcí

Hasičské slavnosti

Sbor dobrovolných hasičů Velká Bystřice zve na dopolední a odpolední soutěže v požárním útoku a večerní zábavu se skupinou Negativ. Bohaté občerstvení po celý den.

17. 8. / zámecký park Velká Bystřice / so 10:00 - 23:00

Veřejná cyklojízda a den mikroregionu Bystřička

Poznejte na kole region Bystřička a jeho obce. Na závěr výletu si dopřejte oddych i pobavení na Dnu regionu Bystřička ve Velkém Újezdě.

Průběh akce je individuální, včetně nástupního místa, každý účastník si trasu volí sám. Nevybírá se žádné startovné ani vstupní poplatek. Mapky akce získáte na jednotlivých obecních úřadech obcí regionu Bystřička, v informačním centru v podloubí radnice na Horním náměstí v Olomouci a v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice. V den konání akce pak na jednotlivých kontrolních místech.

17. 8. / obce mikroregionu Bystřička / so 9:30 - 23:00

Olomoucký kraj KRAJ VYHLÁŠIL

KRÁLOVSTVÍ

Sdružení obcí mikroregionu Království pořádá
fotografickou soutěž pro všechny své občany

KRÁLOVSTVÍ OBJEKTIVEM OBČANŮ KRÁLOVSTVÍ

Vyhlášeny jsou dvě kategorie:
1. POLE A ZAHRÁDKA
2. JAK SE ŽIJE V KRÁLOVSTVÍ
- 17. ročník -

- autorem je občan mikroregionu Království
- fotografie velikosti A4 musí být vytištěny na fotografickém papíru
- fotografie musí být pořízeny na území mikroregionu Království
- jeden občan může do soutěže přihlásit až 4 snímky v každé kategorii
- na zadní straně musí být každá fotka označena jménem autora, adresou, mailovou adresou a místem pořízení snímku

Fotografie můžete odevzdat na kterémkoliv OÚ mikroregionu Království do 31. října 2024

**Vernisáž a vyhlášení výsledků se uskuteční
v neděli 17. listopadu 2024 ve 14:00**
v Kulturním domě v Císařově

Vítěze vybere komise Sdružení obcí mikroregionu Království. Vítězové převzou na vernisáži hodnotné ceny! Akce se koná za finanční spoluúčasti Olomouckého kraje.

1999-2024

Sdružení obcí mikroregionu Království
srdečně zve všechny občany na akci

OSLAVA 25 LET MIKROREGIONU KRÁLOVSTVÍ

Sobota 10. srpna 2024 od 14 hod.
Dub nad Moravou, Bolelouc
Výletišť U Splavu

Program:

- 14:00 - Slavnostní křest DVD "Společné zážitky v Království"
- 14:15 - Dechový orchestr Věrovanka
- 15:15 - Imitátor Václav Faltus
- 15:30 - Železný Zekon
- 16:00 - Soubor ROCK revival CZ
- 17:15 - Imitátor Václav Faltus (2. část)
- 17:30 - Železný Zekon (2. část)
- 18:00 - Martin Chodúr
- 19:30-24:00 - Zábava s kapelou RK BAND

Doprovodný program:

- 15:00 - Představení klauna pro děti
- 17:00 - Jarmarkové divadlo
- Skákací hrad, plavba na loďkách

Akci finančně podpořil Olomoucký kraj

Dětský den v Brodce u Přerova

Na sobotu 13. července připravil Kynologický klub z Brodce u Přerova pro děti již 4. dětský den, který se konal v jeho areálu. Praporčík Tomáš Ministr se služebním psem Umpalumpou předvedli zadržení a vyhledávání pachatele. Ukázkou obrany si vzali na starost místní kynologové se svými psy. V rámci doprovodného programu předvedli brodečtí hasiči hašení požáru. Nakonec potěšili děti barevnou pěnou. Po celé odpoledne byl pro děti k dispozici skákací hrad, kolotoče a dětská střelnice. Byla to velmi vydařená akce.

Jan Teimer

© 6x Jan Teimer

jt

jt

IX. Mistrovství Evropy v mažoretkovém sportu

Ve dnech 4. až 7. července se v Liberci konalo IX. Mistrovství Evropy v mažoretkovém sportu. Mažoretky Giba Brodek u Přerova se umístily se svým defilé

s hůlkami na 4. místě. Klání se zúčastnilo více jak 140 týmů.

Jan Teimer

jt

© 2x Jan Teimer

PŘESAHY | $\frac{8}{24}$

do světa historie a kultury

Lazarowitz
Kundera
Kareninová
Češka
Jirků
Přidal
Jareš
Fiker
Hanuška
Špirit
Ševčíková
Vránová

55 minut s Hanou a Janem Lazarowitz

Barokní příběh ze současnosti

Stálo je to 25 let, ale zachránili unikátní barokní zámek. Teď v něm vystavují své umělecké sbírky a přemýšlejí, jak zajistit i v době, kdy tu už sami nebudou, aby u toho zůstalo. „Musíme založit nadaci, jako je ta Hlávková. Anebo všechno odkážeme státu,“ říká manželé Hana a Jan Lazarowitz.

Sepsat všechny dramatické příběhy spjaté se zámekem, který si dal v Týnci u Klatov na přelomu 17. a 18. století postavit Maxmilián Norbert Krakowský z Kolowrat, by byl úkol pro celou partu historiků. Museli by přitom začít už na konci 17. století, kdy se kvůli obrovské stavbě stěhovala část vesnice, a pokračovat pak hned na staveništi. Vždyť velkorysý projekt z dílny Giovanniho Battisty Alliprandiho ještě zdaleka nebyl dokončen a už přivedl Kolowraty na mizinu. Bankrot vyhlásili v roce 1721 a trvalo 45 let, než se podařilo panství oddlužit, nicméně majitelé dál zápasili s finančními problémy. Jistou obrodu a zklidnění přinesl až počátek 20. století, kdy byl zámek opraven a vyrůstal v něm automobilový závodník a průkopník filmového umění Saša Kolowrat. Když v roce 1927 zemřel, byl tady pochován a zámek odkoupil Jaroslav Polívka. Známý stavitel a filantrop barokní stavbu pak proměnil na luxusní hotel.

Adolf Loos, Alfons Mucha, Jan a Rafael Kubelíkové, Karel Hašler, Josef Váchal... Umělci, které architekt Polívka rád zval na Týnec, to jsou další zajímavé příběhy uložené v tamním genu loci, ale nad samotným zámekem se už tou dobou stahovala mračna. Od konce 30. let tady pobývali němečtí vojáci, pak sloužil jako sirotčinec a nakonec jej převzala Československá lidová armáda. Co nestihli zničit vojáci, zdemolovali první porevoluční majitelé, když se snažili v zámku zřídit hotel a kasino. Budova tehdy přišla o původní barokní krov, nakonec i o podlahy, okna a dveře.

Na přelomu 20. a 21. století se zdálo, že je osud zámku zpečetěn, jenže pak jel okolo sběratel umění Jan Pelánek Lazarowitz. V roce 1999 koupil barokní ruinu od správkyně konkurzní podstaty s jasným cílem: zachránit stavbu a umístit zde své rozsáhlé sbírky. Myslel si, že na rekonstrukci budou stačit dva tři roky, nakonec to trvalo 25 let. Když letos na jaře zámek se svou ženou – galeristkou Hanou Jirmusovou Lazarowitz – otevřel, nebyl ale znechucený, nýbrž šťastný. A když jsme s Lazarowitzovými posleze procházeli sály a obdivovali historická i moderní umělecká díla, jež sem zrovna svázeli, nemohli jsme se vyhnout ani

starým příběhům, ani budoucnosti. Když si totiž koupíte zámek, nestačí vám jen mít vizi, sehnat úvěr, dotace a dobrou stavební firmu, ale musíte myslet hodně dopředu. A to právě teď Lazarowitzovi dělají.

O hledání

Když jsem se tady ocitl poprvé, stála tu obrovská budova s narušenou statikou, bez podlah, oken, dveří i stropů. Bylo to děsivé a krásné, přesně to, co jsem hledal. Tak velké sály, které bych mohl využít jako kunstkomoru pro své sbírky, jsem jinde neviděl. Vlastně ano, v Rudolfinu, ale to tehdy jaksí nebylo k máni. A tak jsem prodal dům v pražské Nerudově ulici, a koupil si barokní ruinu v malé západočeské vesnici. Ta stavba je ovšem unikátní! Chcete-li se při její rekonstrukci držet tradičních materiálů, řemesel a historických postupů, je jasné, že významná památka tohoto typu si zaslouží investici maximální.

O riskařích

V rekonstrukci jsme postupně utopili všechny peníze, prodali jsme několik nemovitostí, cennosti, s pár miliony pomohlo ministerstvo kultury, něco půjčili kamarádi a širší rodina. A stále to bylo málo. Až na několikátý pokus se nám nakonec podařilo v roce 2018 získat dotaci z programu IROP ve výši 107 milionů. Samozřejmě, to byla skvělá zpráva, jenže nepředstavujte si, že máte ty peníze hned k dispozici. Tak to s dotacemi nechodí. Musíte si vzít úvěry a doufat, že zpětně vám náklady z velké části proplatí. Kámen úrazu spočíval v tom, že jsme ty úvěry nemohli sehnat.

Pozvala jsem do Týnce snad 15 bankovních manažerů, všichni byli nadšení, ale pak se vrátili do kanceláře, předali naši věc tzv. riskařům, a bylo vymalováno. Nikdo nechtěl dát úvěr na národní kulturní památku, protože ji nelze rychle prodat, předkupní právo má stát. A to banky považují za velkou komplikaci. Psala jsem Rusnokovi, biskupovi, na vládu, na všechny strany. Zlomilo se to až po dlouhých měsících.

O nebi

Některé sály byly bez stropů, museli jsme vestavět nové a památkáři nám dovolili je vyzdobit současným uměním. Vyhlásili jsme tedy soutěž, kterou měla pořádat renomovaná pražská firma, ale nějak se to zadrhlo, nepovedlo. Podmínkou totiž bylo, že nové nástropní malby nesmějí konkurovat obrazům na stěnách a vždy se na stropě musí zobrazovat motiv nebe. To aby připomínalo, že se nám tu zpočátku honily mraky přímo nad hlavou. Jenže...

Ne každý umělec, který předložil skvělou skicu, byl schopen ji realizovat v rozměru desítek metrů čtverečních a ve výškách pěti až dvanácti metrů. Od té doby s námi někteří malíři nemluví, jiní při této zakázce naopak vyrostli. Jako například Pavel Žilák, od kterého tu máme dnes několik stropů, nebo Alena Anderlová, Luděk Rathouský, Tomáš Císařovský. Je to až symbolické: současné umění si teď v zámku podává ruku s barokem.

O teambuildingu

Chtěli jsme také vybudovat výtah, ale když se koplo do země, ukázalo se, že je pod zámek rozsáhlé archeologické naleziště dokumentující život v této lokalitě už někdy od 9. století. A také se odkryl vstup do podzemní chodby, která vede daleko do polí. Z výtahu tedy sešlo, za to budeme mít v expozici i vzácné předměty z vykopávek. Ty budou probíhat jistě i na místě vyasfaltované plochy, kde vojáci za komunismu opravovali tanky. A snad brzy se pustíme i do úpravy zanedbaného parku. Představte si, že sotva jsme zámek otevřeli, ozvala se nám významná účetní firma a nabídla, že v rámci teambuildingu k nám vyrazí skoro třicet lidí a bude s námi uklízet park. Hrábě nám pro ně půjčili na obecním úřadě.

O dojetí

Zažíváme teď vůbec zvláštní chvíle. Začalo to, když jsme sundali lešení a vyloupla se nová fasáda. Lidi se najednou zastavovali, zdravili, dokonce děkovali. Říkali, že padesát let sledovali tu zkázu a už nevěřili, že se zámek podaří zachránit. To byly první pozitivní reakce,

teď obdobné situace prožíváme při každé prohlídce. Za prvé nás šokuje, kolik lidí Týnec zajímá. Jsou nesmírně dojata, někteří i pláčou. A ožívají se další, nabízejí pomoc nebo přivázejí věci, co by se mohly hodit. Už jsme dostali křišťálový lustr, lovecké trofeje, historické látky... A dneska mi jedna paní přinesla fotografie z pohřbu Jindřicha Kolowrata.

O Josefu Váchalovi

Od prvních květnových dnů je zámek otevřený veřejnosti, návštěvníci jej procházejí s průvodcem. Zpočátku jsem to dělala já, teď se už střídám s dalšími spolupracovníky. Nicméně si uvědomujeme, že tenhle systém bude třeba změnit a přinejmenším tři sály nechat přístupné i bez průvodce. Lidé si chtějí déle prohlížet vystavené obrazy. Už se to projevuje tam, kde visí na zdech soubor Šumava umírající a romantická od Josefa Váchala. Návštěvníci se nemožou od těch krásných rytin odtrhnout. Až tu bude vystavena kompletní kolekce Váchalových děl, jak zamýšlíme, bude potřeba určitě více času.

O sběratelství

Sbíráím umění a starožitnosti odjakživa. Je to záliba, vášeň a samozřejmě i byznys. Sběratel, když může získat kvalitnější dílo, tak to horší prostě prodá, obchoduje s uměním. Mně se to ale dnes už netýká. V této životní etapě je mým úkolem sbírky sumarizovat, proto jsem si našel zámek. Je to vlastně poslední a nejvýznamnější umělecké dílo, do něj jsem investoval roky života i všechny peníze. Za to mám skvělý výstavní prostor. Je jasné, že celá moje sbírka se do něj stejně nevejde, a tak budeme expozice prostě obměňovat, natěšňovat.

O budoucnosti

Věříme samozřejmě, že těch 25 let nebylo marných a zámecká galerie v Týnci zůstane napořád. A bude jako dnes otevřena veřejnosti. Proto teď přemýšlíme o založení nebo spoluzaložení nadace, jež by dokázala generovat nezavisle na zámku peníze na provoz, byla nevytunelovatelná a uměla ochránit tuto nádhernou barokní památku před všemi špatnými nápady, případně i před nájezdy dobrodruhů, kteří by tu zase chtěli zřídit třeba kasino. Ano, v této souvislosti uvažujeme i o variantě, že zámek se všemi uměleckými sbírkami odkážeme v závěti státu. Stát je sice špatný budovatel, ale dobrý udržovatel.

Irena Jirků

Autorka je novinářka a publicistka, šéfredaktorka časopisu Finmag. Text vyšel v jeho červnovém čísle

KNIHA, O KTERÉ SE MLUVÍ

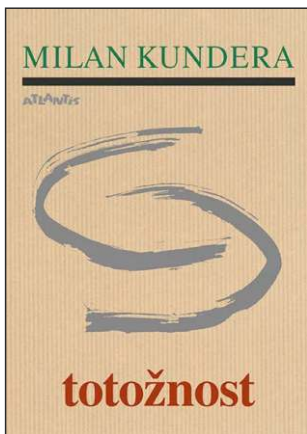
Totožnost

Milan Kundera

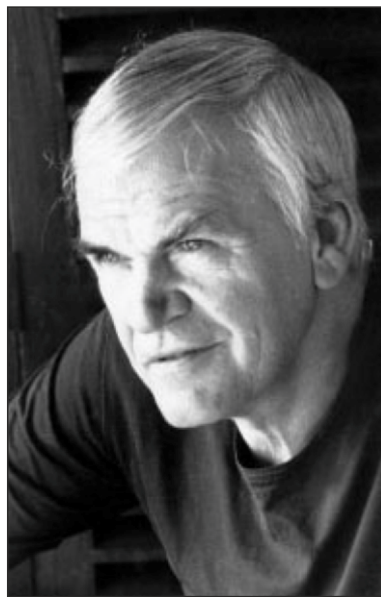
Chantal jako neprozrazená čtenářka Monologů

(Z úvodu doprovodné studie)

Totožnost (1997) je druhý román, který Milan Kundera napsal francouzsky. Společně s Pomalostí (1995), Nevěděním (2000) a Slavností bezvýznamnosti (2013) tvoří tyto romány tzv. francouzský cyklus. Od předchozí tvorby se odlišují rozsahem – kondenzovanější prózy středního a kratšího rozsahu vystřídaly objemnější epická díla. Francouzské romány jsou členěny do početných kapitol: 51 ve dvou prvních románech, 53 v Nevědění; ve Slavnosti

bezvýznamnosti se autor vrací k členění do sedmi dílů, které mezititulky odděluje do poměrně samostatných obrazů. Dále se liší jazykem tvorby: do Nesmrtelnosti psal Milan Kundera své romány česky. Proto také vycházely v nakladatelství Gallimard v edici Du monde entier (Z celého světa), která je určená pro zahraniční spisovatele. Pomalost vyšla již v edici pro francouzské autory (Blanche). Navzdory své vnější formální podobnosti jsou romány francouzského cyklu svým sdělením unikátní a zcela odlišné (tematickou osnovou, vypravěčskou strategií, taktikami iluzivnosti...). Pomalost vyrůstá z eseje o libertinské literatuře

Jakub Češka

a v Nevědění se autor vrací k společenské tematice, kterou po románu Nesnesitelná lehkost bytí (1984) na dlouhá léta opustil. Román Totožnost jako by v Kunderově pozdní tvorbě nebylo k čemu přiřadit, jako by si razil vlastní a zcela nezávislou trajektorii, v níž autor sleduje osud osamělé dvojice stárnoucích milenců Jeana-Marca a Chantal. V doslovu k francouzskému kapesnímu vydání Francois Ricard poznamenal, že oproti humoru Pomalosti se vyznačuje vážnější polohou a intimním tónováním. Jako by se Totožností Milan Kundera navracel před svou románovou tvorbu. Své první povídky Směšných lásek (ve zpětném ohlednutí je uvidí jako počátek svého romanopisectví) v rozhovoru z šedesátých let charakterizoval humorem, ironií a hravou perspektivizací vážného.

U Kundery mám menší svobodu než u Céline, říká překladatelka Kareninová. Jak překládala Totožnost?

Dlhu vydávání francouzských románů Milana Kundery v češtině dorovnává překladatelka Anna Kareninová. Po Slavnosti bezvýznamnosti a Nevědění vydalo nakladatelství Atlantis i její převod prózy Totožnost. S čím při práci zápasila, jak kniha zapadá do celého kontextu Kunderova díla a do jaké knihy musela vymyslet typologii příznivců orgií?

Totožnost je jeho druhá francouzsky psaná kniha a v češtině, protože Milan Kundera si přál, aby vycházeli chronologicky pozpátku, tak je to třetí. A ještě zbývá Pomalost, to byla ta první. A pro úplnost dodejme, že další jsou Nevědění, to vyšlo, a Slavnost bezvýznamnosti, ve francouzštině poslední, v češtině vyšla jako první.

Já si myslím, že Slavnost bezvýznamnosti je zavřených těch francouzských románů, a možná proto Milan Kundera chtěl, aby vyšla jako první. A zároveň mi jako překladatelce se zdá, že ty první romány Pomalost a Totožnost jako kdyby on skutečně se potopil do francouzštiny, takže třeba mnohé věci, které jsou v nich, jsem v českých románech Milana Kundery nenašla.

Kdežto když jsem překládala nebo sestavovala českou podobu Nevědění a Slavnosti, tak jsem 99,9 procenta našla v českých románech – podobná slova, podobné motivy a tak dále. Kdežto v Totožnosti, tam rozhodně je dost věcí, které v českých románech nejsou. A v Pomalosti ještě víc.

Minule jsme se bavily nad slovem „soplák“, které se tady objevuje taky. Nicméně mě zaujal výraz „partuzár“. Jak to slovo zní francouzsky, jak jste k tomu došla a v jakém kontextu tam je?

Toto slovo jsem našla v českém překladu Milana Kundery našla, takže jsme si oddechla, protože jsem nevěděla, jak to převést do češtiny a říkala jsem si

„nechám to tak, jak to je ve francouzštině a nějak to osvětlím v kontextu“. A pak jsem zjistila, že on to používá, takže jsem to neosvětlovala a použila. Partouz jsou vlastně orgie. A Partuzár je tím pádem člověk, který si libuje v orgiích nebo je vyhledává.

Nové výrazy

Které výrazy naopak jste tady už v češtině nenašla a musela jste přemýšlet, jak by je Kundera česky použil?

Já je tady říkat nebudu, ačkoliv v Totožnosti to tak strašně není, ale v Pomalosti pak dále budou slovníky těch partuzárů. A to jsem opravdu chtěla konzultovat a rozkošně jsme si psaly, už tedy s Věrou Kunderovou, jestli tohle slovo, nebo tamto.

V poznámce překladatelky píšete, ale že jste s touhle knihou trochu bojovala a hledala k ní cestu. A že vám pomohla právě Věra Kunderová. Jakým způsobem vám pomohla?

Věra Kunderová, jak jsem vycítila, má tu knihu velmi ráda, zrovna tuto. A já jsem ji překládala v poměrně těžké osobní situaci. A Totožnost je příběh uzavřeného vztahu dvou lidí. Tím myslím, že tam se nevyskytují přátelé. Pokud se tam vyskytuje rodina, tak jenom úplně vnějškově.

Sama jsem se ocitla v jakýchsi uzavřených osobních kruzích. A teď jsem nedokázala ještě snášet další uzavřenost dalších životů. Nemám ráda vysvětlování uměleckých děl osobními zkušenostmi. Ale myslím si, že v určité fázi Kunderovi prošli tou určitou izolovaností v zemi, kam emigrovali. A vlastně se spoléhali jeden na druhého, myslím, do konce života.

Proto si myslím, že Věra Kunderová má ráda Totožnost. A právě tím, a také díky nakladatelství Atlantis, obě dámy Uhdeovy, každá jinak, shledaly v Totožnosti kompoziční anebo i situační zajímavosti.

Obě tam našly strukturu knihy, jak se tam vracejí nejenom motivy, ale drobná hnutí. A jak se prolíná skutečnost a sen. Tak jim to přišlo naprosto bravurní. A já

jsem říkala, „jo, bravurní“. No a nakonec jsem přišla na to, že to opravdu je kompozičně velmi bravurní kniha. Srovnala bych ji se Slavností bezvýznamnosti, která je také zase jinak velice prokomponovaná. Tak jsem se postupně otevírala tomu příběhu a nakonec jsem se s ním sžila.

Aluze na další díla

Jakub Češka ve svém doslovu připomíná i spojitost s Kunderovou poezií. Je tam tedy připomínka i Falešného autostopu, ale ta je taková nasnadě. Nicméně Kundera sám svoji poezii nechtěl zařadit třeba do sebraných spisů. Tak čím to, že na ní činí tolik narážek?

Myslím, že Milan Kundera je spisovatel, který si táhne své motivy od začátku do konce. A právě některé motivy z Monologů jsou v Totožnosti. Například z Básní milostných, tak přímo i některá slova, samozřejmě tam jsou francouzsky, ale přecházejí do románu o milostném vztahu.

To je tak zhuštěný milostný vztah, že se nedivím, že spisovatel, který si táhne své motivy přes celé své dílo, je ze začátku svého psaní přetáhl na skloněk svého psaní. Díky Jakubu Češkovi, který mi připomněl tu poezii, jsem s tím mohla v překladu pracovat. Takže jsem přímo citovala ty motivy z monologů.

S tím textem jsem také trochu bojovala, ale spíš tematicky, protože mi přišel z těch románů asi nejmisanotropičtější, že je občas až takový štítivý života nebo je v něm dokonce takový odpor k fyzické lásce. V jakém období to Kundera psal?

No já nevím, jestli je tam odpor k fyzické lásce, když je tam ta velká scéna s tou červenou noční košíčkou.

To je asi nejpozitivnější scéna, ale potom jsou tam právě ty scény, kterými je hrdinka zhnusena.

Ten, kdo si to hnusí, je ta žena. A mě zase odradilo na začátku, že si hnusí muže, kteří ztařkovatěli. A já mám osobně ráda pohled na tatínky, co nosí děti na zádech a ve vacích a jsou spokojeni. Tak jsem si říkala „no to bude velmi těžké se s tímhle ztotožnit“.

Ale je tam i takový moment neschopnosti se dorozumět.

Proto tam přechází ta skutečnost do snu. A my najednou pak už vůbec nevíme, co je příběh a co je příběh snový. Ale nakonec je to pro mě příběh s jistým šťastným koncem, že se alespoň snaží si porozumět.

A co se týká té nechuti k životu, no je tam také striktně z toho vztahu vyloučeno jakékoliv dítě, že? Takže ten vztah je skutečně velmi uzavřený mezi dvěma lidmi. A dochází tam k různým situacím, které možná já ani neznám, protože se mi to nestalo, abych dlouho žila s někým bez širší rodiny.

Tak jsem měla trochu potíže, do toho vstoupit úplně a představovat si to, prožívat to. Protože moje překlady jsou jediné prožívané.

Jak se postupuje u překladu?

Když jsme se bavili právě o té prokomponovanosti, tak jakým způsobem vy postupujete při překladu Kunderových textů do češtiny?

Já mám k dispozici PDF knihy a pak mám k dispozici spojený PDF českých vydání. A normálně si tím „findem“ nacházím, kde všude se dané francouzské slovo vyskytuje a pak se snažím najít v těch českých originálních knihách takové slovo, aby ho Milan Kundera užíval a aby šlo na všechny ty případy, kde totéž slovo ve francouzském textu je.

Není to určité betonování toho stylu? Protože kdyby Kundera psal do konce života česky, tak by se možná jeho čeština nějak vyvíjela od těch raných románů a nepsal by pořád stejně, i když to je, samozřejmě, hypotéza.

Je to hypotéza a já si nemůžu dovolit tu svobodu, kterou si dovoluji třeba z francouzštiny u Céline, kterého překládám a který je strašně těžký autor. A tam já si můžu dovolit uvažovat, jak by to asi řekl, kdyby psal česky. Použil by tohle slovo nebo tamto? A je to obrovská svoboda. U českého autora si to dovolit nemůžu. Myslím si, že on by rozhodně ty knihy, co tam říkal, trochu přepsal, ale to u mě není možné.

Ptala se Šárka Jančíková, irozhlas.cz

BÁSEŇ MĚSÍCE

Letní zázraky

Jana Topinková a Tomáš Přidal

Když slunce ráno tě pohladí,
to se hned lépe ti vstává.
Na celý den tě pak naladí
voňavá ranní káva.

Stává se občas, že nemáš svůj den,
všechno ti padá na hlavu,
ty dny jsou jako nepěkný sen,
jenž po probuzení zkazí tvou náladu.

Když slunce schová se za mraky,
láska ta může tě hrát.
Neboj se uvěřit v zázraky,
s láskou vše může se stát.

Nevěřit v zázraky je jako nevěřit vlastním přáním,
láska je oázou nesmírných hodnot i krás,
není jen touha, která nás pekelně svádí,
i andělské pudy jsou zaklíněny v nás.

Také tvůj anděl lásku ti přeje,
radovat může se z polibků tvých.
Láskou když tvoje srdce se chvěje,
zaslechnout můžeš i andělský smích.

Můj andělský strážce je i ochráncem tvým,
probudí radost a povděkem obměkčí
a také ve skrytu duše vím,
že láskou všechny starosti vyléčí.

Zahajme léčbu, pojďme se vznést,
až tam k těm bělavým oblakům.
Nechme si hlavy anděly plést,
uvěřme jak děti zázrakům.

SLOUPEK

Bez medailí, bez potlesku

„A děkuji také všem těm, kteří kdysi podepsali Ženevskou konvenci. Díky ní jsme po ruské invazi v roce 1968 našli útočiště ve Francii a poznali tam spoustu krásných lidí. Přijali nás, přestože Československo tehdy bylo pro většinu Francouzů stejně cizokrajnou zemí, jako jsou dnes pro Čechy a Moravany Sýrie nebo Afghánistán.“

Poslední slova zanikla v potlesku, takže ani ta, jež je pronesla, si není jistá, zda je lidé v hledišti zaslechli. „Nevadí, aspoň jsem to zkusila,“ řekla si a když mi to o dvě hodiny později vyprávěla, už zase vládla svým osobitým nadhledem.

Před pěti lety přijela Irena Havlicek do Prahy, aby v rámci festivalu MeneTekel převzala ocenění Dáma české kultury pro svou nemocnou matku. Ta bohužel později zemřela, nicméně ani na ni, ani na její rodinu nemohu zapomenout. A kdyby se nevimco dělo, ke konci srpna obvykle také vždy vytáčím Irenino pařížské číslo. Ne, nevzpomínáme na ruské tanky. Mluvíme o současnosti a Irena prostě nedokáže zůstat klidná.

„Daj-li medaili? Nedaj-li,“ vtipkovala, když si u nás v zimě 2019 oblékala univerzální a zaručeně nemačkovou sukni, které vytáhla z neméně univerzálního a zaručeně nezničitelného batohu, s nímž každý den běhá v Paříži na prefekturu a snaží se uprchlíkům z nejrůznějších konců světa zaříditi doklady pro podání žádosti o azyl, anebo jim domlouvá ubytování. Irena je francouzská novinářka, v poslední době spíš občanská aktivistka a na večerní róby a střevíčky na podpatcích si zrovna nepotrpí. A pokud mi paměť sahá, tak to měla vždycky. Potkaly jsme se poprvé někdy na začátku 90. let, abychom však záhy pochopily, že se známe už mnohem déle. Bylo mi čtrnáct, patnáct, osmnáct a balíčky, které na venkovskou adresu mých rodičů přicházely z nejrůznějších francouzských měst a vesnic, jsem opatrovala jako největší poklad. Byly to totiž knížky, francouzské i česky psané a třeba v Sixty Eight, Rozmluvách či Indexu vydané: beletrie, poezie, filozofie i publicistika. Nikdy nechybělo také pár výtisků časopisu Svědectví. Byl to právě Pavel Tygrid, kdo expedice knih a tiskovin přes Železnou oponu organizoval, a samozřejmě by to sám nezvládl, kdyby neměl ku pomoci skupinu českých exulantů - dobrovolníků. Mezi nimi i Irenu, její matku, otce, bratry, celou rodinu.

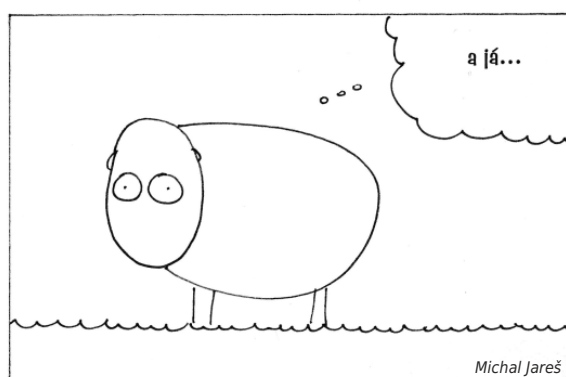
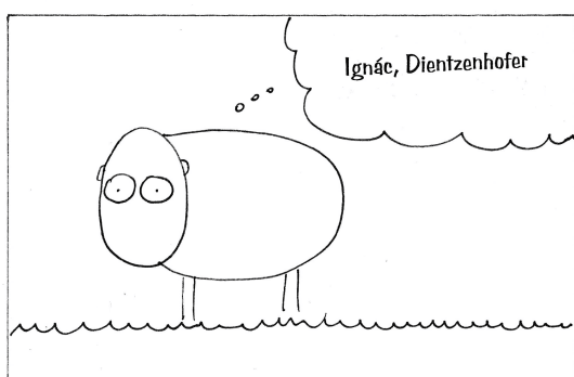
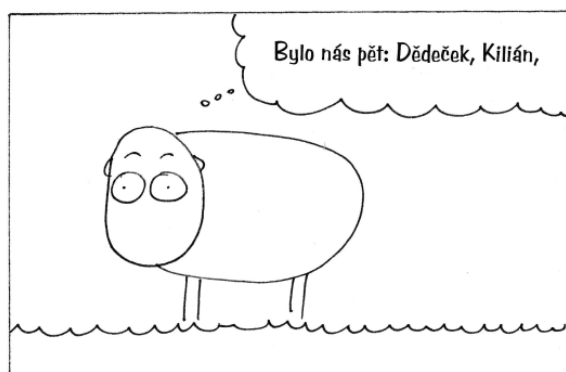
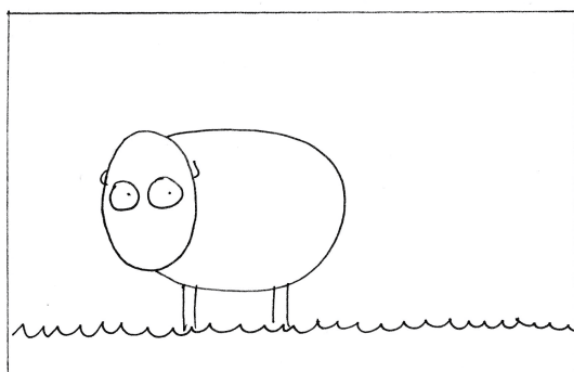
„Možná jsi to byla právě ty, kdo mi poslala v roce 1983 Zbabělce, Knihu smíchu a zapomnění a Honzlovou,“ zajíkla jsem se, když mi to v té pařížské kavárně, kde jsme se poprvé viděly tvář v tvář, došlo. A Irena? Dala se do smíchu a mávla rukou. Stejně jako její matka, která zase po dlouhé roky zprostředkovala korespondenci (rozuměj překládala dopisy) mezi českými a moravskými katolíky a obdobnou francouzskou komunitou a o těch, jež byli za svou víru během komunistického režimu perzekuováni, sepsala pozoruhodnou knihu, si nepotrpí na díkůvzdání. Prostě pomáhá. Teď zrovna jsou u Ireny, někdejší emigrantky z Československa, dveře otevřené pro uprchlíky z Afghánistánu, Sýrie...

Tak - a to je konec, na kopci zvonec, milé děti. To jsem vám dnes prostě musela vyprávět, když už tu zase máme srpen. Mimochodem - jestlipak víte, proč k nám před 56 roky přijely ruské tanky?

Irena Jirků

KOMIKS

Zlá ovce

Michal Jareš

se s výsledkem, že v ohledu právním nelze vznášet námitky, a závoji se tedy vyhováje. V tajné poradě v ústraní však bylo vysloveno heslo Zub za zub, a jmenovaný kontrolor se zavázal, že dáme na nejjivější frekvenci závoj strhne, i kdyby ji měl přitom porazit.

Oknířená dáma si spustila závoj přes obličej a provokativním smíchem, a za ledového mlčení klubu odešla.

Spoutanému výtvarníkovi bylo po jejím odchodu řečeno, co se stane. Výtvarník se zmlítal tak silně, že se překotil i s židlí.

Vilém Rozmajzl, pamětliv svého finančního prospěchu, míchal v plechovce lak na železo kouskem dřívka, a přední umělec klubu vkreslil návrh ilustrace, určené pro vrch výtvarníkovy lbi, do koránu. Byla to kresba (abychom předěšili nemírným předstávám), zobrazující jakýsi poklop s visacím zámkem a s nápisem „Atrapa“.

Konec události pan rada znal, ještě však jedné rafinovanosti klubu se musel podívat. Když byla dáma ztratila odvahy, byl by býval její manžel skutečně ostříhán a pomalován, býval by byl však odborníkem ujistěn, že za čas mu vlasy opět bujně narostou, a do té doby by mu bývala byla opatřena na náklad klubu vhodná vlásenka. Ale dáma, která připadla na užití závoje, nepřipadla na užití vlásenky, a případ se skončil kastrofou.

SPK nevyšlovl žádnou lítost, nýbrž se vyjádřil, že skrze ženu každé zlo pochází.

***

Pan rada Ftáček vystoupil konečně na brněnském nádraží, prostovlasý, s koránem pod svrchníkem a pln pomstychtivosti. Jako právník věřil, že najde paragraf, jímž vžene celou bandu SPK do úzkých. Pro svou zástavu neodpovědných zvrhlíků ztrácel čas i nervy, a nehodlal jim to odpustit. Vilém Rozmajzl neujde pokuté pro nevážnost k policejní hodině. Gioglio Krňoch bude zavřen, až zčerná, a spisovatel Láce s ním. SPK bude stíhán podle zákona o nedovoleném srocování z doby Marie Terezie, kterýžto zákon dosud platil. Veřejné pohoršení je rovněž prokázáno.

Pan rada Ftáček uzamkl korán doma do stolu a zhluboka si odfoukl.

***

Hned zrána příštího dne zavolal telefonicky příslušné oddělení a žádal, aby mu předvedli zatčeného Gioglia Krňocha. Dostal odpověď, že by to beze všeho udělali, kdyby ho měli.

„Jakže!“ rozčilil se pan rada, „vy ho ještě nemáte?“

„Pane rado,“ omluvil se policejní důstojník, „sám jste přece říkal, že Krňoch je v Praze a že jedete za ním.“

„To jsem sice říkal, ale křížovali jsme se!“

„My se tu nad tím křížujeme už dávno.“

„Vlakem?“

„Rukama.“

Krňoch se mezitím vrátil, vy nešťastníci! Všecko abych řešil svou hloupou hlavou sám! Okamžitě běžte k němu do bytu!“

Tomu se liné vyhovělo, ale námaha byla stejně marná. U pana rady se opět ozval telefon.

„Jo, pane rado, to se tedy neměly ty věci u Krňocha zabavovat. Krňoch prý sice zašel domů, ale hned zas pospíchal pryč, ani se nikoho na nic neptal. Rozumí se, že si hned domyslí, kdo mu tam vlezl a proč.“

„Dům nebyl stržěn?“

Stanovy SPK také dokazovaly, že Vilém Rue najzl na klubu vydělává slušné peníze. Zápisné, pokuty, výhody, tresty a vůbec všecko se platilo v méně mázovkové, při čemž pan rada jako rodilý Brňák věděl, že mázovka vína znamená půl druhého litru. Tak pravil například – v koránu dekret číslo 4:

Kdo z kalifů na schůzi usne, budiž pokutován zaplacením dvou mázovek. Kdo z kalifů usne na třech schůzích za sebou, platit kromě toho pět mázovek na prospěch celku v každé schůzi až do vyřízení žádosti o milost, kolkované deseti mázovkami. Vyřízení žádosti má se dít rychlostí, obvyklou u veřejných úřadů.

Každé předsedal velkovezír, volený z užší skupiny těch, kteří vydrželi na schůzi předešlé ze všech nejdéle, aniž ovšem usnuli. Velkovezír pak určoval a pravou orientální krutosti mázovské pokuty. O nic jiného celkem nepečoval. Nejtěžší pokutou vůbec, rovnající se trestu smrti, byla láhev slivovice. Středu co středu byli takto popraveni průměrné dva provinilci, jejichž povinností bylo dostavit se příště zase v plném zdraví.

Pan rada žasl tou mírou, že pozapomněl i na svůj klobouček. Jako rodilý Moravan rovněž miloval zatrpklou chuť vína, ale pokryl tentokrát svou závist oponou morálního rozhořčení. Naproti tomu milostivá paní radová Ptáčková kvašení vinných bobulek pomlouvala soustavně, a jestliže se pan rada po číši jen ohlédl, bývala sama nakvašená.

Korán vysvětloval, že Ludva Láce byl uveden do klubu zprvu jako host jistým známým ze spisovatelejších kruhů, a hned prvního večera pro své vzácné pochopení a skvělé zapadnutí do celku byl jednomyslně jmenován čestným členem č. 1.

Jinak, jak Ludva Láce sám upozornil, byli členové SPK zlomyslní neřádi. Zloděje z Bagdádu, Viléma Rozmajzla, stínili podmínkou, podle níž byl povinován složit ve prospěch dobročinných účelů z každé zaplacené útraty klubu jedno a půl procenta. Tyto částky od něho vybíral strážce pokladů El Mundi. Jednotlivá vyúčtování pan rada v koránu našel.

„Těmto výstřednostem se učiní přítrž,“ umínil si v duchu. Koňský handlíř vedle něho jedl Brunnerův sýr, a pan rada si nemohl dát ani klobouk na hlavu. Pokud se pan rada z Rozmajzlova výslechu pamatoval, zavíralo se u Hroznové kapky oficiálně o půlnoci. Tou dobou odcházel Rozmajzlův číšník. Služba v kuchyni byla pryč už po desáté večerní. Pravděpodobně tedy Vilém Rozmajzl obsluhoval členy SPK vlastními silami až do rána bílého, a proto také mohlo dojít k události, popsané v koránu na straně 146.

S drastickými podrobnostmi se tam líčilo, kterak členové SPK vyvolali umělý spor o to, zdali by izolační páska postačila k spoutání člověka. Celá noc byla vyplněna tímto zdařilým programem. Vilém Rozmajzl se dal natchytat chválou své síly, a Abu Dardanela, který jediný proti ostatním šestadvaceti tvrdil, že z prvotřídní izolační pásky se nedostane ani slon, rozjel se domů pro připravený kufr izolace. (Zde si pan rada zkonstruoval podezření, že Abu Dardanela je výrobcem potřeb pro elektrotechniky nebo spíše nesvědomitým národním správcem takové výroby.)

Když Viléma Rozmajzla do izolace balili, tropili si rafinované šašky nikoli z něho, nýbrž z Abu Dardanely a z jeho izolační pásky. Trochu, jak tvrdil Abu Dardanela, se to muselo nechat zaschnout. Zatím nalezli směřujícímu se Rozmajzlovi do úst griotku, jedinou lihovinu, kterou rád pil, a to tak dlouho, až ji byl litr, neboť znali jeho míru. Vilém Rozmajzl se cítil počtěn tím, že je středem pozornosti. Když, pevně zavinit, začal na židli chrápat, obsluhoval se SPK z jeho zásob chvíli sám, načež se vytratil, téže se vědomím, že následujícího dne nikdo z Rozmajzlova personálu nepřijde. Ve čtvrtěk mival Vilém Rozmajzl zavřeno.

Pan rada se doslova zhroutil.

Na případ dámy s knírem se vztahoval dekret č. 2, který stanovil doslovně:

Schůzi SPK se nesmí účastnit žádná žena, dívka, ani panna ženského pohlaví. Ženě, najmě manželce kteréhokoli člena, může být sice výjimečně přístup povolen, avšak pouze za těchto podmínek:

Žena, účastnící se schůze SPK, musí se proměnit v muže a být mužem po dvanáct hodin, počínajíc jejím vstupem do společenských místností klubu. Jelikož je zatěžko alespoň vydávala. Jelikož by však ženské manželce spíše lahodilo, kdyby se v klubu koketně pohybovala ve zvlášť silužných nohavících a s manželovou vázankou kolem bílého hrdla, splývající po případě svůdně na její pružná ňadra, stanoví dekret č. 2, aby žena, do SPK zavítavší, ihned si dala předním umělcem klubu nakreslit knír či vous, jehož fazonu umělec klubu sám určí. K tomu je nařizováno, aby dotyčná žena si okamžitě osvojila co nejvíce vlastnosti nejhoršího chlapa, jakého si SPK ve svém celku dovede představit. Vzorem tu může být například starý mořský vlk či jiný enor-mní hrubec z odpadků lidské společnosti. SPK případnou návštěvnicí poučí na místě.

Tato podmínka je klubem zrale uvážena. Hranice chlapství pro dámského hosta je určena pouze jeho fyzickou odolností. Snese-li to dáma, je povinna pít rum z piv-ních sklenic, žvýkat tabák a umělecky plovat skrze zuby. Pakliže by bylo zřejmé, že se tím rychle ničí, netrvá klub na plnění takových podmínek, trvá však bezpodmínečně na tom, aby se dáma jako nejvyšší sprostý chlap chovála, a byla chlapem mezi chlapy, aniž se klub sám zavazuje, že by se s ní v tomto ohledu předstihoval, je dáma povinna užívat nejuhárnějších výrazů, nadávek a sprostat, po případě i výrazů opizdlých a vůbec všeho, co by v normálním životě ani za všechny poklady sulejmanovy nečekla. V případě takové dámské návštěvy SPK upozorňuje, že bude pečlivě sledovat snahu dotyčné dámy a že přísně posoudí, zdali je to snaha počtvá čili nic. V případě, že by měl být SPK klamán, nastoupí se cesta bezohledných sankcí podle vlastního uvážení.

Za požadované chování dámy ručí totiž osobně onen člen klubu, který dámu přivede, ať již svou vlastní manželku či manželku jiného muže či vůbec ničím manželku. Všichni členové SPK se zvlášť důrazně upozorňují na toto nebezpečí. Zvlášť důrazně se také připomíná, že SPK nikterak netouží mítí ve svém středu kuriózní zjev senačně sprosté dámy, a tudíž takový zjev tímto svým dekretem do svého středu neláká, nýbrž její spíše odstrašuje.

Pan rada Ftáček, pobledlý nad touto mravní zkárou, pročel si pak na dalších stránkách podrobně vylíčení případu výtvarnickovy choti, která přijala podmínky klubu, zřídána žárliivosti a zvědavosti na manželovy středy. Sankce, týkající se jejího manžela, byly stanoveny při zahájení schůze: oholení jeho bujné kšticce a pomalování holé lbi hanlivými obrázky, a to lakem na železo. Pro ten případ bylo stanoveno zadržet po 12 hodin manžela v klubu násilím.

Pan rada Ftáček četl dále pochvalné uznání SPK, neboť výtvarnickova manželka předčila všecko očekávání. Plná polovina členů SPK odpřísáhla, že ještě nikdy neslyšela mluvu tak sprosto, jakou jejich dámský návštěvník předvedl. Bylo to ovšem snadnější, než si kdo myslil, neboť výtvarnickova manželka bývala herečkou a hrála tedy prostě úlohu jakési Tonky Šibenice. Speciálně zvolený udavací klub sice upozornil na to, že dáma se činí jen z strachu o možné pokreslení labky svého manžela, který to naprosto nemůže potřebovat, jelikož má zahájit tento týden za účasti vynikajících osobností výstavu svých děl, avšak obhájece rovněž speciálně jmenovaný, uvedl, že pohnutky jsou vedlejší, je-li poslech krajně uspokojivý a jestliže dáma ještě nadto kouří z dýmky tak, že všichni kašlou, a jestliže plová přesně do rohu přes tři členy a vyčnívající konec stolu, aniž někoho zasáhne. Bohužel dáma nepije, ale porota se slušně žádá, aby tento nedostatek promínila, jelikož je

o přitomné dámně notoricky známo, že i po malé dávce alkoholu je jí špatně a mluvit nemůže.

Kadí pak vynesl rozsudek, že v rámci stanovených dvanácti hodin je dáma povinna kráčet po skončení schůze až k nádraží a zase zpět, aniž smaže svůj knír. Je vinna, že nepije a že má strach o lebku svého manžela. Bylo jí uloženo, aby neutuchala ve své sprostotě, kdyby jí kdokoli na ulici oslovil. Toto případné oslovení výbor klubu s určitostí předpokládal, ačkoli se o tom nezmínil.

Manžel výtvarník byl před jejíma očima připoután řetězem k židli, svázaný mu ruce dozadu a na stůl položený Rozmajzlův nůžky, jeho holičí přístroj a plechovka s lakem na železo. Výbor pak jmenoval kontrolora, který měl dámu s knírem z povzdálí sledovat. Jinak zatím výtvarník škodu neutrpěl, neboť byl určen také zvláštní eunuch, který se staral o jeho žížen.

Dáma zůstala klidná, čímž pánský klub ohromila. O něco později se ukázalo, že vzala s sebou prozřetelně do kabelky hustý závoj. Předpokládala totiž správně, že z jejího dvanáctihodinového kníru jí nebude slevena ani minuta a že bude nucena s ním vyjít na ulici.

Výbor klubu s velkovezírem v čele odešel na pánské AHA, aby se poradil. Vrátili

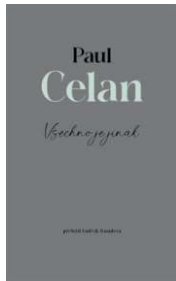

KULTURNÍ KURÝR

NOVINKY ZE SVĚTA KNIH, AUDIOKNIH A HUDBY

KNIHY

Cesta do hlubin Celanovy poezie

Celan, Paul: Všechno je jinak.
Praha, Dybbuk 2024,
288 stran

Poezie obtížně ucho- pitelného básníka Paula Celana na nás přímo uvádí do pradáv- ných, nehmata- telných končin stvo- ření světa i lidských bytostí, kde si roz- hodně nevystačíme s pouhou slovní ar- cheologií. Je cestou, která po jedinci vy- žaduje zapojení vlastní intuice, bez předsudků a obecně

zavedených představ. Eterická slova, která naplňují pouze vlastním vypráz- dněním, nám nenabízejí nic jiného než se nechat volně unášet v jejich proudění a vnímat tento nehmotný stav čiré přítomnosti.

Tato kniha obsahuje veškeré dostupné Kunderovy překlady básní Paula Celana – tedy celý rukopisný svazek *Písek z uren*, který je doplněn o dalších přibliž- ně dvacet básní, naopak publikovaných pouze v knize *Sněžný part*. Ve srovnání s odeonským vydáním Celanovy poezie *Sněžný part* obsahuje kniha i rukopis navíc přibližně dalších šedesát přelože- ných básní, které nebyly dosud knižně publikovány.

Konflikt svědomí s mocí a ideologií

„Už nedáváme lidi do vězení, aby si vzpomněli, že máme pravdu.“ Romá- nový debut básníka květnácké gene- race Jiřího Šotoly (1924- 1989) Tova- ryšstvo Ježišovo (1969) už rokem svého prvního vy- dání prozrazuje, ja- kou historickou pa- ralelu v sobě skrývá

Šotola, Jiří: Tova- ryšstvo Ježišovo.
Brno, HOST 2024,
437 stran

příběh zasazený do období násilné rekatolizace českých zemí. Páter Voj- těch Had, bezmezně oddaný dogmatice jezuitského řádu, postupně slevuje ze svých cílů a ideálů, až dospěje k deziluzi, že namísto šíření božího slova na ko- šumberském panství celý život slepě sloužil úplně jiným mocnostem. Text k vydání připravil a odborným kome- ntářem doprovodil literární historik Erik Gilk.

Koho hvězdář ve svém životě potkal...

Grygar, Jiří: Dvě století v roli pozorovatele.
Praha, Academia 2024,
684 stran

Už jako devítiletý sdělil Jiří Grygar svým rodičům, že by chtěl být hvězdářem. Už tehdy ho fascinovalo, že existují způso- by, jak se něco dozvědět o povaze věcí, kterých se nemůžeme dotýkat a ani je nějak ovlivnit v jejich počínání. Ale mů- žeme je pozorovat na dálku, pozorování pečlivě zaznamenávat a pak přemýšlet, co se dá z kombinace poznatků dozvě- dět o povaze a vývoji vesmíru. Jeho pře- ní stát se hvězdářem se po určitých peri- petiích splnilo. Teď se ve své autobiog- rafii věnuje popisu světa lidí, se který- mi se během svého života setkal a kteří ovlivnili nejen jeho pozoruhodnou astro- nomickou kariéru, ale i jeho osobní ži- vot.

Ten, který si povídal s hvězdami

V českém prostředí je Milan Rastislav Štefánik nahlížen téměř výhradně v sou- vislosti s jeho podílem na vzniku Čes- koslovenska v roce 1918. Ve skutečnosti byl ale jeho život mnohem bohatší. V biograficky pojaté monografii se Mi- chal Kšiňan snaží postihnout všechny aspekty Štefánikovy osobnosti. První velký Štefánikův životopis je založen na zevrubném studiu dochovaných prame- nů, včetně dobového tisku, fotografií i intimních egodokumentů.

Kšiňan, Michal: Milan Rastislav Štefánik.
Muž, který si povídal s hvězdami.
Praha, Argo 2024,
320 stran

Na rozdíl od většiny politiků přelomu 19. a 20. století získal M. R. Štefánik kvalitní technické vzdělání, které si následně doplnil všestranným studiem fyziky a astronomie. Díky nim mohl před první světovou válkou navštívit téměř všech- ny světadíly. Jako skutečný světoběžník získal ohromné zkušenosti, jež uplatnil jak během první světové války, tak především při poválečných vyjednává- ních ve prospěch nově se rodícího Československa.

Autor v této souvislosti ukazuje, v čem se Štefánikovy politické názory lišily od představ Masarykových a Benešových. Oproti Benešovi byl ale Štefánik skuteč- ně charizmatickým mužem, jenž doká- zal okouzlit nejen nejvýznamnější ev- ropské politiky, ale i jejich manželky. Vedle politických aktivit ale Kšiňan věnuje nemenší pozornost i Štefánikovu podílu na utváření se slovenské národní identity na konci 19. století, resp. v prv- ních desetiletích století následujícího. Stranou přitom nenechává ani Štefá- nikův druhý život v podobě zneužívání jeho osobnosti v ideologických střetech

předválečného i poválečného Českoslo- venska, jež v mnoha ohledech zatemni- ly jeho pravou tvář.

AUDIONAHRÁVKY

Staré vraždy a nové lásky - to je ten nejlepší lék proti stárnutí!

Čtveřice zapále- ných amatérských detektivů z britské vesničky pro senio- ry si brousí zubní protězy na další za- peklitý případ, nad kterým už policie zlomila hůl. Tento- krát však musí vy- pátrat nejen pa- chatele zločinu, ale i osud jeho oběti: talentované mladé novinářky Bethany Waitesové. Když totiž před deseti lety v reportáži odhalila obří daňový podvod, skončilo její auto na dně moře a tělo se nikdy nenašlo. Nyní se zásluhou čtyř- lístku přátel, z nichž některým se na- vzdory důchodovému věku zapalují lýt- ka, začne o dávnou tragédii znovu zají- mat i místní televizní legenda. Ovšem nebojácně a všemi mastmi mazané Elizabeth dělá vrásky spíše vyděrač, který po ní chce, aby zlikvidovala obá- vaného agenta KGB.

Třetí díl utěšeně se rozrůstající série Richarda Osmana opět nabízí osvěd- čenou kombinaci britského humoru a napínavého děje s detektivní záple- kou.

Chcete se trochu bát?

Lehce hororový příběh pro děti. Po krás- ném podzimním dni se maminka s hol- čičkami vrací domů. Čekají, že jim otev- ře tatínek, ale ten doma není a nepři- chází. Čím dál víc je trápí nejistota. Kde jen může být? Nestalo se mu něco? Mí- sto tatínka nakonec zazvoní pan Nikdo.

Kaprálová, Dora: Pan Nikdo a bílá tma.
Praha, Radioservis a. s. 2024.
Hrají: Jiří Vyorálek, Petra Bučková, Ráchel Gojdová
a Zofie Hánová.
Celkový čas: 50:08 minut

HUDBA

První virginská...

„Voodoo Lounge“, dvacátá britská studio- vá deska The Rolling Stones, drží několik primátů. Byla jejich první nahrávkou vydanou pod labellem Virgin a hlavně také první kolekcí *Stounů* jako kvarteta, už bez baskytaristy Billa Wymana. Před nedávnem vyšla i v ree- dici ke třicátému výročí. Po pěti letech

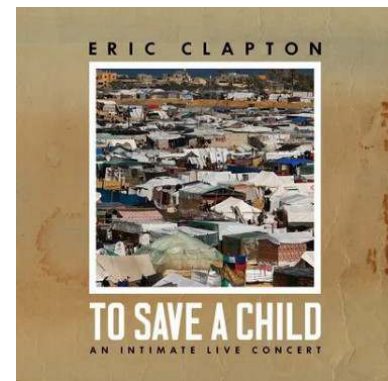
od „Steel Wheels“, velkém turné „Urban Jungle“, další výběrovce a sólových počinech všech členů zažívala kapela autorsky plodné období – kromě pat- nácti skladeb na albu, jež se tak natáhlo přes dvaasedesát minut, vyšly na sin- glech ještě další čtyři bérka a kupa ta- nečních (!) remixů. Album dokonce obdrželo Grammy coby nejlepší rockové album roku. V kontextu vrcholných počí- nů The Rolling Stones sice zmíněná stu- diovka nepatří mezi ty úplně nejlepší, přesto se producentu Donu Wasovi po- dařilo kvartet s novým hostujícím basky- taristou Darrylem Jonesem (hraje s nimi doposud) nasměrovat na cestu tradič- nějšího zvuku bez prudkých žánrových odboček a experimentů – ty si Mick Ja- gger ve větší míře prosadil až na násle- dujícím „Bridges To Babylon“.

Rolling Stones: Voodoo Lounge.
Virgin 1994. Remastered 2009.
Celkový čas: 01:01:35 hodin

Komorní Claptonova nahrávka

Britský kytarový bluesový velkán Eric Clapton se vrací na scénu s intimní kon- certní nahrávkou „To Save A Child“. Toto benefiční album bylo natočené v Lon- dýně v prosinci 2023 před malým pub- likem. Ericův set zahrnoval songy „Tears In Heaven“, „Layla“, „River Of Tears“, „Got To Get Better In A Little While“ či velmi speciální verzi „Give Me Love (Give Me Peace On Earth)“ od George Harrisona s hostujícím Dhanim Harrisonem. Kromě zmíněných a dalších klasic- kých skladeb kolekce obsahuje i zbrusu novou píseň „Prayer of a Child“, která vznikla v spolupráci s UNICEF. Všechny výtěžky z prodeje alba budou věnovány na podporu dětí v Gaze.

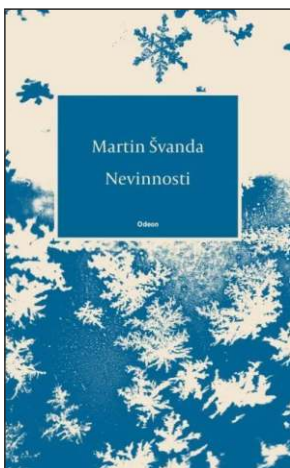

Clapton, Eric: To Save A Child.
EPC Enterprises 2024.

Sestavil Petr Hanuška

RECENZE Naše děti

Rodina jako místo, hrad, ale trochu i ptáččí klec; sice s krmením, ale vždy je to vlastně klec, ve které pořád něco ohrožuje, něco, co je neviditelné, ale dávno tušené: „už by ti měl být přece teplo / ale mluvíš o zimě“ (s. 17). To všechno zde nastíněné je poskládané pěkně do jedné hutné a skoro stostranové sbírky *Nevinnosti* básníka Martina Švandy (* 1975). Je to jeho čtvrtá sbírka a i v ní pokračuje v intimním ohledávání svého životního pocitu, stavu, pojmenování domova a jistého melancholického poklidu. Věřím slovům, události se mu skládají pomaloučku do příběhů, které jsou možná strašně banální, ale zároveň představují život se vším všudy, který nějak přesahuje jednu rodinu a stává se daleko víc obecným a jasnějším pojmenováním naší (kolektivní?) situace. Vždyť už jen čím celá sbírka končí: „a v jiné noci / sáhnu po vodě na nočním stolku / a nahmátnu kalí-

Martin Švanda: *Nevinnosti*. Praha, Odeon 2024, 96 stran

šek s hořící svíčkou // chvíli váhám / než se pokusím napít // zadržíš mi ruku / a já se chytím tvého plamínku“ (s. 93) – je tu nějaká nejasná snovost, bezpečnost a zároveň (ne)bezpečnost. Trvalé ohrožení uprostřed klidu, nějaký jin a jang na náš způsob...

Nad Švandovými verši se mi vynořují nejružnější charakteristiky, které nikdy nejdou použít na celek, od volného pocitu v pojmenování („stará láska“) až po jednotlivosti („rodičovství“). Je to jako dívat se na čerstvě osekáné polínko ze starého kmene. Ještě než jeho prýštitou barevnost vezme vzduch a stane se něčím „obyčejným“. Špatně se to pojmenovává, ale dobře se v tom žije, dobře se na to celé jen tak s radostí kouká. „Vržou suky na zasněžené pramici / vržou pastí na jezerní ptáky v rákosí /

vržou sněhové vločky pod nohama / vržou klíče ve větvích stromů“ (s. 26) – tolik obrazů v jedné malounké básni,

tolik cest, po kterých se lze vydat. Kombinace zvuku, barev, chutí, hmatu – všechno ve čtyřech řádcích. Nejhorší na tom celém je, jak se jednoduchost a vzdušnost, celé opravdu ryzí básnictví, vymlátí samo sebou v rozsahu sbírky.

Švandova kniha má totiž jedinou vadu v tom, že je stále na úrovni a stále příliš dobrá, jenže se vlastně přejí sama svou plně intimní krásou. Je to jedna z mála sbírek současné poezie, kterou skoro nejdě učít najednou; vzpírá se a bojuje, nechce, aby byla odložená, chce být součástí našeho života delší dobu. Doporučoval bych otvírání sbírky *Nevinnosti* spíš náhodně a dávkovat si Švandovy básně jen po malých troškách, jinak hrozí určitá ztráta schopnosti vnímat. Spíš nastupuje něco jako otrava, zcyničtění nebo snaha odpoutat se od toho monumentu nějakou jinou cestičkou. Švandova sbírka je se silným jádrem, co vtahuje do sebe, ale nepouští vůbec ven.

Což je ovšem její jediný problém – když celý ten básnický monolit pomalu zdołáme našim mravenčím čtením, najdeme jen a jen obrovské bohatství a něco, k čemu se má smysl se dlouhodobě vracet. Opravdu ta kniha má zůstat s námi

delší dobu, sama si o to říká, že chce putovat s námi déle než jedno čtení. Po Milanu Džžinském a Jiřím Kotenovi je v Martinu Švandovi dnes asi nejsilnější ponětí něčeho, co by šlo pojmenovat jako „otcovství“, tedy pojmenované vědomí žít rodinný život, který patří k lidské existenci. Zatímco „mateřství“ a s ním spojené „rodičovství“ je dnes – i díky řadě autorek, které ve svých textech zpodobňují své zkušenosti – víceméně časté, v případě „otců“ jsme nějak pořád v plenkách a trochu na začátku, jako by to bylo něco, o čem se nepíše nebo co nerezonuje. Ty „nevinnosti“ z titulu sbírky jsou nejen zakoušené v dětech, které hrají plnou a zcela klíčovou roli v zde navrženém světě: „my jsme děti, nikdy se nevzdáme, slyšíte?“ (s. 46). Jsou to i určité nevinnosti spojené s přetrvávajícími obrazy a se vzpomínkami, které už nebolí, jsou spojené s čímsi prošlým, zpracovaným, ale přesto neantikvaným. Nehmatatelné je zde spjaté s něčím pevně stojícím na zemi: „kniha snů je dnes zapečetěna / krajkou našich těl“ (s. 79) Co víc chtít od poezie, než že jí umět zároveň naslouchat i číst.

Michal Jareš

MIXZÓNA Lítost jednoho autora

V dubnu 1965 čelil Bohumil Hrabal v novinovém interview otázce po tzv. opožděných debutech. Jednapadesátiletému autorovi totiž během předchozích dvou let vyšly čtyři knižní tituly. Položená otázka tak nebyla v atmosféře poloviny šedesátých let neutrální: podobala se nahrávce na smeč, jíž mohl Hrabal upozornit na postavení dlouho opomíjeného spisovatele. Autor však odpově-

a rafinovaně se proplétá s jejími stylovými a stylizačními postupy. Pro čtenáře to znamená jediné: nečíst Hrabalova vyjádření doslovně a brát v potaz autorův sklon k nadsázce, mystifikaci, osobitě metaforice a jemné ironii.

Jak při tomto předpokladu rozumět lítosti, že Jarmilka nemohla vyjít v době svého vzniku? Čím mohla podle Hrabala v roce 1952 zraňovat a co z ní od té doby

přátel), kterým se do rukou dostal autorův strojepis, nikdo nečetl.

Možná tu Hrabal uplatňuje své osobní hodnocení: něco, co si cenil, se podle něj z textu vytratilo. Ale proč to spisovatel říká ve chvíli, kdy jeho první vydané knihy povídek sklídily u kritiky v zásadě aplaus, a byly navíc okamžitě naloženy v druhých, rozšířených vydáních? Jediné vysvětlení je, že zmínka o vyprchá-
n

spektivní pasáž, ale ani jedno se nezdařilo být jevem, jehož vymizení by Hrabal konstatoval s takovou naléhavostí. (Obojí se ostatně objevilo v povídkové knize *Inzerát na dům*, ve které už nechci bydlet, která vyšla na konci roku 1965 – postavy vézeňkyň vystupují v povídce *Anděl a sebereflexivní zakončení Jarmilky* je umístěno jako finále prózy *Krásná Poldi*.)

V rozhovoru z dubna 1965 použije autor v souvislosti s Jarmilkou termín „cinéma verité“, tedy z filmu odvozené označení pro dokumentární styl vyprávění. Je pravděpodobné, že kdyby to v polovině šedesátých let bylo možné, Hrabal by namísto toho řekl „totální realismus“. Pověstná poetika přelomu čtyřicátých a padesátých let má ale mnoho významů a žádný z nich se ve skutečnosti netýká věrného nebo přímého zobrazení reality, neboť veškerá realita Bondyho nebo Vodsedákových básní je do slova vždy nějak přetavena, je výsledkem nějakého stylizačního úsilí. Pojem „totální realismus“ by však mohl být zúžen na onen rozměr utváření uměleckého textu, o němž nelze rozsoudit, zda produkuje přímé („slovníkové“) významy, nebo významy přeexponované či obrácené. V původním znění Jarmilky to jsou např. pasáže, jež z verze v Pábitelích opravdu vyprchaly: o Stalinovi, který pro Jarmilku „asi napsal větu visící mu pod vousisky: Dobří pracovníci jsou jen ti, kteří se nelekají obtíží“, o sovětských hutnících, kteří „jsou dál než my, u peci nepijí pivo jako my, ale slanou vodu“, nebo o „hezkém rysu sovětských lidí“, jako je divadelní šatnářka přišívající návštěvníku během baletního představení utržené poutko.

Tak jako nebylo možné v polovině šedesátých let veřejně vyslovit sousloví „totální realismus“, bylo vyloučeno publikovat prózu, která by obsahovala úseky, jež by vyznívaly záhadně – a to je možná ta Hrabalova lítost.

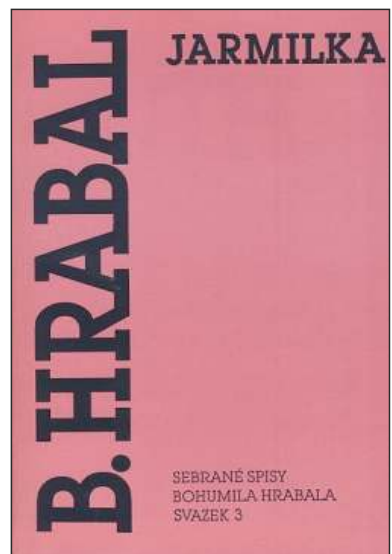
Michael Špirit, i-kanon.cz

děl, že dlouhé čekání jeho textům vlastně prospělo, a jediné, čeho lituje, je, že v době svého vzniku – 1952 – nemohla vyjít v původní podobě povídka *Jarmilka* (v podstatně upravené verzi byla v roce 1964 zařazena do knihy *Pábitelé*). „Cinéma verité v ní bylo. Tenkrát byla ta *Jarmilka* opravdu zraňující. To z ní dost vyprchalo.“ Na první pohled to tedy vypadá, že Hrabal se s nakladatelskou nepřízní osudu smířil a přijal ji s pokorou. Věc je však složitější. Autorova publicistika není diskursivním žánrem, z něhož by bylo možné odvozovat jednotlivá sdělení, data či pojmy a pracovat s nimi jako s objektivními, verifikovatelnými jednotkami. Spisovatelovy odpovědi v rozhovorech a anketách, novinové články, úvahy či jiné příležitostné projevy jsou naopak typem slovesnosti, který těsně přiléhá k vlastní beletristice

„dost vyprchalo“? – Domníváme se, že samo konstatování o promeškané příležitosti není šířením smutku, že Hrabal určitě nelituje něčeho, co se nikdy uskutečnit nemohlo. Mnohem spíš chce svou formulací vyvolat potěšení z představy, že *Jarmilka* na počátku padesátých let vychází souběžně s tituly jako *Zpěv míru*, *Plný krokem*, *Kalení* nebo *Neskončil náš boj*.

Výrazy „tenkrát“ a „vyprchalo“ mohou ovšem navozovat dojem, že text *Jarmilky* z perspektivy roku 1965 zestár, je pozbyl své umělecké účinnosti. To by byl jev v dějinách literatury celkem obvyklý: jiné publikum v jiné době oslovuje dílo s menší intenzitou než čtenáře, k nimž promluvalo vůbec poprvé. Jenže v případě *Jarmilky* to nedává smysl, neboť text v první polovině padesátých let kromě úzkého okruhu přátel (a jejich

neváže k původní podobě textu, nýbrž k verzi z roku 1964 v *Pábitelích*, ke skutečnosti, že originální znění *Jarmilky* není možné publikovat ani v polovině šedesátých let. Něco se zjevně ztratilo až při úpravách.

Pomíjme zmiřňování expresivních výrazů v dialogích přímého vypravěče a *Jarmilky*, zeslabení naturalistického líčení hrůz nacistických koncentračních táborů, jež zaznívá v monologických vyprávěčova kolegy, odlišné vyústění *Jarmilčina* osudu, změny v kompozici textu a řadu modifikací dalších prvků, jež nepokládáme v tuto chvíli za podstatné. Z textu bezesbýtku zmizel ožehavý motiv politických trestanek a závěrečná intro-

HISTORIE

Srpnová výročí středomoravského regionu

Před 85 lety - dne 2. srpna 1939 se narodil ve Zlíně RNDr. Zdeněk GÁBA, geolog, pracovník muzea, vědecký pracovník a odborný spisovatel.

Psal také básně, eseje, prózu, kritiky a překlady. V r. 1967 absolvoval PdF UP v Olomouci, obory přírodopis a zeměpis. V letech 1968-2007 pracoval v Okresním vlastivědném muzeu v Šumperku. Do roku 2022 publikoval tiskem na 600 odborných prací, z toho 20 monografií. Jeho texty najdeme i v turistických průvodcích, místopisných a vlastivědných sbornících. Je čestným členem Společnosti pro výzkum souvků se sídlem v Hamburku a Greifswaldu. Před deseti lety dostal Cenu města Šumperk za kulturní přínos městu. Píše také poezii. Autorský výbor poezie, prózy a aforismů z let 1961-2010 vyšel pod názvem Dlažební kostky (2011). Literární eseje psával pod pseudonymy Zbyněk Hába a Štěpán Kameník. Publikoval v samizdatové edici Texty přátel. R. 1997 vydal v nakladatelství Vetus via knihu básní Lítost. Velký zájem nejen rodáků, ale i obyvatel Šumperska zaznamenaly zejména tituly Vlastivědné zajímavosti z přírody Jeseníků (2014), Pomezí Čech a Moravy od Suchého vrchu po Lázek (2016), Horské chaty v Jeseníkách na starých pohlednicích a fotografiích (2017) a Kapitoly přírody a historie Šumperka (2022).

Psal také básně, eseje, prózu, kritiky a překlady. V r. 1967 absolvoval PdF UP v Olomouci, obory přírodopis a zeměpis. V letech 1968-2007 pracoval v Okresním vlastivědném muzeu v Šumperku. Do roku 2022 publikoval tiskem na 600 odborných prací, z toho 20 monografií. Jeho texty najdeme i v turistických průvodcích, místopisných a vlastivědných sbornících. Je čestným členem Společnosti pro výzkum souvků se sídlem v Hamburku a Greifswaldu. Před deseti lety dostal Cenu města Šumperk za kulturní přínos městu. Píše také poezii. Autorský výbor poezie, prózy a aforismů z let 1961-2010 vyšel pod názvem Dlažební kostky (2011). Literární eseje psával pod pseudonymy Zbyněk Hába a Štěpán Kameník. Publikoval v samizdatové edici Texty přátel. R. 1997 vydal v nakladatelství Vetus via knihu básní Lítost. Velký zájem nejen rodáků, ale i obyvatel Šumperska zaznamenaly zejména tituly Vlastivědné zajímavosti z přírody Jeseníků (2014), Pomezí Čech a Moravy od Suchého vrchu po Lázek (2016), Horské chaty v Jeseníkách na starých pohlednicích a fotografiích (2017) a Kapitoly přírody a historie Šumperka (2022).

Jubilantovi přejeme hodně zdraví, štěstí a jen to, co mu bude přinášet energii a pohodu!

Před 85 lety - dne 2. srpna 1939 zemřel v Litovli František KOLLMANN, vynálezce a výrobce různých medikamentů.

Narozen ve Vilémově 1. 9. 1871. Svými vynálezy proslul široko daleko, a to nejen ve vlasti, ale i v daleké cizině. Nejznámější byla jeho mast na uchování a růst vlasů a oblíbený prostředek na mírnění bolesti zvaný Salviol. Záhy se stal zámožným člověkem. O jeho popularitě napsal fejeton známý básník J. S. Machar, který publikoval v pražském časopise Čas. V r. 1910 zakoupil se svou manželkou dům v Litovli na náměstí s lékárnou U dobrého pastýře, kterou pronajímал odborníkům. Proslavil se také tím, že vydal sérii prvních pohledů z rodiště. Fotoportrét je z r. 1912 od jeho vnuka PhDr. Vítězslava Kollmanna, někdejšího ředitele olomouckého muzea.

Před 5 lety - dne 7. srpna 2019 zemřel ve Francii Mgr. Milan LANŽER, komunální politik, sociální pracovník, tlumočnick.

Rodák z Prostějova. Od dětství se pohyboval na invalidním vozíku s diagnostikovanou progresivní svalovou dystrofií-myoopatií. Základní školu absolvoval v Brně v Ústavu pro tělesně postižené. V l. 1974-78 studoval na Gymnáziu pro tělesně postižených v Bratislavě. V r. 1983 absolvoval na FF J. E. Purkyně v Brně obor němčina-italština, nepedagogický směr. Od r. 1984 pracoval jako překladatel pro Konferenční servis Brno. V r. 1990 začal pracovat jako soukromá osoba coby soudní překladatel, tlumočnick a domácí učitel jazyků. V l. 1999-2003 se účastnil modulu 2 Česko-Britského projektu reformy sociálních služeb. V r. 1997 se stal předsedou Trendu Vozičkářů Olomouc, od r. 1999 vykonával funkci předsedy krajské rady zdravotně postižených - sdružení organizací zdravotně postižených. Aktivně se zapojil do projektu Bezbariérová Olomouc. Od r. 1997 žil v Olomouci s manželkou Martinou. Dne 21. 3. 2019 se vypravil se čtyřmi kamarády na pěší pouť dlouhou 3 500 km do Santiaga de Compostela ve Španělsku. Cesta měla trvat 200 dnů. Koncem července zkolaboval a ve francouzské nemocnici zemřel na dehydrataci a neznámou infekci.

ní překladatel, tlumočnick a domácí učitel jazyků. V l. 1999-2003 se účastnil modulu 2 Česko-Britského projektu reformy sociálních služeb. V r. 1997 se stal předsedou Trendu Vozičkářů Olomouc, od r. 1999 vykonával funkci předsedy krajské rady zdravotně postižených - sdružení organizací zdravotně postižených. Aktivně se zapojil do projektu Bezbariérová Olomouc. Od r. 1997 žil v Olomouci s manželkou Martinou. Dne 21. 3. 2019 se vypravil se čtyřmi kamarády na pěší pouť dlouhou 3 500 km do Santiaga de Compostela ve Španělsku. Cesta měla trvat 200 dnů. Koncem července zkolaboval a ve francouzské nemocnici zemřel na dehydrataci a neznámou infekci.

Před 25 lety - dne 13. srpna 1999 zemřel v Luběnicích Jan BUNDIL, technik, kreslíř, autor učebnic, sběratel lidových pověstí a písní, publicista.

Pocházel z Luběnic, kde se narodil 30. července 1908. Jeho životní cesta byla zasvěcena vládci vod Neptunovi a jeho trojzubci. Vyučil se a vystudoval dřevařskou průmyslovou školu v Olomouci. V době hospodářské krize se stal technikem a později konstruktérem u Sigmundů v Lutíně. Řídil stavby velkých studní, zařízení pro rafinérii nafty, projektoval a stavěl velkou světelnou fontánu v Praze (dnes tzv. Křížkova) i velké fontány v Mariánských Lázních a dalších městech. Zabýval se projekty různých zavlažovacích a zemědělských zařízení. Od r. 1945 publikoval své znalosti z oboru v desítkách knih a katalogů. Napsal také učebnice Mechanizace zemědělství pro pěstitelský a chovatelský obor, Mechanizace zahradnictví, zavlažování a čerpání vody. O výzkumech a praktickém využití těchto projektů psal do časopisů Mechanizace zemědělství, Milotický hospodář. Náš chov, Ovocnářství a zelinářství, Strojrenství a Zemědělské stroje. Volný čas plně zasvětil vlastivědné a kronikařské práci. Dvacet let vedl společnou kroniku Lutín-Luběnice a pět let kroniku obce Luběnice. Založil kroniku Luběnické školy, JZD

Luběnice-Lutín. Svůj podíl má i na zápisech do kroniky Farního úřadu v Těšeticích. Kroniky psal krásným kaligrafickým písmem a ilustroval svými kresbami. V r. 1984 vyšla také jeho publikace 750 roků Lutína. Teprve od vydávání Kalendáře Hanáckých novin v redakci Dr. Ticháka se začaly objevovat na stránkách zábavných a poučných ročenek zajímavé vlastivědné články a ilustrace z jeho rukopisů. Některé jeho lidové pověsti vyšly s ilustracemi též v Hanáckých novinách.

Před 80 lety - dne 16. srpna 1944 se v Olomouci narodil Richard POGODA, hudebník, moderátor, skladatel, autor fejetonů, rozhlasový redaktor.

Po maturitě na Slovanském gymnáziu v rodišti v r. 1961 odešel do Prahy studovat grafickou školu. Dostal se tak do kulturního dění a mohl být u začátku divadla Semafor. Souběžně studoval klavír a dirigování u prof. Fr. Preislera na lidové konzervatoři. Oblíbené malé divadelní scény v Praze ho přivedly společně s přítelem Pavlem Dostálem k nápadu založit tzv. DEX klub. Pravidelné pondělní text-appealy se zprvu konaly v Bzenecké vinárně a staly se velmi populární nejen v Olomouci. Autorská dvojice Dostál (autor, herec, režisér) - Pogoda (skladatel, instrumentalista a herec) se brzy prosadila i v Amatérském studiu Divadla Oldřicha Stibora. V r. 1966 vydala Dilie jejich společnou inscenaci (text P. Dostál, hudba R. Pogoda) Kdyby všichni kluci světa napsanou na motivy detektivní hry Emil a detektivové E. Kästnera. Téhož roku mělo olomoucké Studio s tímto muzikálem velký úspěch na Mezinárodním festivalu v Londýně. Později hráli v Německu, Rakousku, Monaku a slavili triumfy i na amatérském festivalu v Monte Carlu. V době normalizace, kdy se Pavel Dostál živil jako jeřábek, se stal diskžokejem a (pod jinými jmény) spolupracovali dál s amatérskými i profesionálními soubory po celé republice. Inscenovali také hry V+W na profesionálních jevištích. V té době se oba přátelili s Miroslavem Horníčkem. Zkomponoval hudbu k jeho hře Tvrdák a od konce 80. l. se stal doprovodným pianistou a jevištním kolegou v představení HOVORY H O V+W. Přes 25 let se věnoval také výchovným koncertům a klubovým pořadům pro mládež. Úzce spolupracoval s Moravskou filharmonií Olomouc, působil v rozhlasových studiích Českého rozhlasu, psal komentáře a recenze k albům jazzové a swingové hudby. Je také autorem oblíbených fejetonů. Deset měsíců v roce připravuje pro své příznivce hudební či vzpomínkový pořad nazvaný Utěšování. Se svými pořady pro mládež i dospělé jezdí po vlastech českých. Podle ohlasů v tisku i na webu je patrné, že divadlo a umění byly pro něj vždy osobní výpovědí, možná i posedlostí a nádherným koníčkem. V současné době exculuje v olomoucké Šantovce na Pianothece.

V r. 2013 se stal laureátem Ceny města Olomouce. V r. 2019 vyšla kniha příběhů dvou autorů Hoď se do pogody, kde jsou uveřejněny nejen jeho povídky, ale také texty jeho dcery herečky Sandry Pogodové. Druhý titul vyšel r. 2021 pod názvem Buď v pogodě. Oba knižní tituly byly také vydány jako audioknihy.

Veselému jubilantovi přejeme hodně zdraví a plno dobrých nápadů k udržení pohody!

Před 40 lety - dne 16. srpna 1984 zemřel v Olomouci Jan PETZOLD, hudební pedagog a skladatel.

Narodil se 11. 5. 1912 v rodině ředitele hudební školy a významného sborníka Antonína Petzolda (1858-1931), který jej od útlého dětství učil hudbě. V r. 1930 maturoval na Slovanském gymnáziu v Olomouci. Věnoval se učitelské profesi na menších školách na Olomoucku a poté studoval v Brně, kde v r. 1939 vykonal státní zkoušky z hudební výchovy pro střední školy. Plně se mohl věnovat hudbě až po osvobození v r. 1945. Byl učitelem pedagogického oddělení hudební školy v Olomouci. Od r. 1946 působil v Moravské filharmonii Olomouc jako vedoucí skupiny II. housle, a to po dobu deseti let. Jako violista hrál v Komorním sdružení Moravských filharmoniků, založeném v r. 1951. Napsal drobné klavírní skladby, smyčcový kvartet C a skladby pro mužské a smíšené sbory. Zabýval se také sborovými úpravami lidových písní.

Před 170 lety - 23. srpna 1854 se narodil v Lošticích Jan KUBÍČEK, učitel, dirigent a vlastivědný publicista.

Pocházel z učitelské rodiny, kde se povolání dědilo. Hlavní školu vychodil v Mohelnici a nižší reálku v Uničově. Poté studoval německý učitelský ústav v Olomouci a závěrečné zkoušky absolvoval na českém učitelském ústavu v Brně r. 1873. Na podzim téhož roku byl ustaven vyučitelem ve Velké Bystrici, odkud byl poslán na výpomoc do Velkého Týnce. Záhy začal publikovat metodické články do nově založeného časopisu Komenský. Trvalým působištěm se mladému učiteli stal Tovačov, kde založil hudební spolek Ctibor, jehož byl dirigentem. Od r. 1910 přispíval pravidelně do Přerovského obzoru. Psal o hanácké povaze, Tovačově, hudebních osobnostech Přerovska, lidové písní i technických novinkách kraje. Od r. 1911 žil několik let se svou rodinou v Kroměříži, kde studovali jeho synové střední školu, ale před začátkem 1. sv. války se vrátil zpět do Tovačova, kde také 29. 11. 1928 zemřel.

Před 90 lety - dne 23. srpna 1934 se v Olomouci narodila Květoslava MOLÍKOVÁ, knihovnice a cvičitelka jógy.

Knihovnictví studovala v Brně dálkově v I. 1964-68. Poté pracovala až do konce r. 1989 na pobočce olomoucké okresní knihovny v Litovelské ulici. Čtenáři rádi chodili za paní knihovnicí, která připravovala zajímavé besedy, dokázala vyhledat žádanou knihu. Ve volném čase se věnovala józe.

Jubilantce přejeme hodně zdraví, štěstí a pohody do dalších let!

Před 130 lety - dne 29. srpna 1894 se narodil ve Štěpánově Štěpán NOVÁK, majitel továrny na nábytek.

Po absolvování dřevařské školy ve Valašském Meziříčí zahájil tovární výrobu nábytku. Spolu s bratrem Rudolfem dosáhl záhy růstu podniku, který zaměstnával na desítky okolních stolařů. Po znárodnění v r. 1948 do r. 1991 fungovala výroba nábytku pod značkou UP závody, n. p. Bučovice, později UP závody, státní podnik Velký Týnec. Zakladatel továrny zemřel 25. 2. 1957 v Olomouci.

Před 90 lety - dne 30. srpna 1934 se v Olomouci narodil Doc. PhDr. Jiří STÝSKAL, CSc., literární historik a teatrolog.

Střední školu studoval v rodišti, kde v roce 1952 maturoval na Slovanském gymnáziu. Poté absolvoval FF UP obor čeština a dějepis. O pět let později začal učit na středních školách v Jeseníku a v Zábřehu. V r. 1960 se vrátil do rodiště a krátce pracoval v Univerzitní, dnes již Vědecké knihovně Olomouc, odkud záhy přešel na univerzitu, kde začal působit jako odborný asistent Katedry českého jazyka a literatury FF UP. Zabýval se zejména divadlem, a to dějinami evropského a českého divadla 20. st. Svůj badatelský zájem věnoval především Moravě a Olomouci. Do

okruhu jeho zájmů patří i literatura, dějiny umění a filmu. Stál u zrodu celostátní soutěžní přehlídky vědeckých, populárně naučných a didaktických filmů a pořadů Academia Film Olomouc. Je autorem, spoluautorem a redaktorem několika publikací. Za knihu Bedřich Václavek a divadlo (1971) získal prémii Českého literárního fondu. Publikoval více než 50 studií věnovaných významným osobnostem olomouckého divadla. Jeho příspěvky najdeme na stránkách periodik Časopis Slezského muzea, Česká literatura, Film a divadlo, Kulturní měsíčník, Kdy, kde, co v Olomouci, Scéna, Vlastivědný věstník moravský aj. Krátce po listopadu r. 1989 se stal zakladatelem a vedoucím nové Katedry věd o umění FF UP. Teprve v r. 1991 mu bylo umožněno habilitovat se pro obor teorie a dějiny literatury, divadla a filmu. Výrazně se podílel na obnovení uměnovědného pracoviště FF a rozdělení Katedry věd o umění na Katedru teorie a dějin výtvarného umění, Katedru Muzikologie a Katedru divadla, filmu a mediálních umění, kterou vedl

v I. 1992-94. V r. 1994 byl oceněn Zlatou medailí UP. Byl členem rady Vědecké rady FF UP, akademických senátů a Rady Academia filmu Olomouc. V r. 1999 obdržel Cenu města Olomouce za r. 1998 v oblasti divadlo. Zemřel 6. 2. 2014 v Olomouci.

Před 85 lety - dne 30. srpna 1939 zemřela ve Víceměřicích u Prostějova Marie Raymunda JINDROVÁ, zakladatelka české kongregace sester dominikánek svaté Zdislavy.

Narozena 2. 3. 1858 v Uhrách jako dcera důstojníka rakouské armády. V r. 1877 absolvovala učitelský ústav v Köszegu, kde i vstoupila do kláštera. Svatou profesí skládala v r. 1879. V r. 1882 přešla do nově založeného kláštera v Gleisdorfu ve Štýrsku. Působila jako učitelka na obecné škole. Když byl v r. 1889 založen klášter dominikánek v Olomouci-Řepčíně, ustanovil ji otec provinciál P. Tomáš Anselmi převorkou nového kláštera. Působila zde pětatřicet let. V r. 1912 byla zvolena na generální kapitole první generální představenou kongregace svaté Zdislavy, kterou založila. Podruhé byla zvolena v r. 1918. Když už nemohla zastávat svůj úřad, odebrala se do ústraní. V klášteře dominikánek ve Víceměřicích zastávala úřad převorky až do své smrti. Pohřbena je na Ústředním hřbitově v Olomouci.

Před 30 lety - dne 30. srpna 1994 zemřel v Brně Prof. Dr. Ing. Josef BLAHA, vinnohradník, vysokoškolský pedagog a vědec.

Narodil se v rodině stavebního mistra ve Velké Bystřici čp. 100 dne 13. 2. 1900. Měl čtyři sourozence. Střední školu studoval v Olomouci a r. 1919 maturoval na Českém reálném gymnáziu. Poté byl na odborné zemědělské praxi na velkostatků Spolku moravských cukrovarů ve Velké Bystřici a po založení Vysoké školy zemědělské v Brně tuto školu absolvoval. Od r. 1925 se stal asistentem Vinařsko-ovocnické sekce Zemského ústavu v Brně, kde působil do r. 1950. Poté přešel na Státní výzkumnou stanici vinařskou v Mutěnicích. Až do doby odchodu do důchodu zde vedl biologické oddělení. Dlouhá léta byl jednatelem Zemského vinařského spolku pro Moravu, sekretářem Ústředního svazu čs. vinařů a redaktorem časopisu Vinařský obzor. Za vědeckou a bohatou publikační činnost i mezinárodní věhlas se stal ve Francii rytířem Čestné legie. Na své rodiště nikdy nezapomněl. Jezdával alespoň jednou za rok do Olomouce i do Velké Bystřice.

Před 140 lety - dne 31. srpna 1884 se v Prostějově narodil Ladislav ZAMÝKAL, duchovní a novinář.

Maturoval na Arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži a od r. 1903 studoval bohosloví v Olomouci. Od r. 1905 až do roku vysvěcení v r. 1907 pilně přispíval do Našince. Krátce působil v Libině, od r. 1908 byl kaplanem v Postřelmově. V r. 1910 se stal redaktorem Našince a v r. 1922 i šéfredaktorem. Ujal se i vedení krajského katolického listu Severní Moravy. Do r. 1922 byl šéfredaktorem Lidových listů v Praze. Vydával též Archu, list DLU v Olomouci, list pro katolické ženy a dívky Evu. Jeho zájem o literaturu a umění jej dovedl do Družstva českého divadla v Olomouci. Od r. 1917 byl členem Družiny literární a umělecké, kde v I. 1922-25 zastával funkci revizora. Po r. 1918 rozvinul organizační práci a založil Lidové závody tiskařské a nakladatelské. Koupil a najal tiskárnu Lidové knihkupectví a přivedl ji k rozkvětu. Jako jednatel zde působil až do r. 1934. Zemřel v Olomouci 22. 8. 1937.

Připravila Hana Ševčíková

HISTORICKÝM OBJEKTIVEM

© archiv Pavla Peňašky

Týnečtí předškoláci z oddělení mateřské školky v Čechovicích, rok 1983. Drazí spolužáci, doufám, že se všichni poznáte... Já jsem ten s knírem...

ARCHEOLOGICKÁ AKTUALITA

K úpadku evropské kultury v závěru doby kamenné zřejmě přispěl mor

Pandemie zasáhly a ovlivnily lidské civilizace patrně daleko více a daleko dříve, než jsme si donedávna mysleli. V pravěku a antice nejvíce populace v Evropě i Asii decimoval mor a pravé neštovice.

Pravé neštovice začaly lidstvo, podle archeologických nálezů, sužovat už před 12 tisíci lety, nicméně poprvé výrazně zařadovaly v letech 735 až 737 v Japonsku a zahubily zhruba třetinu tehdejší tamní populace – tedy zhruba 1 milion mrtvých. V Evropě si jako první můžeme připomenout takzvaný antoniniovský mor (165 až 185 n. l.) pojmenovaný podle známého „filozofa na trůně“ římského císaře Marka Aurelia. Mor trval 20 let, zanechal za sebou 5 milionů mrtvých a čtvrtinu lidí nakažených.

Již řadu let měli ovšem vědci podezření, že mor mohl být jedním z faktorů, který přispěl k úpadku evropské kultury v závěru eneolitu (pozdní doby kamenné). Při hledání důkazů se soustřeďují na zkoumání starověké DNA pocházející z kosterních ostatků lidí pohřbených v různých koutech Evropy. Podle nové studie, která popisuje analýzu DNA více než stovky pravěkých lidí ze Skandinávie nalezených ve velkých megalitických hrobkách ve Švédsku a Dánsku a pohřbených zde v období před 5 200 – 5 000 lety, byly bakterie moru přítomny u více než 20% zemřelých. Navíc se ukázalo, že se obyvatelstvem šířily 3 vlny moru během zhruba 120 let.

DNA bakterie moru se ve většině případů našla v zubech, což znamená, že

se dostala do krve infikovaných. Tím způsobila opravdu závažné onemocnění a byla pravděpodobně příčinou jejich smrti.

V posledních 15 letech podobná pozorování pochází i z dalších částí Evropy a vědci se domnívají, že široké rozšíření moru v období před 5 000 lety mohlo přispět k výraznému úbytku tehdejší populace v celé Evropě. To víme díky archeologickým výzkumům, které dokládají, že počet archeologických nalezišť (tedy počet tehdejšího osídlení) v tomto období výrazně klesá. Také analýza fosilního pylu z rostlin a stromů zachovaných v rašeliníštích a jezerech naznačuje, že v oblastech, které byly dříve zemědělsky obdělávané, znovu rostly lesy. Tyto dva důkazy se podporují.

Před zhruba 5 000 lety zároveň také proběhla masivní migrace lidí z euroasijských stepí do Evropy, která z velké části poměrně rychle vytěsnila a převrstvila místní zemědělské kultury. Jak k tomu mohlo dojít je stále předmětem debaty. Předchozí výzkumy naznačovaly, že si nájezdníci s sebou přinesli mor, který zlikvidoval velká osídlení původních zemědělců. Pokud mor, jak se na základě nových výzkumů ukazuje, decimoval zemědělské evropské populace ještě před příchodem lidí z Euroasie, byl to stále mor, ale místní, který usnadnil těmto lidem se v Evropě usídlit a poměrně rychle etablovat, protože byla částečně prázdná.

Vendula Vránová

LIDOVÉ OKÉNKO

Srpnové slzy sv. Vavřince

Pod tímto poetickým označením se skrývá jeden neméně krásný přírodní úkaz objevující se pravidelně na letní obloze v době prázdnin známý také pod názvem Perseidy. Perseidy, meteorický roj, nejvíce rozzáří noční nebe v noci mezi 10. a 14. srpnem.

Přestože je tak označujeme, padající hvězdy to nejsou. Meteorické roje jsou kosmické smetí, které po sobě zanechává kometa. Jde o malé úlomky (menší než zrnka písku), které odpadávají z jejího jádra. Když se Země zkříží s dráhou těchto úlomků, dostanou se do atmosféry, kde shoří a zanechávají za sebou světelnou stopu. Perseidy za sebou zanechala kometa Swift-Tuttle, která se naposledy u Slunce objevila v roce 1992 a příště nás navštíví až v roce 2126. Při jejím průletu kolem Slunce v letech 1991-1993 bylo na obloze možné pozorovat přes 300 meteorů za hodinu.

Název Perseidy pochází od místa, odkud meteory zdánlivě vylétají, ze souhvězdí Perseus. Perseidy patří mezi nejrychleji se pohybující meteory (59 km/s).

První zmínky o Perseidách pochází z Číny z roku 36 n. l., ve kterých je uvedeno, že během jedné noci bylo pozorováno více než 100 meteorů. Do 11. století se nachází četné odkazy na tento jev v čínských, japonských a korejských záznamech, zatímco mezi 12. a 19. stoletím zde neexistují skoro žádné. V Evropě jsou zmiňovány již v době římské, po začátku našeho letopočtu.

Perseidy bývají také označovány jako slzy sv. Vavřince, a to kvůli jejich domnělé souvislosti s umučením tohoto světce. Ten byl jedním z církevních hodnostářů strážících majetek v Římské říši. Při pronásledování křesťanů prý neuposlechl příkaz krutého císaře Valeriána odevzdat církevní majetek vládci a raději jej rozdělil chudým. Několik dní po jeho popravě 10. srpna roku 258 n. l.

podle lidí z nočního nebe padaly několik dní třpytivé slzy, a tak vzniklo toto označení.

K přesným pozorováním a popisu tohoto astronomického úkazu došlo poté až v průběhu 18. a 19. století.

Perseidy v roce 2024

Pokud vyjde pěkné počasí, budou letos pro pozorování Perseid velmi dobré podmínky. Z počátku noci bude sice

pozorování rušit Měsíc, před půlnocí ale zapadne. Poté si stačí najít místo s co nejlepším výhledem nad jihovýchod,

s minimem umělého světla, odkud pak můžete zahlédnout až několik desítek padajících hvězd za hodinu. Nejvíce meteorů bude k vidění v noci z 12. na 13. srpna, kdy lze roj sledovat celou noc. Frekvence meteorů bude nejvyšší mezi půlnocí a 4. hodinou ránní.

Vendula Vránová

3x ilustrační foto

Meteorický roj

Meteory představují světelný úkaz, jenž souvisí se vstupem malého tělíška (prachového zrna) do atmosféry. Kamínek se pohybuje rychlostí desítek kilometrů za sekundu, prudce se o plynný obal tře, ohřívá jej na teplotu tisíců stupňů a nutí ho zářit. Ohnivou stopu pak pozorujeme jako meteor.

Prachová tělíška za sebou v naší soustavě typicky nechávají komety prolétající v blízkosti Slunce a zrna pak vytvářejí jakési tlusté prachové trubice. Pokud se Země se zmíněnou trubicí střetne, sledujeme nárůst počtu meteorů, které zdánlivě vylétají z jednoho místa na obloze: tehdy mluvíme o meteorickém roji. Naše planeta se s kometárním trubicí setkává při svém oběhu pravidelně, tudíž se i aktivita rojů opakuje.

Mezi nevyraznější meteorické roje patří Kvadrantidy (aktivní 1. – 9. ledna), Perseidy, Leonidy (aktivní 5. – 30. listopadu) a Geminidy (aktivní 6. – 17. prosince).

Silná bouře, která se hnala přes Moravu a Slezsko ve středu 27. června, tvrdě zasáhla Olomoucko a Přerovsko. Hasiči evidovali kolem 200 událostí. Nejvíce je zasažena obec Velký Týnec, kde se rozvodnil potok a zaplavil rodinné domy. Výstrahu před bouřkami rozšířili meteorologové na celou oblast Slezska a severní Moravy, protože situace se rychle měnila. U nás napadlo za pár desítek minut 57 mm.

Náš region potrápila velká bouřka

Gól v nastaveném čase ukončil naděje českého týmu na postup do osmifinále. Fotbalisté ve svém posledním vystoupení prohráli s Tureckem 1:2. Čeští reprezentanti hráli většinu zápasu v oslabení, když byl již ve 20. minutě vyloučen po druhé žluté kartě Antonín Barák. V 51. minutě poslal Turky do vedení Hakan Calhanoglu, o čtvrt hodiny později dokázal vyrovnat Tomáš Souček. Fotbalisté se pak snažili utkání zvratit na svou stranu, ovšem ve 3. minutě nastaveného času dal gól Cenk Tosun. Česko s jedním bodem obsadilo ve své skupině poslední příčku. Mimochodem. Gruzie porazila Portugalsko 2:0 a postoupila do osmifinále. Uprímně. Neměli jsme na to! Skutečný příběh československých novinářů ze srpna 1968, zpracovaný ve filmu Jiřího Mádla Vlny, zažil 1. července svou světovou premiéru na MFF Karlovy Vary. A byl to triumf!

Ve Vlnách uvidíme mimo jiné i Taňu Pauhofovou a Vojtu Vodochodského

Europoslanci za ANO založení nové frakce s Viktorem Orbánem a rakouskými Svobodnými zatím nechtějí komentovat. Dvojka opozičního hnutí Karel Havlíček tvrdí, že rozdílné pohledy na ruskou agresi na Ukrajině nebudou mít na spolupráci vliv.

Labouristická strana pod vedením Keira Starmera získala podle téměř úplných výsledků voleb 412 mandátů, což znamená pohodlnou většinu v Dolní sněmovně. V Británii se mluví o debaklu konzervativců. Britští labouristé se po 14 letech vrací do Downing Street 10. Strana pod vedením Keira Starmera ukončila 14 let dlouhou éru konzervativních vlád, již dominovaly debaty o dvou klíčových referendech: o nezávislosti Skotska a vystoupení země z Evropské unie, tzv. brexitu.

Zvrat ve francouzských volbách! Ve 2. kole získala nejvíce mandátů levicová Nová lidová fronta, která může počítat s nejméně 178 mandáty. Následuje aliance Spolu, která podporuje prezidenta Emmanuela Macrona, s nejméně 150 mandáty. Krajně pravicové Národní sdružení bude mít nejméně 125 poslanců.

Mezinárodní filmový festival v Karlových

Varech skončil. Herci Viggo Mortensen, Clive Owen a Ivan Trojan obdrželi cenu prezidenta Jiřího Bartošky. Diváckou cenu Práva získaly Mádlové Vlny.

Ivan Trojan a Jiří Bartoška

Je to kluk a jmenuje se Petr. Dvojnásobná wimbledonská vítězka Petra Kvitová přivedla na svět synka, kterého má se svým manželem a koučem Jiřím Vaňkem. Na Instagramu dnes šťastný pár ukázal fotku miminka v rukou svých rodičů.

Archeologové Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové objevili pravěkou mohylu mezi městem Hradec Králové a obcí Sadová. Svou délkou kolem 190 metrů je zřejmě nejdelší pravěkou mohylou v Evropě.

Ministr zahraničí Jan Lipavský (Piráti) si kvůli útoku na ukrajinská města předvolal na kobereček ruského velvyslance. „Vrazi, kteří útočí na děti v nemocnici, jsou odpadem lidstva,“ napsal Lipavský na sociální síti X v reakci na zasažení dětské nemocnice v hlavním ukrajinském městě Kyjevě ruskou raketou.

Kyjev po Ruském raketovém útoku

Fantastický úspěch. Tenistka Barbora Krejčíková postoupila poprvé v kariéře do semifinále Wimbledonu. Osmadvacetiletá česká hráčka porazila na trávě v All England Clubu turnajovou třináctku Jelenu Ostapenkovou z Lotyšska 6:4, 7:6 za hodinu a 42 minut.

Vraťte se domů. Konec s masovou turistikou. Nechceme vás tady. Jen krátký výčet hesel, která provolávají obyvatelé Benátek, Barcelony, Kanárských ostrovů, Mallorky či Atén na demonstracích, s nimiž se v poslední době roztrhl pytel. Lidé protestují proti masové turistice, která žene ceny pronájmů či koupě nemovitostí do závratných výšin, zvyšuje hluk, tlak na dopravu a znečišťuje oblasti.

Overturismus postihuje čím dál víc míst

Ruská federace plánovala zavraždit Armina Pappergera, ředitele zbrojovky Rheinmetall, která pro Ukrajinu vyrábí dělostřelecké granáty a vojenská vozidla. Americké a německé zpravodajské služby se to ale zkraje roku dozvěděly a Moskvě to překazily. Informuje o tom americká zpravodajská televize CNN. Itálie od nového školního roku zcela zakázala používání mobilů ve třídách.

KAPSÁŘ

Příslušné nařízení vydal ministr školství Giuseppe Valditara s tím, že zákaz se vztahuje i na případné využití chytrých telefonů v souvislosti s vyučováním.

Tenisové zážitky se pořád dějí a dosud nevalná sezona Barbory Krejčíkové může mít šampionskou pointu. Osmadvacetiletá tenistka v semifinále travnatého grandslamu přemohla favorizovanou Jelenou Rybakinovou z Kazachstánu 3:6, 6:3, 6:4 a v sobotu se ve Wimbledonu utká o trofej s Italkou Jasmine Paoliniovou! Když po senzačním postupu do finále mluvila Barbora Krejčíková o své bývalé trenérce Janě Novotné, musela na chvíli přestat a utřít si oči, do kterých se jí draly slzy. Necelých sedm let po její smrti si o titul ve dvouhře na travnatém grandslamu zahraje i její někdejší svěřenka.

Exprezident Donald Trump byl v sobotu večer 13. července 2024 postřelen při své kampani v Butleru v Pensylvánii. Dvacetiletý střelec zabil 2 nevinné lidi. Exprezident má škrábanec na uchu. Násilí do politiky nepatří!

Donald Trump po atentátu...

Barbora Krejčíková je letošní vítězkou ženské dvouhry ve Wimbledonu. V bezmála dvouhodinové bitvě přehrála Italku Jasmine Paoliniovou, v současnosti sedmou hráčku žebříčku WTA. Osmadvacetiletá tenistka potřebovala na vítězství tři sety. Zápas skončil 6:2, 2:6, 6:4.

Českým tenistkám se v posledních letech ve Wimbledonu daří. Kvitová, Vondroušová, Krejčíková... O čtyřhře ani nemluvě...

Angela Merkelová byla uctívána i nenáviděna. Byla nejmočnější ženou na světě, a přesto v určitém okamžiku moc ztratila. Provedla zemi krizemi, a přesto po sobě zanechala řadu problémů, s nimiž se Německo potýká dodnes. Nyní je bývalé kancléřce Angele Merkelové 70 let.

Mediální vydavatelství Mafra, které spadá pod investiční skupinu Kaprain českého podnikatele Karla Pražáka, se rozhodlo ke konci srpna ukončit vydávání Lidových novin. Mafra to sdělila v úterní tiskové zprávě. Značka Lidových novin ale v Maře zůstane, protože webový server lidovky.cz bude v pozmeněné podobě pokračovat i nadále. Gratuluji bývalému majiteli Andreji Babišovi k další likvidaci zavedené značky! Po stále se zvyšující tlaku na odstoupení a několika dnech spekulací se ame-

Konečně budu mít čas pustit si svůj oblíbený film. Tato země není pro stary...

rický prezident Joe Biden vzdal kandidatury na další volební období a místo toho podpořil svou viceprezidentku Kamalu Harrisovou.

Zásahový tým zastřelil na Slovensku od začátku roku 2024 do 15. července 30 medvěďů a dalších 11 pak zastřelila myslivecká sdružení. Celkem tak bylo od začátku roku do poloviny července usmrceno 41 těchto šelem.

Čekání na turisty v Tatrách

Ministr školství Mikuláš Bek (STAN) bude v souvislosti s revizí vzdělávacího programu pro základní školy mimo jiné prosazovat, aby se žáci minimálně od první třídy povinně učili anglicky a od šesté třídy měli povinně druhý cizí jazyk jako němčinu, francouzštinu nebo španělštinu.

Neděle 21. července byla celosvětově nejteplejším dnem od roku 1940. Uvedly to v úterý agentury s odkazem na sdělení unijní meteorologické služby Copernicus. Teplotní rekord vydržel zhruba rok a odborníci nevyklučují, že bude znovu brzy překonán.

Ve věku 90 let zemřel britský bluesový hudebník John Mayall, přezdívaný „král bílého blues“. Nejslavnější období zažil ve druhé polovině 60. let minulého století, kdy v jeho kapele hrál na kytaru Eric Clapton.

Jaké byly letošní Colours of Ostrava? Multizánrový festival nakonec skoro nepocítil změnu jednoho z headlinerů. A oproti loňskému akcentu na mladší populové publikum festival opět vyvážil program víc směrem k nadgeneračnímu rocku a world music. Ovšem i příznivci lehčí hudby si přišli na své.

Jednou z hlavních hvězd na letošním Colours byl i Lenny Kravitz

Přesně v 05.59 odstartovala ve středu 24. července po celém Německu jedna z nejrozsáhlejších a nejtvrdějších razíř proti mešitám, z nichž se šíří nenávisť proti západní kultuře, antisemitismus a podpora terorismu. V osmi spolkových zemích (Bavorsku, Berlíně, Brémách, Hamburku, Hesensku, Meklenbursku-Předním Pomořansku, Dolním Sasku, Severním Porýní-Vestfálsku) se provádí razie v 53 objektech, z nichž tři desítky jsou v Hamburku, informuje deník Bild.

Ve věku 82 let v pondělí zemřela prominentní ruská ekonomka Valentina Bondarenková. Informovala o tom ruská vládní agentura TASS, podle níž žena vypadla z okna svého bytu v Moskvě. Safera, co v tom Rusku mají za okna, že jim z nich padají lidé...

Připravil Petr Hanuška

Moravská filharmonie Olomouc nabídne 56. ročník Mezinárodního varhanního festivalu

56. Mezinárodní varhanní festival Olomouc Září 2024

mfo.cz

Chrám sv. Mořice

2. Karel Martínek Cz
Varhanní dárky pro Bedřicha Smetanu

5. Johann Vexo Fr
Antonín Dvořák ve francouzské společnosti

9. Giampaolo di Rosa It
Varhany pod rukama aranžéra a improvizátora

12. Franz Hauk De
Německé symfonické varhany

16. Linda Sítková Cz
Česko-francouzské varhanní dialogy

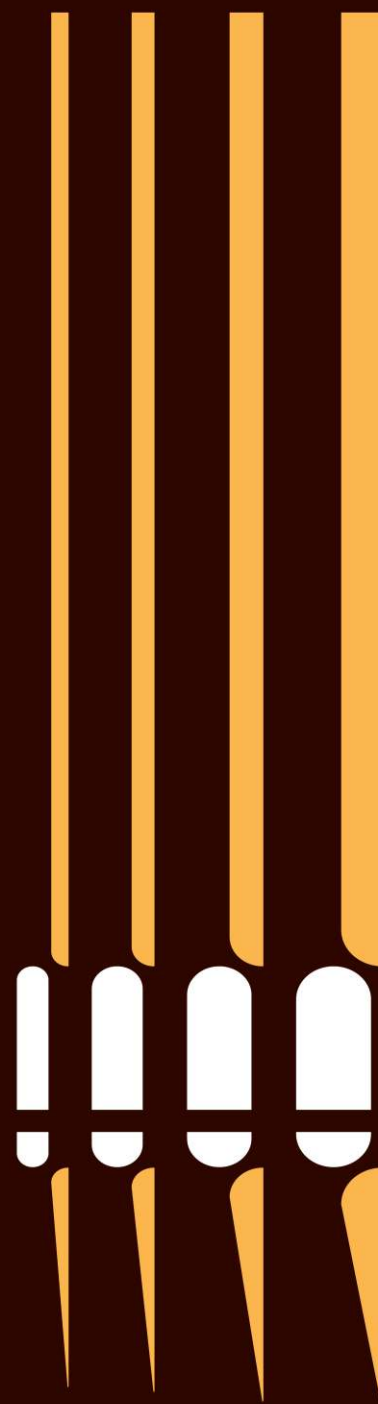
Moravská filharmonie Olomouc
tradičně otevírá svou novou sezonu
Mezinárodním varhanním festivalem Olomouc.

56. ročník mezinárodního setkání varhaníků
se uskuteční ve dnech 2. - 16. září 2024.

Program letošního ročníku festivalu odráží probíhající oslavy
Roku české hudby, ale nebudou chybět ani poklady varhanní
tvorby těch největších varhanních géniů,
stejně jako královská disciplína - varhanní improvizace.

Všech pět koncertů proběhne v chrámu sv. Mořice od 19 hodin.

Vstupenky na jednotlivé koncerty za 300 Kč / 200 Kč
najdete na www.mfo.cz

Festival finančně podporují

Září v Moravském

6.	pá 20:00	●	Manon Lescaut / Horní náměstí OPEN AIR	V. Nezval	Činohra
8.	ne 19:00	●	Slavnostní zahájení		Galavečer
9.	po 19:00 A	●	Hello, Dolly! / Senioři -30% / Arter -50%	M. Stewart, J. Herman	Muzikál
10.	út 19:00 B	●	Brouk v hlavě	G. Feydeau	Činohra
11.	st 19:00 C	●	Sherlock Holmes: Vraždy vousatých žen	D. Drábek	Činohra
12.	čt 19:00 D	●	Jmenuji se Ašer Lev Adaptace románu Ch. Potoka / Dramaturgický úvod od 18:15 hod.	A. Posner	Činohra
13.	pá 19:00 V	●	ELA! / Arter -50%	F. Tailor, T. Syrovátka	Činohra
14.	so 16:00 ZO	●	Liška B. / Dramaturgický úvod od 15:15 hod.	R. Těsnohlídek, M. Krobot, L. Smékal	Činohra °
15.	ne 19:00	●	Malý třesk / Premiéra mimo ABO Hrajeme v Červeném kostele	P. Kofroň, M. Piaček, M. Cáb	Opera
16.	po 19:00	●	Malý třesk / Hrajeme v Červeném kostele	P. Kofroň, M. Piaček, M. Cáb	Opera
17.	út 19:00	●	Freedom in Motion / Arter -50% WHITEflag day / Inventing Freedom / Hrajeme v MUO Central	R. Ferrara, Š. Pechar	Balet
18.	st 19:00	●	Prodaná nevěsta	B. Smetana	Opera
19.	čt 19:00	●	Freedom in Motion WHITEflag day / Inventing Freedom / Hrajeme v MUO Central	R. Ferrara, Š. Pechar	Balet
20.	pá 19:00	●	Přelet nad kukaččím hnízdem Dramaturgický úvod od 18:15 hod.	D. Wasserman	Činohra
21.	so 15:00	●	Prožij den baletky		Workshop pro děti
22.	ne 14:30 NO	●	Sugar P. Stone, B. Wilder, I. A. L. Diamond, R. Thoeren, J. Styne, B. Merrill		Muzikál
23.	po 19:00 K	●	Ad Matrem Opera o hledání ztraceného chlapce	H. Górecki	Opera *****
24.	út 19:00 L	●	Obraz Doriana Graye / Arter -50%	A. Mallardo	Balet
25.	st 19:00	●	Noc na Karlštejně K. Svoboda, J. Štáidl, E. Krečmar, Z. Podskalský, Z. Podskalský ml. Rodinné divadlo		Muzikál
26.	čt 19:00	●	Sugar P. Stone, B. Wilder, I. A. L. Diamond, R. Thoeren, J. Styne, B. Merrill		Muzikál
27.	pá 19:00 P	●	Kytice / Premiéra	K. J. Erben	Činohra
28.	so 10:00	●	Poznejte zblízka divadelní profesi: vlásenkárna		Interaktivní beseda
	19:00 X	●	Kytice	K. J. Erben	Činohra
29.	ne 16:00 YO	●	Sedlák kavalír / Komedianti	P. Mascagni, R. Leoncavallo	Opera *
30.	po 19:00	●	Nedotknutelní / Senioři -30% / Arter -50%	O. Nakache, É. Toledano	Činohra

* v italském originále s českými a anglickými titulky

** v českém znění s hudebními čísly v německém originále

*** ve francouzském originále s českými titulky

**** v maďarském originále s českými titulky

***** v českém a polském originále s českými a anglickými titulky

° představení bez přestávky

www.moravskedivadlo.cz
tel.: 585 500 500